

GLAS

Sami urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik v d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Odkrita beseda delegatov

Lokal - V razpravah pred konferenco Zveze komunistov Slovenije je treba izhajati iz konkretnih rezultatov. Vsaka osnovna organizacija komunistov mora oceniti, kaj je treba za uveljavljanje politike za razvoj samoupravnih družboslovnih odnosov in stabilnosti gospodarstva. Razprave ne smemo ozko usmerjene, temveč je treba podatke, vprašanja in pročernavati s širšega družbenega in ne le s stališča koriščenje temeljne ali delovne organizacije poudarili v razpravi na gorenjskih delegatov za Zveze komunistov Slovenije je v sredo popoldne v laboratorijskih pripravil medobrtnost ZKS, udeležili pa so se ga člani CK ZKS in predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

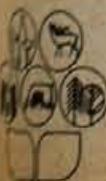
Pomembno delo komunistov v armadi

Komunisti ljubljanskega armodnega območja so v minuleh štirih letih uspešno pravili večino začrtanih nalog - Pomanjkljivosti so treba dosledno odpraviti - Novo vodstvo

Ljubljana - Konferenca organizacije Zveze komunistov v ljubljanskem armodnem območju je bila namenjena oceni in preteklih štirih letih in programske ter idejni nalog za prihodnje. Ko so govorili o aktivnosti v armadi med konferenco Zveze komunistov, so na splošno potrdili pomen dela komunistov za moralnopolične in borbeni pripravljenost naše armade.

Učnost komunistov v armadi tudi izven nje, je v razpravah Franc Šetinc, ki je udeležen konference pozdravil v centralnega komiteja ZKS. Kot je naglasil, je sodeloval med armado in Zvezno ter z vsemi drugimi komunističnimi dejavniki v Sloveniji. Starešinam in vojaškemu pioniru tudi o pripraviti kongres Zveze komunistov Slovenije in njegovem za nadaljnji razvoj družbenopolitičnega sistema.

Večine drugih razprav so dokazale, da so komunisti ljubljanskega armodnega območja v minulem štiriletnem obdobju uspešno opravili glavnata nalog. Ob tem so tudi opozorili na nekatere nepravosti, ki jih bodo lahko so dejali, v bodočnosti odpravljati. Gre za nepravosti pri uresničevanju politike, ki je včasih v konfliktu s samimi kadri. Tako primer, zatika tudi pri možnosti nekaterih učencev za podelo v vojaškem šolstvu ter dobrem delu in rezul-

9. KONGRES ZKS

Deveti kongres Zveze komunistov Slovenije bo priložnost za to, da temeljito ocenimo, kaj smo v zadnjem obdobju dosegli, pa tudi, česa nismo uresničili, ter za to, da se na njem dogovorimo za nasre nadaljnje naloge.

General Nikola Ljubičić na Gorenjskem - V ponedeljek, 29. marca dopoldne je zvezni sekretar za Ljudsko obrambo general armade Nikola Ljubičić obiskal Gorenjsko. Najprej si je v Poljčah ogledal Center obrambnega usposabljanja, zatem Skodlarjevo usmerjeno kmetijo v Podbrezjah, nato pa še tovarno Sava. Tu mu je predsednik skupščina občine Kranj Stane Božič na kratko predstavil gospodarjenje in dosežke v kranjski občini, delavci Save pa so mu ob tem njegovem obisku v njihovem kolektivu podarili kipec gumarja. Nato si je tovarš Ljubičić v Savi ogledal tudi del proizvodnje. - Foto: D. Dolenc

Delegati so v razpravi opozorili na vrsto vprašanj, s katerimi se srečujejo v delovnih organizacijah in zaključku menijo, da bi nanje veljalo opozoriti na kongres. Bernard Tomec iz Gozdnega gospodarstva Bled je spregovoril o organiziranosti ZK v okviru delovne in sestavljenje organizacije združenega dela, Slavka Bičeka z Jesenic o problemih svobodne menjave dela, Branko Robič iz Tržiča na problem uresničevanja stabilizacijskih programov v delovni organizaciji Tokos, Ivan Torkar o pomenu izobraževanja komunistov, Javornik iz Tehnika Škofja Loka o problemih v gradbeništvu zaradi upadanja investicij, Miloš Zupančič o vprašanjih kooperacije med zasebnimi obrtniki in industrijo, Štefan Nemeč o informiranju in Slavku Kalan iz Kranja o liku komunista. Več razpravljalcev je spregovorilo tudi o

odgovornosti za uresničevanje sprejetih sklepov.

Gorenjski delegati bodo za kongres pripravili 17 razprav, vendar so se dogovorili, da bodo spregovorili tudi o drugih vprašanjih, če v osnovnih organizacijah ali občinskih konferenci ocenijo, da je potrebno nanj opozoriti.

L. Bogataj

Preskrba z nafto še vedno kritična

Škofja Loka - Ze od nedelje dolje je preskrba z nafto v škofjeloških občinih kritična. V ponedeljek je najprej zmanjšalo nafte, ki jo nujno potrebujejo kmetje za pogon traktorjev in drugih kmetijskih strojev, na črpalki v Gorenji vasi, v sredu tudi v Železnikih, medtem ko so imeli manjše količine v Gorenji vasi, Škofji Loki in v Žireh, včeraj pa je bila brez tega goriva tudi Škofja Loka. Hkrati so na mrazu stanovalci dveh blokov na Trati, ker jim je zmanjšalo mazuta. O kritični preskrbi z nafto so pristojni organi v občini obvestili republiški komite za kmetijstvo in prehrano, ki je za danes obljubil določene količine. Izvršni svet občinske skupščine je uvedel racionalizirano porabo za organizacije združenega dela, ki za potrebe prevozov - viličarjev in podobnih strojev, lahko dnevno natočijo 50 litrov naftne.

L. Bogataj

tatom teh vzgojnoizobraževalnih ustanov.

E na od ugotovitev ob sklepu razprave je bila, da je nasloho malo primerov nediscipline v delu vojaških kolektivov ljubljanskega armodnega območja. Posamezne slabosti, kot je neizpolnjevanje pravil in drugo, pa omogočajo predvsem nekateri starešine zaradi slabega poznavanja podređenih.

Konferenci je sledil sestanek komiteja organizacije ZK v ljubljanskem armodnem območju. Na njem so izvolili novo vodstvo. Za predsednika komiteja so imenovali Antona Zupančiča, za sekretarja pa Josipa Fabčiča. (S)

Prve delovne akcije kranjske mladine - Pod tem naslovom so v sredo popoldne v avli skupščine občine Kranj odprli razstavo o prispevku kranjske mladine k obnovi domovine in izvedbi prvega petletnega plana. Razstava, ki jo je v sodelovanju z Gorenjskim muzejem pripravil center za mladinske delovne akcije pri občinski konferenci Zveze socialistične mladine v Kranju, so posvetili 1. aprila, dnevu mladinskih delovnih akcij. Kranjski brigadirji so skušali v njej zajeti obnovno porušene domovine v letih 1945-1951. Kasnejše mladinske delovne akcije, v katerih so se odlikovali tudi kranjski brigadirji, pa bodo strnili v eni naslednjih razstav. Sedanja bo na ogled vse do 9. aprila, vsak dan od 11. do 18. ure. - Foto: D. Žlebir

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Znoj in žulji vzgajajo človeka

Prvega aprila praznujejo vsi, ki so svoje vrednote in odnos do dela kalili na deloviščih vse Jugoslavije. Na dan mladinskih delovnih brigad, 1. aprila, namreč ocenjujemo delovne zmage desetletij in prostovoljnega prispevka mladih vseh povojnih generacij v gradnji domovine. Hkrati je ta prelomni datum tudi priložnost razmisljati o rezultatih mladinskega prostovoljnega dela v minulem letu in zbrati brigadirje, ki bodo to leto z žulji in znojem prispevali k razvoju.

Izročilo prvih delovnih akcij, ki je vodilo tudi današnjim, najlepše ponazarjajo Titove besede. O delovnih akcijah je dejal:

»V tej svetli zgodovini naše revolucionarne poti v samoupravnem socializem so pomembno vlogo odigrale tudi mladinske delovne akcije. Zato ni naključje, da so brigade šola socialističnega vzgajanja mladine, šola bratstva in enotnosti, šola prijateljstva in tovarištva. Vse te vrednote globoko prežemajo našo mladino, vendar je potrebno, da se ves čas izpričujejo in se naprej razvijajo, da se v dejavnih potrjuje predanost mladih socialistični domovini. Mladinskih delovnih akcij ne smemo gledati le s stališča materialnih učinkov, temveč je treba imeti vselej pred očmi njihov usmeritveni in nepreklenljiv pomen za mlado generacijo in našo deželo v celoti. Delavci so s sprejetjem družbenega dogovora o mladinskem prostovoljnem delu dokazali, da se zavedajo njegove pomembnosti in zavestno podpirajo prizadevanja za nemoten potek mladinskih delovnih akcij.«

Bila so obdobja v petdesetih in šestdesetih letih, ko sta volja in zagrestost za mladinske delovne akcije upadli. Temu je bilo vzrok preozko pojmovanje mladinskega prostovoljnega dela, ki ga je družba gledala predvsem shoz prizmo materialne koristi. S prevednotenjem mladinskih delovnih akcij v prid vzgojnemu načelu so se delovišča vnovič napolnila, delovne akcije pa so postale »šole samoupravljanja. Tudi zadnji dve leti veljata za krizno obdobje mladinskega prostovoljnega dela. Mladina je tokrat podrobno razčlenila vroke slabosti in odkrila, da so problemi pri zagotavljanju brigadirjev zaradi neenakih pogojev študentov, dijakov, mladih kmetov in delavcev, da ponekod nepočutni starši mladih ne pustete na akcije, da včasih tudi mladinska organizacija sama premalo storiti za usajanje pravih vrednot v zavest mladega človeka, da se vsa družba ne zavzema dovolj za pravo mestno mladinskega prostovoljnega dela. Mladinska organizacija pa se samokritično zaveda tudi lastnih organizacijskih slabosti.«

Prvi rezultati letosnjega zbiranja brigadirjev in oblikovanja brigad pa spodbudno obetajo večjo številčnost na deloviščih. Vendar to še ne pomeni, da so čez noč izginile vse slabosti, ki so se zadnja leta nakopile.

D. Žlebir

Pohod na Učko

Radovljica - včeraj so štirje predstavniki občinske konference ZSMS Radovljica krenili na tradicionalni pohod mladine na Učko na Hrvatskem, kjer se vsako leto zbore več tisoč mladih iz vse Jugoslavije. Sodelovanje na pohodu sodi v program skupnih akcij radovljiske mladine in mladih iz pobratenice občine Buje. Pohod obuja revolucionarne tradicije, obenem pa je srečanje pobratenice mladine tudi priložnost za razgovor o bratskem sodelovanju v prihodnje. Izmenjava brigadirjev, družabna srečanja ter skupne akcije pri prenašanju revolucionarnih tradicij bodo tudi letos temelj prijateljskega sodelovanja.

Brane Grohar

Kurirčkova pošta potuje

Kurirčkova pošta, ki med slovenskimi pionirji predstavlja vsebinsko najbogatejšo in najbolj množično obliko ohranjanja in razvijanja revolucionarnih tradicij, že skoraj dva tedna potuje po Gorenjski. V ponedeljek so jo od kranjskih pionirjev prevzeli tržički, ki jih bodo v ponedeljek, 5. aprila, predali vrstnikom iz jenske občine.

Tu se bo spet zadrževala teden dni. Pismo, sporocilo slovenskih pionirjev predsedstvu SFRJ, ki ga mladi kurirji prenašajo v torbici mimo skrivnih zased, bogatijo številni mitingi, proslave, pohodi, srečanja in druge aktivnosti pionirjev, ki letos praznujejo 40. obljetnico dela svoje organizacije.

VAŠ
TURISTIČNI
SERVIS
POSLO-
VALNICA
KRANJ
TELEFON:
28-472,
28-473

21. SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA

KRAJ, 9. - 19. APRIL

- razstava in prodaja gozdarske in kmetijske mehanizacije
- hlevske opreme
- vseh vrst priključkov
- orodja za vrtičkarje
- lovski razstava in ponudba lovskih opreme
- razstava živilske in prehrambene industrije
- prodaja blaga široke potrošnje po sejemske nižjih cenah

PO JUGOSLAVIJI

PRILAGODITEV PLANOV

Pred letom sprejete planske dokumente bo treba ponovno preveriti in jih uskladiti z možnostmi. Plani na ravni Jugoslavije bodo morali močnejše podariti vključevanje v mednarodno delitev dela na osnovi konvertibilnega izvoza in čistega deviznega učinka. Slovenski plani v precejšnji meri so usmeriti že upoštevajo.

SPREJELI PRORAČUN FEDERACIJE

Delegati vseh treh zborov skupščine Kosova so soglasno sprejeli zakon o letosnjem proračunu pokrajine. Prihodki proračuna znašajo 11,5 milijard dinarjev, od tega prihodki ustvarjeni na področju pokrajine 3,2 milijarde dinarjev.

SETEV OVIRA DEŽ

Na poljih ormoške, čakovske in varaždinske občine so v torek začeli sejati sladkorno pes. Zaradi dežja so morali že naslednji dan z delom prekiniti in računajo, da bodo lahko s polno paro začeli delati v pondeljek. Doslej so v zasebnem sektorju za setev zagotovili 5180 ha njiv, medtem ko je po planu predvideno za setev sladkorne pese 6000 ha površin.

NEZAPOSLENOST PESTI BIH

Največ težav so imeli lani v Bosni in Hercegovini z nabavo repromateriala tako doma kot v tujini, toda republika je vendar dosegla zadovoljivo rast industrijske proizvodnje. Izvozili niso toliko kot so predvidevali, toda pokritost uvoza z izvozom se je od 66 odstotkov povečala na 70 odstotkov. Eden večjih problemov, s katerimi se ukvarja ta republika, je nezaposlenost. Trenutno išče delo okoli 60 tisoč mladih strokovnjakov.

Izobraževanje sindikalnih delavcev

Radovljica — Pri občinskem sindikalnem svetu v Radovljici so pripravili obširen program družbenopolitičnega usposabljanja za vse člane izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in konferenc sindikata.

Tako ti seminarji obsegajo teme o vlogi in pomenu organiziranosti zveze sindikatov Slovenije, metode in oblike delovanja sindikatov, aktualne in tekoče naloge v zvezi sindikatov, uresničevanje in razvoj samoupravljanja na podlagi ustave, zakona o združenem delu in drugih družbenopolitičnih usmeritev, informiranje v organizacijah združenega dela, kadrovsko politiko, pripravo in vodenje sestankov.

Poleg osnovnih oblik izobraževanja članov in predsednikov izvršnih odborov osnovnih organizacij ter konferenc bodo sindikalne aktiviste izobraževali v sindikalni poli-

tični šoli gorenjskih občin. Program šole obsegajo 80 ur in je organiziran v izobraževalnem centru v Radovljici. Prav tako je v programu sindikalna politična šola po programu dvomesečnega političnega tečaja, program šole pa je izveden v strnjeni obliki in traja dva meseca. Zajema vsa pomembna področja našega gospodarskega in političnega življenja. Da bi poenotili in uskladili sistem sindikalnega izobraževanja in usposabljanja, naj bi se praviloma v republiško šolo vključili tisti slušatelji, ki so predhodno že končali neko obliko družbenopolitičnega usposabljanja.

Razen teh oblik izobraževanja so predlagali, da bi se sindikalni aktivisti udeležili usposabljanja organizatorjev kulture in organizatorjev športa, rekreacije in oddiha.

D.K.

Koliko zasluži »župan«

Tržič — Nekaj stvari se lahko zgodijo samo v tržiški občini. Ta trditve, zasnovana na izkušnjah, velja tudi za zahtevo oziroma, bolje rečeno, dogovor delegatov v skupščini občine Tržič, naj bi vsako leto dobili poročilo o gibanju osebnih dohodkov voljenih in imenovanih funkcionarju.

Priobčnost je po eni strani posmem upravičena. Osebni dohodek župana, izvršnika in drugih funkcionarjev ne sme biti skrivnost. Drugače pa je, če se spomnimo ozadja, zakaj tako radovednost.

Pred dvema letoma ali še nekaj več je med Tržičani krožila slastna novica, češ da partijski sekretar, župan ter njima sorodni občinski možje nosijo domov po par težkih starih milijonov splačati. Natolicevanja pač ni bilo mogoče drugače utišati kot s pisanimi dokazi. In tako je poroča-

nje o osebnih dohodkih prešlo v tradicijo.

Delegati skupščinskih zborov, ki so se v sredo sešli zadnjič v tem mandatnem obdobju, so si lanski prikaz lahko dobro ogledali. Zanimivo je. Predsednik skupščine občine, izvršnega sveta, sekretar, predsedniki komitejev in načelniki pa sodnik za prekrške — žal celoviti sliki manjka podatek o osebnih dohodkih funkcionarjev v družbenopolitičnih organizacijah, ki pa najbrž ni bistveno drugačen — so lani prejeli manj kot maršikateri vodja tozda v gospodarstvu, če direktorjev sploh ne omenjam.

Vsekakor je to tudi eden od tehtnih razlogov, ki ob vedno večji odgovornosti občinskih funkcionarjev odvračajo sposobne ljudi od dela te vrste.

Ob spomilovanju funkcionarjev oziroma njihovih osebnih dohodkov pa ne kaže prezreti meril za oblikovanje. V zneskih se je namreč osnovam pridružila še šestodstotna stimulacija, dodana le v drugi poloviči minulega leta. Družbeni dogovor o osnovah in merilih za določanje osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov voljenim in imenovanim funkcionarjem namreč pravi, da se lahko prizna za dodatno delo in obremenitev, za povečano odgovornost in podobno, posebno povečanje ali stimulacija. Prav je tako, manjka pa mogoče le se pojasišči, kako je bila razdeljena. Vsem enako ali pa po vloženem delu?

H. Jelovčan

Priprave na mladinski kongres

Obdobje preverjanja dejavnosti

Škofja Loka — Pred vratim so predkongresne razprave o dokumentih Zvezne socialistične mladine, ki bodo morale kmalu med mlade v združeno delo, šole in krajevne skupnosti. To obdobje pa spodbuja aktiviste na občinskih konferencah, da dodata razmislijo o vseh osebnih organizacijah in preverijo njihovo delavnost ter pripravljenost za oblikovanje kongresnih stališč.

Tudi škofjeloška mladina se je v tem obdobju znašla pred zahtevno nalogo. Doslej je bilo še nekako moč odlagati nujna posredovanja z občinske ravni v neaktivne mladinske organizacije, zaradi bližajočega kongresa pa se bo nujno spoprijeti z doslej odrinjenimi nalogami. Ker ne želijo, da bi predkongresna razprava obšla velik del mladih, so sklenili zadolžiti posamezne člane predsedstva občinske konference, ki naj navežejo stike z osebnimi organizacijami. Na mnogih sestankih do zdaj so se že pogovarjali, katere izmed 80 osebnih organizacij v občini zahtevajo »posebno obravnavo«, katere so le na papirju in kje bi se dalo na hitro rešiti problematično stanje. Žal pa je ostalo samo pri dogovarjanju.

Eden od razlogov, da se delo še ni premaknilo z mrtve točke, je neuspešno oživljanje dela osebnih organizacij. Postopno, lagodno spodbujanje nedelavnih osebnih organizacij k delu ni rodilo uspehov. Ko je

predsedstvo občinske konference spodbudilo aktivnost v eni, je nekaj časa šlo, potem pa spet zamrlo, ko so se intenzivne ukvarjali z drugo osebno organizacijo. Tokrat pa so sklenili zajeti vse osebne organizacije, v vseh kratki obuditi interes za aktualna dogajanja. Predsedstvo si je naložilo tudi nalogu, da bo manj kampanjsko spremljalo dogajanja med mladimi, da se ne bodo v odločilnem družbenem trenutku znova nakopičile težave, kakršne imajo zdaj. Trenutno je potrebno, da občinski mladinski aktivisti prebijajo led, saj je od tega odvisno, na kakšnem temelju bodo gradili aktivnost mladih po kongresu. Sestavili so že seznam osebnih organizacij, ki jim manjka delovnega zagona.

Vendar pa samo strog poseg članov predsedstva občinske konference v Skofji Loki ne bo zadostoval za oživitev dela osebnih organizacij. Osebne organizacije in mladi v njih niso neizkušeni, ki se ne zavedajo, kaj pomeni biti mladinec, predsednik osebne organizacije, njen sekretar ali nosilec pomembnega področja dejavnosti. Če pa jim te zavesti manjka, ni odveč misel o svežih močeh za delo, novih vodstvih in odgovornejših aktivistih. Tukaj pred kongresi je najbrž prekasno razmišljati o tem. Če drži, da je »po toči zvoniti prepozno«, pa je ta misel lahko droben nasvet za dejavnost v prihodnjem.

D. Žlebir

Kandidati za izvršni svet

Na drugi seji občinske kandidacijske konference so izbrali kandidate za člane izvršnega sveta skupščine občine in vodilne funkcije interesnih skupnosti

Radovljica — Na drugi seji občinske kandidacijske konference v Radovljici so izmed evidentiranih kandidatov za predsednika zborna krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica predlagali Franc Cuznarja, ki je bil na volitvah izvoljen za delegata v zboru krajevnih skupnosti v delegaciji krajevne skupnosti Bled.

Obenem so na občinski kandidacijski konferenci potrdili kandidate za redne in zunanje člane izvršnega sveta. Po predlogu predvidenega predsednika izvršnega sveta Janeza Smoleta je sestav kandidatov za člane izvršnega sveta naslednji: kot predsednik komiteja za družbeni plan in gospodarstvo je redni član izvršnega sveta Janez Čučnik; za predsednika komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je predviden Andrej Golčman; za sekretarij sekretariata za notranje zadeve Peter Šlegelj; za sekretarij sekretariata za občno upravo in družbeni dejavnosti Drago Rozman; za sekretarij sekretariata za ljudsko obrambo pa predlog še ni oblikovan. Kot zunanjji člani izvršnega sveta pa so predlagani Jure Pejić iz Verige, Stanko Slivnik, dosedanji predsednik izvršnega sveta, Jože Lipnik iz LIP Bled, Majda Lončar iz GG Bled in Janez Trele iz Iske Otoče. Vsi kandidati so izbrani in predlagani tako, da kot zunanjji člani izvršnega sveta pokrivajo posamezna področja, od industrije, kmetijstva in turizma do drugih področij.

Delegati so na kandidacijski konferenci potrdili še predlog kandidatov za nosilce vodilnih funkcij v skupščinah interesnih skupnosti občine Radovljica. Za predsednika zborna uporabnikov interesne skupnosti za izobraževanje so potrdili Staneta Jereta iz GG Bled; za predsednico zborna uporabnikov interesne skupnosti kulture Vladko Poljanec; za predsednika zborna uporabnikov interesne skupnosti te-

predsedstvo občinske konference spodbudilo aktivnost v eni, je nekaj časa šlo, potem pa spet zamrlo, ko so se intenzivne ukvarjali z drugo osebno organizacijo. Tokrat pa so sklenili zajeti vse osebne organizacije, v vseh kratki obuditi interes za aktualna dogajanja. Predsedstvo si je naložilo tudi nalogu, da bo manj kampanjsko spremljalo dogajanja med mladimi, da se ne bodo v odločilnem družbenem trenutku znova nakopičile težave, kakršne imajo zdaj. Trenutno je potrebno, da občinski mladinski aktivisti prebijajo led, saj je od tega odvisno, na kakšnem temelju bodo gradili aktivnost mladih po kongresu. Sestavili so že seznam osebnih organizacij, ki jim manjka delovnega zagona.

Vendar pa samo strog poseg članov predsedstva občinske konference v Skofji Loki ne bo zadostoval za oživitev dela osebnih organizacij. Osebne organizacije in mladi v njih niso neizkušeni, ki se ne zavedajo, kaj pomeni biti mladinec, predsednik osebne organizacije, njen sekretar ali nosilec pomembnega področja dejavnosti. Če pa jim te zavesti manjka, ni odveč misel o svežih močeh za delo, novih vodstvih in odgovornejših aktivistih. Tukaj pred kongresi je najbrž prekasno razmišljati o tem. Če drži, da je »po toči zvoniti prepozno«, pa je ta misel lahko droben nasvet za dejavnost v prihodnjem.

D. Žlebir

Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdrovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V

Vsestranska pomoč borcem

V tržiški občini ne skrbijo le za socialno varnost borcev in invalidov narodnoosvobodilne vojne, ampak tudi za njihovo zdravje - Tretje leto uspešnega dela dispanzerja in zobozdravstvene ambulante za borce

Tržič - V tržiški občini je bilo nekaj več kot tisoč članov zveze narodnoosvobodilne vojne, od teh 262 je priznano posebno dobo v dveh letih trajanju. Večini je vojna posila težave, ki so sprva terjale materialno pomoč, zdaj pa bolj održajo na poslabšanju njihovega zdravstvenega stanja.

Srb za udeležence narodnoosvobodilne vojne in vojaške invalide je v tržiški občini vsa leta izdatna po socialni kot zdravstveni plači. Lani je bilo zanje namenjenih kar več kot 4,3 milijona dinarjev.

Štane priznavalnine je prejemalo 2200 borcev. Najvišja je znašala 4500, najnižja pa 2121 dinarjev. Enkratne priznavalnine, ki jih komisija za invalid in borce narodnoosvobodilne vojne podljuje vsem borcem in invalidom, ki so starejši od 75 let, se znajdejo v hudi denarni stiskah, je ob dnevu republike 210 upravičencev. Zneski so bili razpeti med 500 in 9000 dinari. Fizični so bili deležni tudi kmetjev, lani dvanaest, najvišji varstveni dodatek pa je znašal 3170 dinarjev. Razen udeležencev narodnoosvobodilne vojne uživajo v tržiški posebno skrb še borci za sebe mejo ter slovenski vojni do-

brovoljci, teh je živil le še devet, prav tako pa vojaški in civilni invalidi vojne ter družine padlih borcev.

Kot je že povedano, se skrb za borce ne suče le okrog njihove socialne varnosti. V dispanzerju, ki dela tretje leto, so borci deležni sistematičnih pregledov in kvalitetnega zdravljenja, prednost pa imajo tudi pri specialističnem, bolničničnem, zdraviliškem in zobozdravstvenem zdravljenju.

V dispanzerju za borce je bilo lani 2318 obiskov, od tega dobrih tisoč

prvih. V največ primerih gre za obolenja srca in ožilja ter za bolezni sklepov in hrbitnice. Opravljenih je bilo tudi osemnajst obiskov patronažnih sester na domovih bolnih borcev, vendar pa bo potrebno patronažno službo, sosedsko pomoč in druge oblike nege osamelih in onemoglih borcev v prihodnje še okrepliti.

K popolnemu zdravstvenemu varstvu sodi tudi zdraviliško zdravljenje z medicinsko rehabilitacijo. Lani je bilo v zdraviliščih 44 tržiških borcov, 24 manj kot je bilo predlogov zdravnikov, in to večinoma po štirinajst dnevnih, sicer bi se jih ne moglo izmenjati niti toliko.

H. Jelovčan

Kandidati znova potrjeni

Jesenice - Na drugi občinski kandidacijski konferenci so najprej organizacij zdrženega dela bi lahko organizovali poročilo o volitvah. Prevladala je ocena, da so volitve dobro uspele, tako v krajevih skupnostih kot v združenem delu. Vendar pa so opozorili na nekatere pomajkljivosti. Tako niso bili zadovoljni z zunanjim podobo nekaterih volišč, ponekod celo na javnih zgradbah niso izobesili zastav. Nekatere volišča so bila v neprimernih prostorih. Prenalo pozornosti so volitvam posvetila tudi jeseniška sredstva javnega obveščanja z iz-

jemo radia Triglav. Posebej glasila organizacij zdrženega dela bi lahko organizovali poročilo o volitvah. Podočno analizo pomajkljivosti združenega dela v krajevih konferencah SZDL in v osnovnih organizacijah sindikata, aprila bodo izdelali občinsko oceno, ki jo bo obravnavala občinska konferenca SZDL.

Sicer pa je bila tudi v jeseniški občini podobno kot drugod v Sloveniji udeležba na volitvah zelo dobra. V združenem delu, kjer je bilo vpisanih 14.248 volilcev, je bila udeležba 89,5 odstotna. V zasebnih obrtnih dejavnosti, kjer je bilo vpisanih 513 volilcev, pa je bila udeležba 87,7 odstotna. Še večja je bila na nedeljskih volitvah v krajevih skupnostih, saj je bila 91,4 odstotna. Vpisanih je bilo 22.021 volilcev, glasovali so na 61 voliščih. Pri kmetih pa jih je od skupno 546 volilnih upravičencev prišlo na volišča 95,2 odstotka. Udeležba v posameznih krajevih skupnostih pa je bila: Rateče 95 odstotkov, Kranjska gora 92,4 odstotka, Mojstrana 96,2 odstotka, Hrušica 96,9 odstotka, Planina pod Golico 89,6 odstotka, Planina 91,1 odstotka, Sava 87,1 odstotka, Podmežaklja 86,2 odstotka, Javornik 90 odstotkov, Blejska Dobrava 98,4 odstotka in Žirovnica 93,5 odstotka.

Z zaključkom neposrednega glasovanja za tretji mandat delegatskih skupščin volitve seveda še niso končane. Vsi organi od delegacij do skupščin se morajo še konstituirati. Večina delegacij je že opravila prve sestanke, na katerih so izvolili vodje delegacij, sestala se je že tudi večina konferenc delegacij, tistih seveda, ki delegirajo delegati v zbor zdrženega dela. Konstituirati se morajo še posamezne skupščine.

Na drugi občinski kandidacijski konferenci so določili kandidate za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah v samoupravnih interesnih skupnostih. Za predsednika občinske skupščine je predlagan Franc Brelih, za podpredsednika Franc Žerjav, za predsednika zборa zdrženega dela Marjan Žitnik, za predsednika družbenopolitičnega zboru Dante Jasnič in za predsednico zboru krajevih skupnosti Rina Klinar. Za predsednika skupščine vzgoje in izobraževanja je predlagan Bojan Erjavšek, za kulturno Slavko Mežek, za raziskovanje Anton Končnik, za zdravstvo Zdravko Crv, za socialno skrbstvo Ela Leštan, za pokojninsko invalidsko zavarovanje Vitomir Ravhekar, za zaposlovanje Janez Pikon, za stanovanjsko skupnost Zoran Krejič, za socialno varstvo Bogo Frščik, za telesno kulturo Alojz Katnik in za otroško varstvo Irena Stražnar.

M. Volčjak

Težke delovne razmere bremenijo delavca

Na seji konference osnovnih organizacij sindikata delovnih organizacij Sava in Sava Commerce razčlenjevali zlasti probleme težkih delovnih razmer

Kranj - V razpravi na seji konference osnovnih organizacij sindikata delovnih organizacij Sava in Sava Commerce so skrat omenili delovne razmere, so razen v železarnah med najvišji. Razpravljalci so razglabljali o sindikatu in mednarodni deli, o samoupravljanju kot v dolžnosti, o nujnosti razvoja domačih tehnologij, o družbenem standardu, delovni disciplini, delavcev iz drugih republik, vendar pa je osrednje mesto misel o nujnem izboljšanju delovnih razmer v tovarni.

Odgredi so se delavci in predsedniki osnovnih organizacij sindikata iz načinov temeljnih organizacij, kjer so najvišji pogoji. Prostori z visoko temperaturo, kjer je v zraku čutiti prah in pline, ob tem pa je treba še trdo delati, vendar je zdravje delavcev. Velika delavnost z delu zaradi bolniškega ali prav nič čudnega, verjetno te razmere izvajajo tudi katerega kraljinskega neupravičenih izostanov. Tudi nočno delo v treh ali celo v četrinah slab delovno sposobnosti delavcev in krajša njihova delovna doba. Ko so razglabljali, kaj storiti za boljše delavčeve na delovnem mestu, so imeli v mislih preureditev delovnih mest v prid delavca, obvezno uporabo zaščitnih sredstev, pre-

te razmerje izvajajo tudi katerega kraljinskega neupravičenih izostanov. Tudi nočno delo v treh ali celo v četrinah slab delovno sposobnosti delavcev in krajša njihova delovna doba. Ko so razglabljali, kaj storiti za boljše delavčeve na delovnem mestu, so imeli v mislih preureditev delovnih mest v prid delavca, obvezno uporabo zaščitnih sredstev, pre-

D. Žlebir

Prijave skladnejše s potrebami

Na 15. marcu sprejemajo prijave za vpis v prvi letnik srednjega izobraževanja le šole za tiste programe, ki še niso vse - Kje je na Gorenjskem presežek in kje manjko

Dežetka, 25. marca, so morali ki nameravajo v naslednjem letu nadaljevati izobraževanje v prvem letniku ene od srednjih, oddati prijave za vpis. Rešitev so na Gorenjskem nekoliko nečim kot po prvem krogu prijav. V tem 15. marcu, saj je hkrati bilo tudi že preusmerjanje vseh iz preveč v manj polne pro-

grami s primanjkljaji so namenili dnevi pridobili skupaj 1500 prijave, programi s presežki pa so skrili za 34 učencev, kar pomeni da so odločitve otrok bliže potrebu gorenjskega združenega dela in krajši tempi pa se ne ponekod še pojavljajo. Najvišji so v programu elektronika, 55 prijav preveč, v programu konfekcionarja jih je 41 v naravoslovno-matematični skupini 22 in v pedagoški 17. Te bodo kmalu pripravile pogovore candidat in jim svetovale preusmeritev. Ce ne bo uspela in bo ostal, bodo v soglasju s izobraževalnimi skupinami zvede omrežje vpisa ozirkonit kandidat.

Prijavice je zdaj moč prenesti le vse programe, ki imajo v primerjavi z razpranimi mesti še premalo. Na Gorenjskem jih je kar Mekarskemu šolskemu centru v Kranju manjka 68 učencev. Na Jesenicah 110, ma-

lenkosten presežek je le v programu obdelovalec kovin in upravljač strojev, medtem ko je vrzel v Iskriščem šolskem centru v Kranju neznatnejša in bo moral tudi po preusmerjanju iz preveč v manj nabite programe vrsto kandidatov odkloniti. Razliko se bo predvidoma izšla v Škofjeloškem centru za kovinarsko in avtomehansko stroko.

V izobraževalnem centru Sava manjka še 76 učencev, v kranjski poklicni šoli 72, lesarska v Škofji Loki po preusmerjanju verjetno ne bo imela luknenj, srednji tekstilni in obutveni šoli v Kranju, razen v programu tekstilni konfekcionar, manjka 146 prijav, loškemu centru za program cestni promet dvanaest, Šolskemu centru za blagovni promet v Kranju 55, ekonomsko-administrativnemu centru v Kranju in Radovljici skupaj 50, gostinski šoli na Bledu 54.

Preobrat v odločitvah učencev za

proizvodno-tehnične usmeritve je v primerjavi z lanskim letom očiten, saj zdaj manjka prijav ce za nekatere družboslovne programe, v mreži šol že tako skopu odmerjene, ki so v preteklosti osnovnošolce najbolj pritegnili. Štipendijska politika, povezana z zapostlitvenimi možnostmi, je ob potrebah gorenjskega združenega dela postala najboljši usmerjevalec. In prav je tako.

H. Jelovčan

primerni za delo, vrh tega pa moti še otroški vršč. Ni namreč še dovolj igrišč, zlasti pa pogrešajo pokrito in delno zaprto učilnico na prostem, kjer bi se otroci lahko sprostili tudi, kadar dežuje.

Nakazani sta dve rešitvi: dograditi šole ali, kar je dosti racionalnejše in pametnejše, izselitev oddelkov predšolskega varstva, v katerih bo potem uredbi učilnici za gospodinjstvo in likovni pouk ter knjižnico s čitalnico. S tem bi šola ob sedanjem številu učencev, vseh je nekaj več kot 460 v šestnajstih oddelkih, pokriti na najnajšej potreb.

Ta rešitev je tudi najlaže uresničljiva. Do konca tega petletnega obdobja naj bi namreč v Predosljah ali

9. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

Beseda delegatov

Miloš Zupančič:

Velike rezerve v dobrem gospodarjenju

»Omejitve uvoza in pomanjkanje reprematerialov in sestavnih delov vse bolj bremenijo industrijo, vendar menim, da se vedno premašo izkoriscamo domače možnosti,« poudaril Miloš Zupančič, zasebni obrtnik iz Kranja, delegat za 9. kongres ZKS. »V obratovalnicah zasebnih obrtnikov so namreč še velike rezerve, saj je sodelovanje z industrijo še vedno zelo slabo razvito. Marsikaj, kar industrija za težko pridobljene devize izvaja, bi lahko naredili doma. Če bi industrija objavila, kaj potrebuje, sem prepričan, da bi skoraj vse znali narediti doma in ne bi bilo več jadikanja, kakšne začetje povzroča omejitev uvoza določenih, denaroma skoraj nepomembnih sestavnih delov.«

Hkrati bi bilo treba tudi bolje urediti položaj zasebnih obrtnikov. Limiti za uvoz strojev so prenizki. Če hočemo izdelovati kvalitetne izdelke in zasledovati svetovno tehnologijo, moramo imeti primerno opremo. Prav tako so prenizki limiti za uvoz repremateriala. Menim, da bi bilo veliko bolje uvažati repremateriale namesto izdelkov, tako kot sedaj delamo.«

Večje bi morale biti tudi možnosti zaposlovanja v tistih panogah obrti, kjer je to nujno potrebno. Res včje možnosti zaposlovanja nudijo posebne organizacije zdrženega dela, vendar so pogoj za ustanovitev takšne organizacije zdrženega dela zahteveni. Bolje bi morali izdelovati v obratovalnicu, kar moral imeti davčne olajšave. Tudi sicer davčna politika ni ustrezna. Obrtniki zapiramo delavnice ob dveh, kar še nikdar nismo delali.«

Drobno gospodarstvo je že kar močna panoga. Samo v kranjski občini je prek 1000 obratovalnic, kar pomeni nekaj tisoč zaposlenih. Izvajati pa skoraj ne moremo, razen prek obrtnih zadrug in še to težko. Zato bi se morali bolje povezati z industrijo, kot sem že prej omenil. Bolje bi morale začeti v sodelovanju z združenim delom in obrtniki bi izvajali prek organizacij zdrženega dela.«

L. Bogataj

Ocena volitev

Kamnik - Na zasedanju zborov skupščine občine Kamnik so delegati ocenjevali tudi minule skupščinske volitve. Pred njimi so jih ocenjevali delegati druge občinske kandidacijske konference, pa seveda SZDL in sindikat.

V pripravi na volitve je delovalo prek 2500 aktivistov sindikata in socialistične zveze, bolj pa se je zavzemala tudi mladina. Ko so 11. in 14. aprila delovni ljudi in občani izrekli svoj »za« družbenopolitični sistem, so množično pokazali pripadnost dosedanjim delegatskim tradicijam.

Na voliščih je bilo v obeh volilnih dneh 17.156 volilcev, od teh jih je 13.925 glasovalo za. Vse kandidacijske liste so bile izvoljene, družbenopolitični zbor pa je dobil absolutno večino glasov. Delovni sjudje in občani so lahko ponosni na eno najbolj množičnih udeležb na voliščih. Kamniška volilna komisija je namreč zabeležila kar 94,29 odstotkov volilcev, kmetov pa še več, 95,36 odstotkov. V združenem delu je volilo 91 odstotkov delavcev, visok pa je tudi odstotek volilcev delavcev pri samostojnih obrtnikih, ki se je od leta 1978 krepko popravil. Tudi pri tej kategoriji delovnih ljudi so veseli napredka, verjetno pa bi dosegli še večjo udeležbo, ko bi omneni delavci lahko volili kot kmetje v nedeljo in ne v četrtek. Tako je bilo mnene delegatov na zadnji seji vseh treh zborov, vendar so v dvomih,

D. Žlebir

bo to pobudo moč uresničiti v naslednjih volitvah, kajti potrebna bi bila spremembra zakona.

V združenem delu so letos volili 61 delegatov za zbor zdrženega dela, v primerjavi z 58 prejšnjega mandatnega obdobja. V štirih letih se je zmanjšalo število posebnih in združenih delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, povečalo pa število splošnih delegacij. Letos so občani volili 38 posebnih delegacij za SIS, pred leti pa 50. Zdrženih delegacij je zdaj 49 v primerjavi z 51 prejšnjega mandata. Splošnih delegacij je zdaj 37, prej jih je bilo 28. Tako stane, menijo v Kamniku, delegatskemu sistemu ni ravno v prid. Kritični so tudi do težnje k zapiranju kandidatnih list. Odprtne liste so bile tokrat bolj izjema kot pravilo. In čeprav je široka možnost demokratičnosti odločanja občanom nudena že v postopku evidentiranja in kandidiranja, niso bili z dokončnimi listami nič kaj zadovoljni. Tudi težnja k zmanjševanju delegacij ni zadovolj

Proste sobote in nedelje za večji izvoz

V kranjski Planiki si zadajajo nove izvozne obveznosti — Če izvozni plani ne bodo doseženi med tednom, bodo delali tudi ob prostih sobotah, nedeljah in v nočnih izmenah — Čevljarji bodo prevzeli del izvoznih bremen usnjarijev

Kranj — Po zadnjih potrebah po večjem izvozu pri nas so gospodarski izračunali, da bi morala usnjarsko predelovalna industrija povečati svoj izvoz za 22,6 odstotkov, kar naj bi zneslo skupaj 115,5 milijonov dolarjev, ob tem bi pa lahko uvozili za 70 milijonov dolarjev repremateriale in surovin. V zadnjem usklajevalnem postopku v panogi pa se je pokazalo, da bi bilo pri njih realno pričakovati dvig izvoza le na 111 milijonov dolarjev, zato bi pa tudi manj uvozili, to je za 65,5 milijonov dolarjev. Da bi izvozili čim več končnih izdelkov, so se slovenski čevljariji, galanteristi in konfekcionarji dogovorili, da bodo izvozili več, prevzeli še del bremena usnjarijev, da bi ti lahko več uvažali,

pa manj izvažali, s tem pa zagotovili dovolj surove domaćim proizvajalcem usnjarijev.

Tako povečan izvoz terja tudi od Planike, enega največjih naših čevljarskih proizvajalcev, da poveča svoj plan izvoza. Lani so planirali 15,2 milijona dolarjev izvoza na konvertibilno področje, se med letom odločili še za dodatni izvoz in do konca leta 1981 izvozili za 17,8 milijonov dolarjev svojih izdelkov na konvertibilno področje. V glavnem so izvažali športno in modno obutve. Letos so planirali dobiti 16 milijonov dolarjev izvoza na konvertibilno področje, uvoza pa za 10,315.000 dolarjev. Nove potrebe pa zahtevajo od delavcev Planike, da povečajo izvoz na 19,228.000 dolarjev, uvoz pa zmanjšajo na 8,354.000 dolarjev.

Sejem gozdarsva in kmetijstva

Kranj — Od 9. do 19. aprila bo v Savskem logu v Kranju 21. sejem gozdarsva in kmetijstva. S tem se bo začela tudi letošnja sejemska sezona Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem v Kranju.

Cilj letošnjega sejma gozdarsva in kmetijstva je izboljšanje ponudbe, predstavitev novih izdelkov in obogatitev z nekaterimi sporednimi strokovnimi prireditvami. Letošnji sejem bo na 20 tisoč kvadratnih metrih razstavnega prostora (od tega na 9 tisoč kvadratnih metrih zaprtih razstavnih površin). Prvič pa bo za sejemsko dejavnost odprta tudi nova, moderna, večnamenska dvorana.

Na sejmu, ki bo po napovedih kvaliteten korak naprej glede pred-

stavitev dosežkov na področju kmetijsko-gozdarske in sporednih dejavnosti, bo po dosedanjih prijavah sodelovalo prek 500 razstavljalcev; od tega skoraj tretjina iz tujine oziroma zamejstva. Na tiskovni konferenci, ki je bila v sredo, 31. marca, je predsednik organizacijskega odbora sejma in direktor KŽK Kranj Jože Kavčič poudaril, da si prizadevajo, da bo letošnji 21. sejem gozdarsva in kmetijstva v Kranju pravzaprav osrednja tovrstna prireditve v Sloveniji. V okviru sejma pa se bo še posebej na različnih področjih dela in dejavnosti predstavila sezavljena organizacija združenega dela KIT (Kmetijstvo, industrija, trgovina).

A.Z.

Te dni bodo delavci Planike razpravljali o teh novih predlogih. Zagotovo se bodo odzvali polni razumevanja, kot so se lani, ko so od avgusta pa do novega leta delali skoraj vse proste sobote in izpolnili svojo obvezno do izvoza, ki so si jo zadali.

Da bi bil povečani plan tudi tokrat urednjen, bodo sprejeli nove mesečne plane izvoza, obenem pa tudi dnevne proizvodne plane izvoza, ki jih bodo, če ne bodo urednjeni med tednom, izpolnjevali ob prostih sobotah, nedeljah in v nočnih izmenah. Neizpolnitve izvoznih obvez bi obenem zmanjševala tudi možnosti uvoza in povzročala zastoje v proizvodnji. Tega se v Planiki dobro zavajajo, zato bodo storili vse, da bo proizvodnja in z njo izvoz tekel nemoteno.

Povečan izvoz v Planiki ne bo šel toliko na račun domače prodaje, temveč bo predvsem zmanjšan izvoz na vzhod. Tudi letos bodo izvozili največ športne obutve, pa tudi modne.

Pravkar pa se slovenski usnjariji, čevljariji, galanteristi in konfekcionarji dogovarjajo o ustavnovitvi skupnosti, ki bi urejevala odnose med njimi. Predlagan je samoupravni sporazum, po katerem naj bi bil KOTO Ljubljana, kot edini odkupovalec surovin kož pri nas, dolžan v takih pogojih zagotavljati surovino vsem predelovalcem. Poleg te skupnosti bodo skupno vlagale v razširitev proizvodnje osnovne surovine, predvsem pa si bodo prizadevale za čim večji izvoz na konvertibilno področje in to z izdelki višje stopnje predelave, kot je obutev, galanterija, usnjena in krzrena konfekcija. Pri nabavi potrebnih surovin iz uvoza iz združenih deviz bodo članice skupnosti enotno nastopale na tujih trgovih in koordinirale uvoz tako, da bo ta kar najracionalnejši. Raziskale bodo tudi možnosti uvoza kož iz držav v razvoju.

D. Dolenc

NA DELOVNEM MESTU

Minuta zamujena, ne vrne se nobena

Za eno najtežjih del v naših tovarnah nedvomno velja delo tkalk. Nič lažje, če ne še veliko hujše pa je tisto ob tekočih trakovih, ob napetih normah, ko je delavec prisilen v enakomerne gibe. Najhujši bič je čas, ki ga priganja in potiska v vedno isti položaj: zdaj sklučen, zdaj staja na eni nogi, napenjanje enih in istih mišic osem ur. Skoraj nepreklenjeno. Vsaka minuta, ko greš od stroja, se ti pozna pri dohodu. In če si prizadevam, prikrajšuje tudi čas malice in odpoveš se cigaret. Vsaka zamujena minuta se ti odsteva v kuverti. In ko gledaš te ljudi v proizvodnji, ki hite kot mravlje, ko ni čas niti k sosedi pogledati, kaj šele skozi okno, ko s preračunanimi gibi jemljejo k sebi delo, naredi svoje, posljejo naprej po tekočem traku in se to ponavlja v nedogled, v tebi nehote zraste srd na vse tiste pohajajoče frajle, ki sploh ne vedo, kaj pomeni beseda »dragoceni čas«, ko vedo, da bodo imele zagotovljeno plačo ob koncu meseca, pa če se bodo naprezale kaj ali pa nič. Morda je v delovnih skupnostih skupnih služb zdaj kaj drugače, kajti kritičemu delavčevemu očesu ne uide prav nič več in hočejo in zahtevajo, da je plačano delo, ne pa nedelo. Prav imajo, kajti pretrdno morajo zaslužiti vsak dinar. Pred dnevi smo se pogovarjali z delavci v kranjski Planiki.

250 do 300 parov težkih čevljev gre vsak dan skozi njegove roke, lahkih pa tam okrog 400. Od njega je odvisno, kakšno obliko bo imel čevlj: bo raven ali postrani. Še vedno je treba imeti »grif«. Skarta skoraj ne pozna. Ni več računice z njim. Napako, ki se pojavi v procesu, takoj popravijo. Predrag je danes material. Kot kvalificiran čevljar in na najtežjem delovnem mestu v Planiki zaslubi Martin nekaj čez 12.000 dinarjev. Če več preseže normo, dobri več. Toda z velikimi naporji, če je dober material in se res dobro dela.

Marija Čebulj je že 28 let v Planiki. Prešivalka je. Največ ji zaupajo obrobno šivanje, »kontiranje«, ki je tudi eno najdogovornejših del v proizvodnji Planike. Ves dan si sklonjen nad čevljarski šivalni stroj, budno paziš, kako tečeta šivanka in nož, ki obenem odrezuje obrobljeni del. Trpe oči, živci, zaradi sklonjene glave nad stroj peče med vretenci na vratu. Pravkar obroblja tanke jermenčke za poletne sandale. Stroj šiva in obrežuje podlogo obenem. Na določenih mestih nož odklop, pa spet nastavi. Če se zareže, lahko vrže del proč. Kako pomembno je, kako drži nož, kakšna je razdalja noža

od igle. Če je podloga nalepljena na usnje, še gre, včasih pa jo je treba posebej držati. Huda norma je, pravi Marija. In leta se pozna. Če si še bolj verzirana, ne moreš dohiteti mladih. Osebno normo imajo in čisto od nje je odvisno, koliko bo naredila in zaslužila. Če se še slabše počutiš, moraš zgrabiti. 32 minut ima na primer določenih za 10 parov teh dvojnih jermenčkov. Koliko mora premetati skozi roke! Poleg tega pa ima vsako delo še spremnico, v katero mora vpisati, koliko je prevzela v delo, kaj, in ko konča partijo, mora dele zvezati. Nekaj čez milijon plače dobi. O, kadilka se pošteno pozna pri dohodu.

Zofka Grosova je v Planiki prizvezovalka. Pravkar je rezala podlogo za sandale iz umetnega usnja. Leto dni je na tem delovnem mestu. Prej je zgoraj »žigosal«, vsega je pa 18 let v Planiki. Raje dela tu, kjer je stoječe delo, kot zgoraj, ko je moralna pri delu trdo sedeti. Zadovoljna je z delom, čeprav tu najbolj trpe oči. Čisto od nje zavisi, kako bo odrezala del čevljja iz posamezne kože. Dobro mora vedeti, kje lahko odreže za sprednjik, kje zadnje dele. Koža je navadno samo v sredini dobra, proti robovom pa je tanjsa, slabša. Vsak par čevljev vedno skupaj reže, da je zagotovljena ista barva, ista kvaliteta usnja. Dobro je treba poznavati kožo, videti, kje je »šilava«, kje tanka. Nič kolikokrat mora tudi ugasniti luč, da pri dnevnih svetlobah ugotavlja, kje se bo dalo bolje odrezati. Nagrajevana je tudi po prihranku, po čim večjemu izkoristku materiala. Toda vedeti mora, do kod sme iti. Prvo je kvaliteta čevlja, šele potem vse ostalo. Dober milijon zasluži na mesec, če je vse v redu. Najlažje je seveda delati, če reže iz dobrih materialov. Teh pa je vse manj.

D. Dolenc

Tudi letos malo gum za doma

Kranjska Sava letos ne bo povečevala izvoza avtomobilskih gum, pač pa gumenotehničnih izdelkov in umetnega usnja — Pospešen izvoz v dežele v razvoju

Kranj — Kranjska Sava je ena redkih delovnih organizacij, ki je v zadnjih letih tako pospešeno izvažala in to predvsem na konvertibilno področje. Delavci v Savi se zavedajo, da je to nujno, saj nekateri izdelki vsebujejo tudi po 90 in več odstotkov uvoženih surovin. In tudi ne kaže, da bo njihova proizvodnja kimalu manj odvisna od uvoza. Največ je bilo seveda izvoženih avtomobilskih gum. Kako je rasel ta izvoz, najbolj zgornovo povede številke: leta 1974 so izvozili za 4.744.632 dollarjev izdelkov, leta 1978 pa že za 11.731.463 ali kar za dvainpolkrat več, leta 1979 za dobrej 15 milijonov dollarjev, leta 1979 že za skoraj 26 milijonov dollarjev, lani pa za 35.595.093 dollarjev ali kar sedempolkrat več kot leta 1974.

Skupno so v Savi lani izvozili za 47,5 milijonov dollarjev proizvodov. Plana 49,5 milijonov torej niso dosegli, kajti okrog 1,5 milijona dollarjev je bilo izpada proizvodnje zaradi pomanjkanja repremateriala novembra in decembra lani, pa tudi cen zunaj niso dosegli takšnih, kot so planirali.

Najbolj je lani porastel izvoz gumenotehničnega blaga, in sicer za 80 odstotkov, umetnega usnja pa kar za 190 odstotkov. Intezivno so obdelovali nova tržišča, kot na primer Anglijo, Holandijo in Skandinavijo, za velopnevmatiko. Do večjih naročil sicer ni prišlo, računajo pa na večji izvoz v prihodnjih letih. Letos se je zgodila še ta nerodnost, da so v svetu zamenjali dimenzijo veloplaščev: iz ponija so prešli na večje, normalne, a ožje plašče.

V Savi so začeli tudi na novo z izvozom transportnih trakov v Italijo in Romunijo tako, da so kapacitete sedaj izključno namenjene izvozu. Kaže, da se jim bo za trakovje odprlo tržišče tudi v Zahodni Nemčiji, Maroku in Iraku.

Klinasta jermena so lani prvič izvozili na zahod: velike količine so šle v Zahodno Nemčijo, nekaj pa tudi v Spanijo.

Gumenih cevi so izvozili manj, kot so načrtovali, to pa predvsem zaradi hude konkurenčne zunaj. Prav tako je šlo v izvoz manj gumenih profilov, umetno usnje pa ima že utro pot v

D. Dolenc

Izvozni uspehi jeseniškega gospodarstva

Lani dosežena 0,14 odstotna rast družbenega proizvoda — izvoz se je povečal za 70,1 odstotek, uvoz zmanjšal za 4,1 odstotek, s čimer je jeseniško gospodarstvo doseglo 67,8 odstotek pokritje uvoza z izvozom — Z izgubo, ki je bila za 52 odstotkov večja kot leto poprej, so poslovali Jeklarna v Železarni, hotel Lek v Kranjski gori in Gostinstvo in Gozd Martuljku.

Jesenško gospodarstvo je lani bolje poslovalo kot leto poprej. Družbeni proizvod je nominalno porasel za 34,86 odstotkov, realno pa za 0,14 odstotkov, s čimer načrtovana realna rast ni bila dosežena.

Vendar dinamična rast jeseniškega gospodarstva ni samo odsev porasta en izdelkov, surovin in repremateriala temveč tudi odraz boljšega poslovanja, posebej gozdarsvta, prometa, trgovine ter finančno tehničnih in poslovnih storitev.

Celotni prihodek je lani porasel za 39 odstotkov in znašal 26,7 milijard dinarjev, na kar je vplivala hitra rast cen, ki se je koncem leta umirila. Največji vpliv na porast celotnega prihodka ima Železarna, ki je skoraj 60 odstotnim deležem celotnega prihodka povečala za 43,3 odstotke. Nadpovprečno se je celotni prihodek povečal v elektrogospodarstvu, gozdarsvtu, trgovini, stanovanjsko-komunalni dejavnosti ter v finančih in poslovnih storitvah, pod povprečjem pa je gradbeništvo, obrt in osebne storitve.

Zunanjetrgovinska menjava je bila v primerjavi z letom poprej boljša. Izvoz se je povečal za 70,1 odstotka, uvoz zmanjšal za 4,1 odstotek, s čimer je jeseniško gospodarstvo doseglo lani 67,8 odstotek pokritje uvoza z izvozom. Izvozni načrt so presegli za 4,3 odstotke, uvoznega dosegli le 74,7 odstotno. Malce slabši so izvozni uspehi na konvertibilnem področju, ki ima v skupnem 55 odstotnim deležem uvoza 62,7 odstotnega. Izvoz na konvertibilno področje je porasel za 42,4 odstotke, vendar je za načrtom zaostal za 14,1 odstotek, uvoz pa se je povečal za 24 odstotka in za načrtovanim zaostal za 24 odstotkov. Na Gorenjskem za 28 odstotkov akumulacija za 40 odstotkov, na Gorenjskem za 55 odstotkov, sredstva za reprodukcijo za 36 odstotkov, na Gorenjskem za 47 odstotkov. Izguba pa se je v gorenjskem gospodarstvu povečala kar 6,8 krat, v jeseniškem pa se je v gorenjskem povečala kar 52 odstotkov. Ob izvoznih rezultatih, ki se na Jesenah dobri, pa je treba prispeati, da med gorenjskimi občinami je jeseniška ne pokriva uvoza z izvozom, kar seveda pogojuje visok delež uspešnih so bili že Iskra

M. Volkjak

Pesnik izpod Kozare

Milan Pilipović, ki služi vojaški rok v Škofji Loki, spletal številne vezi z okoljem — Vojaškemu klubu, katerega srce je priznalo devet mesecev, je lani priboril visoko priznanje —

Ne je minilo leto od takrat, ko so v Škofjelški vojašnici Jože Greboč-Gorenč oblikli v vojaško skupino. Kot se danes spominja, je bil ne obvestila, da bo služil vojaški v Škofji Loki. Čeprav tod in tudi sloveniji že nikoli ni bil pred odhodom v armado, je že marsikaj slišal o gorenjskem kraju. Pričakoval ga mu bo v njem prijetno.

Vojna pričakovanja so se izpolnila. Dobro se je znašel v novem življenju, spoznal je mnoge tukajšnje možavnice in navezel z njimi stike. Sledila nemirna in ustvarjalna namenska karirna imena Milan Pilipović, ki ne pozna ogradi. Iskal je možnosti za uveljavljjanje in sodelovanje v vojaškem kolektivu kot izven doma.

Pred približno devetimi meseci je pravljil Milan, »sem prišel v vojaški klub naše kasarne, kar za oddajanje razglasne pesmi, predvajanje filmov, organizacijo raznih prireditve v vojaški in izven nje, vodenje obiskovcev v enoti ter drugo mi je delo zadovoljstvo. Delam z ljubom, saj sem se že v domačem kraju ukvarjal s podobnimi poslji. V veliko pomoč je prav zgodeno sodelovanje vojnega klubom, predvsem z različnimi postajo.«

I ponosno pokaže sogovornik na poslji, da je prvo mesto na lanskem pregledu kulturno-zabavnih društv v Ljubljanskem armadničnem domu. Obenem pojasni, da je za najuspešnejši radijski pro-

Kulturni koledar

JESENICE — V Amaterskem gledališču Tone Čufar bo vabi ob 17. in ob 19.30 gostovalo Prešernovo gledališče iz Ljubljane s Shakespearovo komedijo »Sen kresne noči«.

RADOV LJICA — V Šivčevi hiši lahko ogledate razstavo fotografij Franca Krašovega (1902-1969). Razstava bo na voljo do 11. aprila, vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

ERANJ — V galeriji Prešernove hiše bodo drevi ob 18. urah prikazani razstavo del slikarke Urte Pečnik iz Pirana, v kleti pa razstavišču pa razstavo v žičnih objektov Janeza Jančeta iz Ljubljane. Ob 18.30 v Mali galeriji Mestne hiše bo prikazano risb na temo Kibota akademskoga slikarja Joseta Ciuhe. V Stenografski dvorani Mestne hiše pa bo prikazano razstavo tipografije in vizualne prostorske pesije Matjaža Hanžaka. Ob 18.30 v Galeriji Mestne hiše bo prikazano razstavo lirično-poematskih psihogramov skopjega slikarja Zarka Jakimovskega. V prostorih stalne muzejske zbirke Slovenka v reviji pa si lahko ogledate enajst razstavo iz serije retrospekte slovenskih likovnih umetnic, predstavlja se slikarka in portretarka Ančka Gošnik.

Razstave si tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja lahko ogledate vsak dan od 10. do 12. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ob ponedeljkih so za-

Prešernovem gledališču v soboto, 3. aprila, ob 19.30 in sporednu za red premierski razstava Mestnega gledališča ljubljanskega »Lov na divje race« ruskega dramatika Vampilova. Za abonente bodo

predstave na sporednu do vključno 10. aprila — v pondeljek, torek, sredo, četrtek, petek in soboto, vselej ob 19.30. Prešernovo gledališče bo z lutkovno predstavo »Fidi fadi« L. Feldeka gostovalo prihodnjem tednu v Smledniku, Medvodah, Pirničah, Šentvidu, Vodicah in Brodu. Z Zupanovo dramo »Stvar Jurija Trajbasa« pa bo v petek, 9. aprila, ob 19.30 gostovalo v Mestnem gledališču ljubljanskem.

Danes popoldne ob 15. in ob 17. uri bo v Prešernovem gledališču gostovalo Amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic z uprizoritvijo Levstikovega Martina Krpana.

CERKLJE — Dramska sku-

pina KUD iz Cerkev bo v so-

boto, 3. aprila, ob 19.30 v Ader-

gasu uprizorila veseloigro

»Srečni dnevi«. Domačemu

občinstvu pa se bodo predstavili

v nedeljo, 4. aprila, ob 17. uri.

Komedijo je režiral Janko Hvala.

ŠENČUR — DPD Svoboda Predostreje bo v soboto, 3. aprila, ob 20. uri v Šenčurju pripravila večer »Kje so tiste stezice«, na katerem bosta nastopila oktet Vigrid in dramska skupina.

SKOFJA LOKA — V galeriji loškega gradu si lahko ogledate razstavo del kranjskega slikarja Henrika Marchela.

Ogledate si jo lahko tako kot stalne zbirke Loškega muzeja ob petkih od 13. do 17. ure in ob sobotah ter nedeljah od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

DPD Svoboda Primskovo uprizori v soboto, 3. aprila ob 19. uri v Zadružnem domu na Primskem komedijo Valentina Katorjev Dan oddiha. V okviru Ure pravljic pa bodo v nedeljo, 4. aprila ob 11. uri v dvorani Zadružnega doma na Primskem na sporednu risanke. Vabljeni!

(Predvaja Kinematografsko podjetje Kranj).

gram na tem tekmovanju priborili dragoceno nagrado, sodoben glasbeni center, kar ga je še bolj spodbujalo pri nadaljnji aktivnosti.

Tekko je opisati široko Milanovo dejavnost samo z nekaj besedami. Prizadeva si za srečanja šolske mladine in delavcev tamkajšnjih tovarn na raznih prireditvah, ki jih ni malo. Veseli se, da je njihovo vojašnico lani obiskalo okrog tisoč mladih. (Na te stike ga spominjajo njihova številna pisma, ki jih skrbno hrani.) Njegovo ime pa pozna tudi mnogih sredstv javnega obveščanja širom po naši domovini. Svoje prispevke o delu in življenu v Škofjelški vojašnici vztrajno pošilja našem glasilu, listu LAO Naša vojska, mladinsku glasilu užiske pokrajinje Rječje mladih in drugim ter sodeluje z radijskimi postajami iz Ljubljane, Bosanske Gradiške, Sarajeva pa od drugod.

Na vprašanji, zakaj to počne in kako vse zmore, preprosto odgovarja: »Kar ima človek rad, dela vedno in povsod. Od nekdaj sem bil vajen tekati sem in tja, razdati se na vse strani. V srednji šoli sem urejal mladinsko glasilo, nastopal na kulturnih prireditvah, sodeloval z več radijskimi postajami in časopisi, kontaktiral z zanimimi književniki, ob tem pa mnogo bral in tudi pisal.«

Cepav po Milanovem mišljenju ni moč uokviriti človeške ustvarjalnosti v točno začrtane časovne meje, bi vendarlahko zapisali, da je

pesmi začel zavestno snovati v petem razredu osnovne šole. Komaj štirinajstleten se je pojaval med okrog dvajset avtorji v zborniku poezije Bosanske Gradiške s petimi pesmimi, ponovno objavil pesmi v njem 1980. leta in se še isto leto odločil za izdajo samostojne zbirke pesmi. Izdal mu jo je književni klub »24. aprila« iz Bosanske Gradiške, v njej pa je pod naslovom Crveni vjetri objavil 18 izbranih pesmi, da bi z njimi simbolično označil rast ustvarjalnosti v svojem osemnajstletnem življenu.

Kot je v uvodu k zbirki zapisal znani literarni kritik Sadik Tabakovčić, gre za poezijo neke mladosti, ki se še brusi, vendar lahko pričakuje od avtorja trajnejše rezultate.

In res, poezija pomeni Miljanu največ! Ko ga znanci sprašujejo, ali še piše, samozvestno odgovarja, da je še začel ustvarjati.

Rad van prebere svoje pesmi —

mnoge so nastale tudi med služenjem vojaškega roka. V njih poje o človeku in vsem, kar prinaša življenje; igriči mladost v rodni vasici Miljevec pod Kozaro, zreli ljubezni do ljudi in domovine pa velikem pomenu revolucije za današnji rod. »Toliko lepih stvari je v življenu,« naglaša. In doda: »Sele čas pokaže njihovo pravo vrednost.«

Ob koncu pogovora prizna, da mu bo težko ob odhodu iz Škofje Loke. Vendar mu bodo ostali spomini na vse lepo in stiki s prijatelji. Milan, zaenkrat izučen orodjar, nam bo morda čez nekaj let sporocil, da je končal študij jezikov in književnosti na pedagoški akademiji v Banja Luki pa da so objavili nove zbirke njegovih pesmi. Skupaj z njim bomo veseli, če se bodo ti njegovi načrti izpolnili.

Besedilo in slika:
Stojan Saje

Odprt pismo Zvezi kulturnih organizacij Slovenije

Prešernovo gledališče je v času med letosnjim in lanskim srečanjem slovenskih lutkarjev uprizorilo dve novi lutkovni predstavi. Ob sestavljanju repertoarja letosnjega, 12. srečanja slovenskih lutkarjev, je bilo celoletno delo našega gledališča spregledano, izpuščeno, saj si oblikovalc (ali oblikovalci) repertoarja letosnjega srečanja naših predstav niso ogledali. Zakaj?

Zaradi ignoranca našega dela ni upravičeno zveneče ime — Srečanje SLOVENSKIH lutkarjev!

Kolektiv
Prešernovega
gledališča

Srečanje gorenjskih gledališčnih skupin

ŠKOFJA LOKA — Prireditelj letosnjega srečanja gorenjskih gledališčnih skupin, ki ga vsako leto pripravi Združenje gledališčnih skupin Gorenjske, je Škofjelška Zveza kulturnih organizacij. Prenovljena gledališča dvorana na Spodnjem trgu je tako te dni prizorišče srečanja, ki so ga odprli že včeraj. Zaradi premajhnega odrsa v Loštem gledališču je kranjsko Prešernovo gledališče s svojo predstavo »Stvar Jurija Trajbasa« V. Zupana nastopilo v domači dvorani.

Danes ob 17. uri bo v Loštem gledališču z dramo Ivana Potrca »Krefle« nastopila gledališčna skupina DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega pri Bledu. Večer ob 20. uri se bo predstavila domača gledališčna skupina, članji amaterskega gledališča Loški oder s tragedijo Ivana Mraka »Ivan Grohar«.

V soboto, 3. aprila, ob 17. uri se bo predstavil KUD Radovljica — Linhartov oder z recitalom poezije Svetlane Makarovič »Izštevanja«. Večer ob 20. uri pa bo Amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic uprizorilo dramo H. Ibsena »Strahovia«.

V nedeljo, 4. aprila, ob 17. uri bo gledališča skupina KUD Franc Bušovec iz Vira pri Domžalah uprizorila komedijo M. Marineca »Poročil se bom s svojo ženo«. Ob 20. uri bo gledališča skupina DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrike uprizorila komedijo F. Hadžića »Žensko vprašanje«.

Škofjelškemu občinstvu je torej te dni na voljo izjemno bogat in zanimiv gledališki spored.

Mestno gledališče v Kranju — V dneh od 3. do vključno 10. aprila bo v kranjskem Prešernovem gledališču za abonma gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s svojo zadnjo premiero ruskega dramatika Vampilova »Lov na divje race«. Ena najuspešnejših predstav letosnje sezone predstavlja sodobno in aktualno književnost gledališke Rusije in Sovjetske zvezde. Vampilov je eden najbolj uveljavljenih dramatikov mlajšega rodu, uspešno ga predstavljajo tudi na evropskih odrih. Skratka, niskan avtor je, saj so njegova dela sodobna in humoristična barvana. Predstavo Mestnega gledališča je režiralo Dušan Mlakar, v glavnih vlogah bo nastopil Janez Hočevar Rife. Za abonente Prešernovega gledališča bo to letosnja peta predstava, tako da jim do konca sezone gledališče »dolguje« še eno. M. L.

Kurnikove nagrade podeljene

TRŽIČ — Tradicionalne nagrade, ki jih podeljujejo v Tržiču v spomin ljudskemu pesniku Vojtehu Kurniku za kulturne dosežke v preteklem letu, so svetano podelili v petek v paviljonu NOB. Kurnikove nagrade so najvišje občinsko priznanje za delo na področju kulture, ki jih je prejelo pet posameznikov in društvo.

ALENKA DOLENC je prejela Kurnikovo nagrado na predlog Mladinskega gledališča Tržič za izredne uspehe na plesnem področju. Že tri leta se zelo uspešno ukvarja s koreografijo in plesom, s svojo plesno skupino in tudi sama nastopa doma, po Jugoslaviji in v tujini. Poleg plesne skupine v Tržiču vadijo mlade plesalke pod njenim vodstvom tudi v Kranju in Ljubljani. Dolencova je režirala številne prireditev za mlade, nastopala v njih kot igralka, njeni ustvarjenje pa je prispevalo k popularizaciji plesa. Njeno delo pomeni kvalitetno ustvarjanje na plesnem področju.

Na predlog Tržičevega oktet je dobil nagrado **JOZE GRAMCI**, ki že 40 let poje in njegova pevska tradicija je v zgled mlajšim. Bil je eden izmed ustanoviteljev Tržičevega oktet, kjer poje prvi tenor, dolgo časa je bil podpredsednik oktet, član izvršnega odbora Občinske kulturne skupnosti. Njegovo vestno in redno dolgoletno delo je spodbuda mlajšim.

Izvršni odbor Zveze kulturnih organizacij je predlagal, da se podeli Kurnikova nagrada **JOŽICI KODER**. Kodrova že triindvajset let poleg rednega pedagoškega dela, ki se ga lotiva odgovorno, ljubiteljsko deluje na področju kulture, kjer pod njenim vodstvom cele generacije osnovnošolcev začenjajo pisati, javno nastopati. Se poseben uspeh pomeni lanska ustanovitev Solskega kulturnega društva, ki uspešno deluje kot edino te vrste v občini. Pod mentorstvom Kodrove mladi sodelujejo s svojimi prispevki na radiu, v slovenskih revijah in proslavah.

Kurnikovo nagrado je prejel **JANKO KRMELJ**, član foto kluba Tržič, ki že 15 let aktivno sodeluje na razstavah umetniških fotografij. Udeležil se je 135 razstav in za visoko kvali-

teto svojih slik prejel 32 nagrad. Deset let je predsednik in je sodeloval pri organizaciji kluba.

PLESNIČAR MIRKO je član Pihalnega orkestra Tržič. Igra veliki boben, je samouk. Od leta 1956 je član Upravnega odbora, dolgo časa je bil tajnik orkestra. Je veden in dober glasbenik, ki se redno udeležuje vaj.

Na predlog izvršnega odbora Zveze kulturnih organizacij je dobrodošlo Kurnikovo nagrado **AMATERSKO GLEDALIŠČE TRŽIČ**, ki deluje kot naslednik delavnih kulturnih organizacij po vojni. Po reorganizaciji društva Ivan Cankar v Delavsko prosvetno društvo Svoboda, ki je bilo razdeljeno na sekcijs, je leta 1973 nastalo Amatersko gledališče. Klub težavam, posebno prostorskih, je gledališče v teh letih pripravilo 12 premier, ki so jih 55 krat povabilni in si jih je ogledalo okoli 11 tisoč ljudi.

Nagrajencem je podelil nagrade **FRANC KOPAČ**, predsednik Občinske kulturne skupnosti. V kulturnem programu ob podelitvi nagrad so sodelovali: Amatersko gledališče Tržič, Plesna skupina pri Mladinskem gledališču in pevci Tržičevega oktet. M. Fornazaric

Koroški Slovenci na Brezjah

BREZJE — V nedeljo, 28. marca, je na Brezjah, v domu družbenih organizacij, gostovala dramska skupina kulturno umetniškega društva Radiša na Koroškem. Pred polno dvorano so se predstavili s Cankarjevo dramsko »Kralj na Betajnovi« v režiji Dolfeta Andrleta. Publiku je predstavilo zelo dobro sprejela, gostje s Koroške so se

Leta 1984 se bo praznilo jezero Moste

Umazanija iz Most ne bo škodljiva

Območna vodna skupnost in Savske elektrarne so končno našli rešitev, da umazanija ob prazniti akumulacije iz Most ne bo pomembno negativno vplivala na življenje v Savi — Ob visoki vodi se bodo nadzorovano izpuščale usedline iz bazena

Hidroelektrarna Moste predstavlja prvo, po drugi svetovni vojni zgrajeno akumulacijsko centralo v Sloveniji. Spomladi leta 1952 so prvič zajezili vodo, jeseni istega leta pa so izpraznili jezerom prišlo je do prvega odnašanja odloženega proda skozi temeljni izpust.

Leta 1953 so dogradili začitno prodno pregrado Javornik ter dogradili glavno pregrado v Kavčkah. Izgradnji glavne pregrade Kavčke za hidroelektrarno Moste in prodne pregrade na Javorniku sta prekinili naravnih transport suspenzij 68.000 kubičnih metrov na leto in 22.000 kubičnih metrov proda na leto.

Praza praznitev začasne zajezitve glavnega bazena v jeseni leta 1952 je pokazala, da se je v dveh letih, ko še ni bilo prodne pregrade Javornik, nabiralo okoli 66.000 kubičnih metrov proda in peska, ob času praznitive jeseni leta 1952 pa ga je Sava odnesla iz bazena okoli 15.000 kubičnih metrov. To izpiranje grobih sedimentov iz glavnega bazena ni povzročilo škodljivih posledic za favno in floro v savskem koritu Most, predvsem pa ni bilo velikih koncentracij suspenzij.

Druga praznitev akumulacijskega jezera je bila julija in avgusta 1959 in je pokazala, da je zniževanje jezera že povzročilo večje koncen-

tracije suspenzij iztekajoče vode. Ribji stalež v savski vodi pod pregrado je bil že prizadet.

Tretja praznitev glavnega bazena julija in avgusta 1964 je še bolj prizadela ribi stalež v savski strugi pod pregrado in investitor je moral prvič plačati škodo in odškodnino ribiškim družinam.

Cetrti praznitev glavnega bazena je avgusta 1974 po podatkih, ki jih posredujejo območna vodna skupnost Gorenjske in Savske elektrarne, povzročila precejšnjo škodo. Zaradi visoke vode je v času praznenja erozija odnesla 690.000 ton suspendiranega materiala skupaj s škodljivimi snovmi, kar predstavlja okoli sedmine naplavine akumulacijskega bazena.

Odtok skozi temeljni izpust je občasno dosegel katastrofalne koncentracije suspenzij, kar je stokrat več, kar ribe lahko prenesejo. Koncentracija sedimentov po Savi navzdol je, sicer hitro upadala, toda tudi pod Kranjem je bila še tako visoka, da je povzročila manjši pogni rib. Pri meritvah na Ljubljanskem polju so ugotovili, da so sicer nekoliko povečane koncentracije fenolov, vendar še v dopustnih mejah za podtalnico. Po izrazito kemijski strani se je stanje Save normaliziralo oktobra 1974.

Vodnogospodarski inštitut je napravil več variant praznenja jezera, med drugim tudi variante, ko naj bi praznili v jesenskem sušnem obdobju s pomočjo plastične cevi, ki bi jo položili po dnu jezera in z izgradnjijo nizke zadrževalne pregrada na začetku akumulacije, s čemer bi preprečili odtok nevarnih usedlin iz bazena po Savi navzdol.

Ta inačica je bila zavrnjena kot začasna, tehnično premalo preverjena in predraga. Savske elektrarne so se zavzele, da bodo izdelale drugo študijo za trajno rešitev problema kontrole hidromehanske opreme, s tem, da bo mogoče izvesti potrebno kontrolo v letu 1984 pri delni prazniti jezera skozi turbino do kote turbinskega vtoka.

Lani je Inženirski biro Elektroprojekt iz Ljubljane pripravil predlog o možnosti rekonstrukcije temeljnega izpusta, Metalna iz Maribora pa predlog o možnosti predelave sedanje zapornice temeljnega izpusta v regulacijsko, ki omogoča nadzor izpuščalih usedlin iz bazena. S stalno rešitvijo rekonstrukcije temeljnega izpusta v pregradi Moste bo tako odstranjena nevarnost onesnažitve savske nizvodne pregrade, lahko bodo nadzorovali odvajanje suspenzij ob visokih vodah ter lahko opravljati stalne in občasne kontrole hidromehanske opreme.

Za uredništve predvidenih vodnogospodarskih in gradbenih ukrepov bodo Savske elektrarne in območna vodna skupnost Gorenjske zdržali potreben denar v skladu s temeljnim planom Savskih elektrarn in območne vodne skupnosti.

D. Kuralt

Kakšen promet po Blejskem jezeru

V radovljški občini sprejemajo odlok o registraciji, uporabi plovnih objektov in o varnostnih ukrepih na Blejskem in na Bohinjskem jezeru — Verjetno odslej ne bo toliko pritožbe glede prevozov po Blejskem jezeru

Radovljica — V radovljški občini imajo odlok o registraciji, uporabi plovnih objektov in o varnostnih ukrepih na Blejskem in Bohinjskem jezeru.

Colne in druge plovne objekte na Blejskem in Bohinjskem jezeru smejo lastniki uporabljati le, če so registrirani in imajo plovno dovoljenje. Po odloku ni treba registrirati tekmovalnih čolnov, kajakov, kanujev, drugih čolnov, jadrnic in jadrnih desk, ki jih postavljajo na gladino jezera izletniki in regatni tekmovalci, če imajo čoln na jezeru manj kot 30 dni. Vsak čoln mora imeti registrsko tablico in številko RA na vidnem mestu zunanjega roba čolna.

Vožnja motornih čolnov na tekoče gorivo je prepovedana, ustrezeni upravni organ pa lahko izda za uporabo izjemno dovoljenje. Dovolenje za prevoz obiskovalcev Blejskega otoka se lahko izda le za elektromotorne čolne, ki po obliki, velikosti in barvi ne kvarijo prirodne lepoty jezera. Prepovedano je tudi vedno smučanje, deskanje in jadrjanje na Bledu pa je dovoljeno le na prostoru v Zaki.

Med drugim je v odloku posebej opredeljena varnost, obenem pa vsebuje odlok določilo, da morajo biti na vseh prizvokovalcih čolnov javno izobeseni ceniki za prevoz na otok in nazaj. Colnarji morajo biti telešno

Tako po izpraznitvi bazena in ugotovljenih škodljivih posledic je takratni republiški sekretariat za urbanizem sklical širši sestanek, na katerem so se udeleženci dogovorili za takojšnjo sanacijo stanja. Vodno gospodarstvo je pripravilo program sanacije, ki so ga dali v razpravo elektrarni Moste, skupščini občine Jesenice in organizacijam združene delna na tem območju. V osnutku samoupravnega sporazuma so opredelili sanacijo jezera Moste, poslovnik za primer praznjenja, sanacijo stanja odpadnih voda Železarne, ureditev deponije Železarne in vodnogospodarske ukrepe na reki Savi. Žal pa do podpisa sporazuma ni prišlo, kljub temu, da je vodno gospodarstvo izvedlo nekatere ukrepe.

Opravili so kemijske in geološko-mineralske raziskave, popisali vse onesnaževalce in pripravili analize na vseh tistih krajinah, kjer nastaja močnejše onesnaženje. Opravili so tudi nekatere sanacijske posege v strugi Save, tako zadrževalnik proda na Hrušici, regulacijo na Hrušici, uredili deponijo pri Železarni.

Vodnogospodarski inštitut je napravil več variant praznenja jezera, med drugim tudi variante, ko naj bi praznili v jesenskem sušnem obdobju s pomočjo plastične cevi, ki bi jo položili po dnu jezera in z izgradnjijo nizke zadrževalne pregrada na začetku akumulacije, s čemer bi preprečili odtok nevarnih usedlin iz bazena po Savi navzdol.

Ta inačica je bila zavrnjena kot začasna, tehnično premalo preverjena in predraga. Savske elektrarne so se zavzele, da bodo izdelale drugo študijo za trajno rešitev problema kontrole hidromehanske opreme, s tem, da bo mogoče izvesti potrebno kontrolo v letu 1984 pri delni prazniti jezera skozi turbino do kote turbinskega vtoka.

Lani je Inženirski biro Elektroprojekt iz Ljubljane pripravil predlog o možnosti rekonstrukcije temeljnega izpusta v pregradi Moste bo tako odstranjena nevarnost onesnažitve savske nizvodne pregrade, lahko bodo nadzorovali odvajanje suspenzij ob visokih vodah ter lahko opravljati stalne in občasne kontrole hidromehanske opreme.

Za uredništve predvidenih vodnogospodarskih in gradbenih ukrepov bodo Savske elektrarne in območna vodna skupnost Gorenjske zdržali potreben denar v skladu s temeljnim planom Savskih elektrarn in območne vodne skupnosti.

D. Kuralt

Kakšen promet po Blejskem jezeru

V radovljški občini sprejemajo odlok o registraciji, uporabi plovnih objektov in o varnostnih ukrepih na Blejskem in na Bohinjskem jezeru — Verjetno odslej ne bo toliko pritožbe glede prevozov po Blejskem jezeru

Radovljica — V radovljški občini imajo odlok o registraciji, uporabi plovnih objektov in o varnostnih ukrepih na Blejskem in Bohinjskem jezeru.

Colne in druge plovne objekte na Blejskem in Bohinjskem jezeru smejo lastniki uporabljati le, če so registrirani in imajo plovno dovoljenje. Po odloku ni treba registrirati tekmovalnih čolnov, kajakov, kanujev, drugih čolnov, jadrnic in jadrnih desk, ki jih postavljajo na gladino jezera izletniki in regatni tekmovalci, če imajo čoln na jezeru manj kot 30 dni. Vsak čoln mora imeti registrsko tablico in številko RA na vidnem mestu zunanjega roba čolna.

Vožnja motornih čolnov na tekoče gorivo je prepovedana, ustrezeni upravni organ pa lahko izda za uporabo izjemno dovoljenje. Dovolenje za prevoz obiskovalcev Blejskega otoka se lahko izda le za elektromotorne čolne, ki po obliki, velikosti in barvi ne kvarijo prirodne lepoty jezera. Prepovedano je tudi vedno smučanje, deskanje in jadrjanje na Bledu pa je dovoljeno le na prostoru v Zaki.

Med drugim je v odloku posebej opredeljena varnost, obenem pa vsebuje odlok določilo, da morajo biti na vseh prizvokovalcih čolnov javno izobeseni ceniki za prevoz na otok in nazaj. Colnarji morajo biti telešno

in duševno zmožni za vožnjo in imeti za to potrebno znanje ter spremnost. Vedno morajo izdati potrdilo o plačilu vozovnic. Colnarji potnikov ne smejo prevažati, če so utrujeni, bolni ali pod vplivom alkohola. Ta odlok, ki ga nekoliko spremeni, zdaj spet obravnavajo, ni tako nepomemben. V radovljški občini želijo kar najbolje ohraniti obe alpski jezeri, obenem pa odpraviti nekatere napake, ki se pojavitajo na Bledu ali v Bohinju vsako poletno sezono. Colnarji ustvarijo kar precej prometa, saj domača ni blejskega ali bohinjskega gosta, ki se v času svojega dopusta ne bi peljal do otoka in nazaj, ker je vožnja nekaj enkratnega. Nekateri colnarji pa dozdaj niso kaj prida upoštevali tega, da morajo potnikom obvezno izdati potrdilo o plačilu vozovnic, niti niso ustrezeno poskrbeli za varnost ali primerno vožnjo do otoka. Poseben problem so bili ceniki, saj se je včasih zgodilo, da so bile cene odvisne od dobre ali slabe volje prevoznikov.

Gostje so prav na račun blejskih colnarjev, ki jim je prevoz postranski poklic, posredovali že neštečo kričnih pripomemb. Upati je le, da se odsej nepravilnosti ne bodo več ponavljale, saj so pritožbe v veliko škodo turizmu.

D. Kuralt

Vloga in pomen družbenopolitičnega zборa

Družbenopolitični zbor naj bi se v skupščinskem sistemu v prihodnje še bolj uveljavil — Več koristnih pobud

Za nami so volitve in prav je, da na »poslednji« seji delegatom zadnjega mandata rečemo vsaj hvala za njihovo udejstvovanje in sodelovanje v skupščinskih zborih družbenopolitične skupnosti, ne glede na to, koliko so bili aktivni. In prav je tudi, da marsikje temeljito razmislimo še o vseh slabostih, ki bi jih v naslednjem mandatnem obdobju kazalo odpraviti.

V mislih imamo vse tri zborove skupščine občine, tako zbor krajevnih skupnosti, zbor združenega dela in družbenopolitični zbor. Prizadevali so si, da bi bilo reševanje slerhernega problema, ki so ga obravnavali, odraz kar najširših družbenih interesov, odraz socialistične samoupravne demokracije. Vendar so kdaj pa kdaj ta prizadevanja preveč zbledele, saj je bilo večkrat opaziti pasivnost posameznih delegatov ali celo povsem parcialne interese.

Za še ne trdno uveljavljen delegatski sistem v naši družbi je več vzrokov, prav gotovo pa smo minula leta kar preveč pozabili na to, da bi se predvsem skupščine interesnih skupnosti uveljavile kot skupščinski zbori. Pred leti so kot skupščinski zbori hoteli zaživeti, a se je potem praksa, seveda še močno začetniška, kar opustila. Nikakor ne zmorno, kar nam ustava jasno določa: da bi namesto skupščine interesnih skupnosti postale povsem enakovreden skupščinski zbor. Ne le zategadelj, ker bi tako veliko bolj demokratično in najbrž veliko bolj strokovno reševali številne probleme, gre tudi za to, da so žal nekateri skupščine interesnih skupnosti postale takšne, da bi jim lahko očitali celo birokratske težnje.

Ce danes ugotavljamo, da je ponekod prav zaskrbljujoča premajhna udeležba na družbenopolitičnem zboru skupščine občine in da te zborove tare neslepčnost, bi morda sklepali, da so vzroki v nezamenljivosti ali stalnosti delegata. Zdi se, da bi morali družbenopolitični zbor oblikovati veliko širše. Povsem razumljivo je, da posamezni, tudi profesionalni predstavniki družbenopolitičnih organizacij razpravljajo strokovno in tudi kasneje stališča posameznih organizacij. Vendar bi le veljalo razmisli, če ne bi bilo obenem tudi prav posamezne organizacije in njihova stališča predstavljalje v družbenopolitičnem zboru vedno nova, demokratično izvoljena telesa. Posamezni delegati, ki se že v svoji družbenopolitični organizaciji, v komisijah in organizacijah učinkujajo z določeno problematiko, naj bi nastopili v družbenopolitičnem zboru in tako bi najbrž dobili več koristnih pobud.

Tako pa včasih delo družbenopolitičnega zebra uhaja v povsem formalne oblike, v sicer koristno in plodno reševanje posamezne problematike, a ostaja brez novih spodbud. Družbenopolitični zbor naj bi povezoval predvsem organizirane sile socialistične družbene zavestis, delegacijami v samoupravnih skupnostih, prav v družbenopolitičnem zboru bi se moral kar najbolj jasno odsevati vsa področja ureševanja naše družbene usmeritve.

D. Kuralt

Pomen sejma mora določati kvaliteta

Sejm v Sloveniji ni preveč, ni pa izdelanih meril, ki bi določala pomen posamezne prireditve — Pomen sejma morajo določati predvsem kvaliteta, širina programa in ponudba in je vrsta drugih dejavnikov, ki vplivajo na uspeh sejmske pridrite

V Sloveniji so se v zadnjem času uveljavile tri sejmske pridrite, ki vsaka po svoje skuša predstaviti kmetijstvo in gozdarstvo: kmetijsko-gozdarski sejem v okviru Gorenjskega sejma, kmetijski sejem v Gornji Radgoni in kmetijski sejem v okviru Mariborskega razstavšča. Ker je med njimi precej nerazčlenjenih vprašanj, je sekcijski kmetijski novinarjev pred nedavnim v prostorih Gorenjskega sejma sklical okroglo mizo, ki so se je udeležili predstavniki vseh treh sejmskih hiš in razgrnili svoje programe in usmeritve.

Ugotovili so, da sejm v Mariboru ni preveč, ni pa izdelanih meril, po katerih bi določali pomen sejma. Ni namreč dovolj, da si sejmska pridrite samo nadene ime osrednja ali mednarodna. Pomen pridrite morajo določati predvsem kvaliteta, širina programa in ponudba in seveda še vrsta drugih dejavnikov, ki vplivajo na njen uspeh.

Tako ima Gorenjski sejem, ki je prvi začel s predstavljivijo kmetijstva in gozdarstva, izredno dobre prostorske pogoje, saj je z izgradnjo novega poslovno-prireditvenega centra zagotovil 10 tisoč kvadratnih metrov pokritih razstavnih površin, 6.500 zunanjih in še 3.500 kvadratnih metrov spremljajočih površin, kar zagotavlja izredne razstave možnosti. Pomembno je tudi to, da so vse v tem kontorju podobno. Vendar se je sejem sedaj preselil v Maribor, tudi s ciljem, da postane osrednja slovenska pridrite.

Na področju kmetijstva imamo sejem sadja v Mariboru in vsej občini v Ljubljani ter nekaterih področnih pridrite. Uspešnost sejmske pridrite, ki ne more biti odvisna le od prizadevanj določene sejmske organizacije. Odvisna je predvsem od pravljene gospodarstva ali dobro ne panoge, če je sejem specijaliziran, da predstavlja svo

Telefonske žice se daljšajo

V nedeljo so potegnili telefonski kabel iz Zakobiljeka do Ma-
lenskega vrha - Domačinom so pri delu pomagali mladinci iz
Požan in vojaki enote Dragana Kosanovića iz garnizije Jože
Gregorič - Telefoni bodo napeljali še v Malenski vrh, Jazbi-
te ter Dolenje in Gorenje ravni - S tem bo akcija izgradnje
telefoni v krajevnih skupnostih Javorje, Poljane in Gorenja
zaključena.

Iz druženimi močmi krajevnih skupnosti, domačinov in delovnih spoznic se marsikaj doseže. Prej smo že pisali o izredno uspešni izgradnji telefonskega omrežja v njegovih vseh, ki so po deset ali dve svetki kilometrov oddaljene od centra. Čeprav je pred slavnimi petimi leti, ko so o telefonu začeli razmisljati v Volaki, Leskoreci, Robidinci in drugih vseh na potoju Blegoča v Poljanski dolini, niso zato zahamili z roko čes, kaj le ujarjo, saj še v okolici mest skoraj niso dobili telefonske številke, kar zato uspešno poteka. V teh krajinah so več kot leto dni pred rokom izredno sklenili, v krajevni skupnosti Javorje in Poljane pa je prav sedaj v zaključnem delu. Skupnost v tem koncu dobila telefonski vmesnik okoli 150 hiš, od tega 72 v poljski krajevni skupnosti.

Vodja akcije za izgradnjo telefonije v krajevni skupnosti Poljane Jože Šubic.

Čeprav je sedaj material za polovicovo in še več dražji, računajo, da te cene ne bodo presegli. Bodo pač sami naredili več.

Tako so v soboto kopali jame za drogove, v nedeljo pa so ob pomoči mladincem iz Poljan in vojakov tretjega voda tretje planinske čete Dragana Kosanovića iz vojašnice Jožeta Gregoriča iz Škofje Loke potegnili telefonski kabel iz Zakobiljeka do Malenskega vrha. Dobro razpoloženi, da je delo potekalo po načrtu, so domačini vojake in mladinci pogostili in jih nadvse gostili.

Predsednik gradbenega odbora v Malenskem vrhu Bojan Primožič.

Rajko Benedik, vodja tehnične izvedbe pri PTT.

ljubno sprejeli, saj bi brez njihove pomoči delo težko opravili. Vedeti je nameč treba, da so ti kraji redko naseljeni.

Računajo, da bo izgradnja telefonskega omrežja sklenjena do maja in, da bodo vsi naročniki dobili do tedaj telefonske priključke. Celotna naložba oziroma izgradnja omrežja bo veljala 3,5 milijona dinarjev.

Naslednji problem, ki jih pesti, je voda. V vasi ni skupnega rezervoarja, glavni in največji izvir ima v lasti zasebnik. Zato se sedaj prizadevajo urediti skupno zajetje, da bi tako rešili problem oskrbe z vodo za vse kmetije in prebivalce na tem območju, hkrati pa bi rešili tudi protipožarno varnost. Ce bi kje zagorelo, ne morejo gasiti, ker vode ni. Veliko dela imajo tudi z vzdrževanjem cest, čeprav se po drugi strani lahko pohvalijo, da imajo z dolino dobre povezave. Domačini pravijo, da jim je delo na cesti »še prišlo v kri«, saj je le od njih odvisno, po kakšni cesti se bodo vozili. Najhujje je pozimi, ko je treba cesto orati. Malenski vrh je namreč zelo vetrovno področje in še tako dobra gaz je v nekaj urah zametena.

Čeprav ti kraji niso nič bliže dolini kot so bili nekdaj in čeprav bregovi niso nič manj strni, so si domačini z veliko pripravljenostjo za napredok že zagotovili znosnejše in boljše življenje. Cesta jim je omogočila zaposlitev, telefon pa jim bo precej zmanjšal stroške in jim bo prihranil marsikateri kilometer poti. Nedvonomo pa bo morala širša družbena skupnost, če naj ti kraji ostanejo poseljeni in to ne le na račun prizadevanj ljudi, ki tam žive, še v večjim razumevanjem gledati na potrebe domačinov.

L. Bogataj

Prvi buldožerjevni na Bledu

Bled — V torkovi številki smo objavili vest, da bodo 1. aprila letos v okviru zazidalnega načrta Bled rušili stavbo Ljubljanskih mlekarn, da bi zgradili pokrit bazen, ki ga Bled tako nujno potrebuje.

Upamo, da niste verjeli v prvo-aprilsko blejsko rušenje, saj zazidalni načrt sploh še ni sprejet in tudi pokritega bazena na prostoru sedanje blejske tržnice, upajmo, ne bo. Če ste se dali potegniti, če ste se razburjali ali problemsko razpravljali, seveda niste pomisili, da se le prvega aprila lahko zgodi, da se meni nič tebi nič začne rušenje sredi Bleda. Se veliko Radovne bo pritekelo v blejsko jezero, preden se bo ob sedanji denarni suši — kljub zazidalnemu načrtu — lahko sploh kaj malega spremeno ali gradilo v svrhu bogatejše turistične ponudbe Bleda, kaj sele, da bi se tako na hitro začela graditi bazen in blejska obvoznica...

D. Kuralt

Pretesni družbeni prostori

Telefoni in skupna TV antena so le zadnji v vrsti zadev, ki so jih že doslej vsa leta v Struževem reševali ob skupnem prispevku krajanov — Zdaj se lotevajo športnega igrišča in peš poti do Kranja — Premajhni prostori za krajevno samoupravo in organizacije, predvsem mladinsko — Bo struževsko polje pozidano ali ne?

Kranj — Krajevna skupnost Struževske sodi prav gotovo s svojimi 500 prebivalci med tiste mestne krajevne skupnosti, ki so v desetih, dvajsetih letih s samoprispevkom krajanov reševali večino problemov od napeljave vodovoda, asfaltiranje cest, doma družbenih organizacij, telefona, skupne TV antene itd. Takšen način se je vse doslej izkazal kot uspešen, zato so ga uporabili tudi za ureditev športnega igrišča ob Savi. Denar so zbrali s samoprispevkom, čakajo le še na potrebna dovozljena za gradnjo.

Ze mesec se bodo lotili obnove peš poti po savskem drevoredu od Struževskega do Kranja. Pred dograditvijo kranjske obvoznice je ta pot služila svojemu namenu, saj je primerna bližnjica do centra, še pred nekaj leti pa je bila to za Kranjčane privlačna sprejalna pot ob reki. Zdaj je pot zanemarjena, vendar se jo bo dal spet usposobiti. Krajevna skupnost bo zagotovila za obnovbo del sredstev, del denarja pa bo potreben še iz sredstev za ureditev Kranja in iz združenih sredstev za krajevne skupnosti. Za ureditev peš poti bo potreben tudi dogovor s krajevno skupnostjo Zlato polje. Na ta način naj bi se obe skupnosti vključili v občinsko akcijo za ureditev Kranja in okolice, kamor sodi tudi savski drevored.

Čeprav v krajevni skupnosti niso uspeli v srednjoročne plane razvoja uvrstiti vseh krajevnih problemov, niti jih ni v petletnem obdobju vse mogče razrešiti, pa ostaja še naprej osrednje vprašanje prostor za družbene dejavnosti. Čeprav so v krajev-

L. M.

330 novih stanovanj v Drulovki

Kranj — Sest projektantskih organizacij iz Slovenije se je udeleževala natečaj za najboljšo urbanistično-arhitektonsko rešitev stanovanjskega naselja in programsko rešitev centralnih površin v krajevni skupnosti Orehek — Drulovka. Najboljši predlog je izdelalo Projektivno podjetje iz Kranja.

Mesec dni je bil zazidalni načrt razmerni, pretekli teden pa so ga strokovnjaki krajanom Orehek in Drulovke podrobnejše obrazložili.

Prav je, da smo šli v tak natečaj. Kajti škoda bi bilo tega lepega koščka Gorenjske za kakršnokoli pozidavo. Tako pa bo ta del kranjske okolice, ki steje za eno najlepših, saj bo naselje zraslo sredi gozda, strmo nad Savo, ki se spodaj zoži v Zarici, dobito zanimivo, lepo urejeno stanovanjsko naselje osmih sosedstev, v katerih bo dobilo stanovanje 330 družin. 140 stanovanj bo v blokih, ki bodo največ 3-nadstropni, ostalo pa bodo vrstne v atrijskih hišic. Zrazeni bodo objekti za parkiranje, toplarna, igrišča, trgovina, zaklonišče in podobno. Okrog 20 hektarov

je vse zazidalne površine, vendar zazidanih bo le 12 hektarov površin. Med hišami arhitekti puščajo gozd, kot raste zdaj in skoraj vsak stanovanje bo imelo svoj vrtiček. Varovalni pas ob Savi bo širok okrog 90 metrov. Vse kaže, da bo to eno najlepših stanovanjskih naselij pri nas.

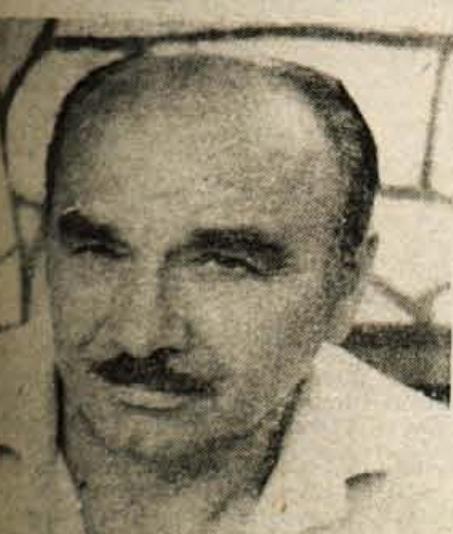
Odbor za izgradnjo Drulovke je poslal na vse delovne organizacije sporočila o tej namerani zgradnji. V vsaki večji delovni organizaciji, kjer bi se delavci odločili za gradnjo svojega stanovanja v Drulovki, naj bi ustanovili svoje stanovanjske zadruge, delavci iz manjših delovnih organizacij pa naj se obrnejo na Stanovanjsko zadrugo Černetov vrt, C. JLA 4. Gradnja bo torej družbeno usmerjena in gradila se bo hkrati.

Vse informacije o predvideni gradnji dobijo interesenti in organizacije zdržanega dela v Stanovanjski zadrugi Černetov vrt, Cesta JLA 4, kjer je na ogled tudi maketa naselja, ter na komiteju za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, kjer je na ogled osnutek zazidalnega načrta.

D. Dolenc

PA NISMO SE UKLONILI

Sestanek pri mrtvašnici

TEROPŠIĆ

Leha hiša, z urejenim vrtom okrog nje, na Belo 5 v kranjski občini. Tu živi z Janez Teropšič. Vesel je, kadar ga obiščo otroci in vnuki. Včasih se razgovorjuje, kako je bilo nekdaj, ko je

še krave pasel, oral, pa potem kako je bilo med vojno, dokler ga ni pot zanesla v Kranj oziroma na Brdo pri Kranju.

Rodil se je v Orešču pri Šmarjeških toplicah 15. avgusta 1921 kot nezakonski sin. Siromašna kmečka hiša je nudila samo revčino.

Dolgo časa je živel pri stari mami. Pomagal je pri sosedih in delal doma ter tako služil malo boljši kos kruha.

»Ko sem bil v 18. letu, sem šel v Kašel za hlapca. Lastnik je imel veletrgovino z vinom in gostilno. Takrat sem pral 5000-litrske sode. Jedel sem kot gospod, delal pa kot črna živila. Potem sem služil pri županu na Studencu. Bili so zelo pobozni. Spominjam se, da so me 6. aprila 1941 poslali v Ljubljano v cerkev. Takrat sem zaslišal sirene in Ljubljano so preleteli avioni. Kmalu po kapitulaciji Jugoslavije pa sem se na letališču srečal z Italijani. Bili so prestrašeni in spraševali so me, če vem kje so Srbi.«

Kmalu pa se je začelo zares. Rok Tavčar in Janez Kocijančič sta mu v Polju pri Ljubljani nekoč rekla, naj pride zvečer na sestanek pri mrtvašnici. Tu so se potem redno dobivali in se dogovarjali za različne akcije. Takrat je še vedno služil in nekoč ga je kmet vprašal: »Jernej, kam pa ti hodiš zvečer? Pazi se! Jaz te ne bom izdal.«

»Vedel sem, da tako ne morem več naprej. Zato sem v začetku leta 1942 odšel na Dolenj-

sko in bil maja že v tretji četji Gorjanskega bataljona. Nad Brusnicami je bila takrat italijanska postojanka. Ko sem se naučil strelijeti, smo vsak dan držali Italijane, da niso slišeli. Bili so tako prestrašeni, da so nekega dne postojanko izpraznili in Brusnice so bile tako svobodne.«

Prišel je ukaz, da mora tretja četa na Brezovo reber, kjer je bil ustanovljen Belokranjski bataljon. Kmalu po tem je bila ustanovljena Tomšičeva brigada. Tudi Jernej bi se moral vključiti vanjo, vendar ga komandir ni pustil. Ko pa je bila ustanovljena Cankarjeva brigada, je bil tudi Jernej v njej. Dve leti je bil Cankarjevec. Najprej je bil namestnik komandirja čete. 1944. pa komandant bataljona Cankarjeve brigade.

»Šel sem skozi vse borbe, ki jih je vodila Cankarjeva brigada. Kot komandant sem vedno gledal, da je padlo čim manj borcev. Spominjam se, da smo ob kapitulaciji Italije v Trebnjah zajeli 120 belogradistov praktično brez strela. Nato smo odšli proti Grosupljiju, kjer je bila v Zalnškem gradu belogradistična postojanka. Naloga je bila, da grad zavzemo. Najprej smo se z belogradisti pogajali, vendar se niso hoteli predati. Ko pa je grad začel goret, se jih je prek 100 hotelo predati. Prosili so, naj jih rešimo. In rešimo smo jih. Sledila je naloga, naj napademo Urha. Takrat smo se bili edan in eno noč.«

1944. leta pa je prišel ukaz, da mora Jernej v glavni štab Slovenije, kjer je bil Franc Rozman-Stane. Več se jih je zbral in sledila je naloga: »Vsek dobit 2000 lir. Brez orožja greste

v Italijo formirati Prekomorske brigade.« Jernej je bil takrat že dobro leto član Komunistične partije Jugoslavije. Počasi so se prebivalci in se nato izogibali ustašev, dokler niso nazadnje pristali v Bariju. Tam so Angleži in Američane učili taktike in strategije partizanske vojskovanja. Ob osvoboditvi Beogradu so se prepeljali nazaj in laži Ljubljana in ustanovili peto Prekomorsko brigado. Jernej je bil komandant drugega bataljona. Peš so se odpravili čez Velebit, napadli Gospic, Belaj in prišli septembra v Ljutomer, kjer je bila proslava pete Prekomorske. V brigadi je bil Jernej potem do konca, ko je bila v Crnih Mošnjicah razformirana. Sledila je osvobodenje Ljubljane. Takrat je bil v artillerijski brigadi, ki je prišla nazadnje na Brdo pri Kranju.

»Tu smo potem prirejali različne mitinge. In na enem takšnih sem spoznal tudi ženo. Potem sem moral v protiletalsko šolo v Zagreb, vendar nazadnje sem se odločil, da se vrнем v Kranj, kjer sem imel družino. Služboval sem potem na Okrajnem ljudskem odboru, v Iskri in nazadnje v podjetju Surovin.«

Njegove bogate spomine iz vojne spremišljajo številna odlikovanja: partizanska zvezda III. reda, Bratstvo in enotnost II. reda, dve medalji za hrabrost, orden zaslug za narod in dva za hrabrost, red dela z zlatim vencem in medalja ob 10-letnici Jugoslovanske ljudske armade.

Danes Jernej še vedno aktivno dela v krajevni skupnosti. Njegova želja pa je, da bi uredili rekreacijski center Bobovek.

A. Zalar

BOGDAN
ŽONTAR

Ko študent na rajžo gre

Prišel je dan Stanetove odločitve. Vedeli smo, da gre Bill domov, da grem jaz v Egipt, on pa se zaradi vse hujših težav z želodcem in kot protiteži silni želji po potovanju, ni mogel odločiti. Vse skupaj je odločil komar, ki ga je tako nerodno pičil, da celo dopoldne ni mogel odpreti očesa. Odločitev je bila enostavna: samo čimprej domov.

Naslednje dneve smo tekali od predstavnosti do predstavnosti, kako tudi ne bi ob takih razlikah v cehah. Pri Swissair so mi ponujali karto za Kairo za 136 tuniških dinarjev (en TD je 82 din), končno pa sem jaz kupil pri Egiptiru za 62 TD. Posebno predstavo so mi priredili na egiptovskem veleposlaništvu, kjer sem hotel podaljšati visto. Že prej me je spravil v slabo voljo neumen policaj, ki me je potem, ko sem bil že zelo blizu, poslal nekam bogu za hrbet na alžirske ambasade. Sreča v nesreči je bila, da so mi tam potrdili, da sem iskal na pravem mestu, vsak drug vrag je namreč samo skomignil z rameni, ko sem mu pokazal željeni naslov. Potem sem spraševal samo še po ambasadah, ti ljudje vsaj vedo eni za druge. Povsed so bili prijazni, na novozelandski ambasadi mi je luštna ženska postregla s piškotom in coca colo ter mi skicirala pot, če se mi ne bi tako šlo za visto, bi najraje kar ostal. Egiptovska ambasada ima edina v tem delu pred vhodom stražarja, s katerim sva nekajkrat obdelala venček zakajev.

- »Po kaj si prisel?«
- »Podaljšati visto.«
- »Čemu ti bo vista?«
- »Da bom šel v Egipt.«
- »Zakaj?«
- »Kot turist.«
- »Zakaj?«
- »Da si ogledam deželo.«

To bi ponavljala v neskončnost, če se ne bi eden od uslužencev goril pozanimal, zakaj svetim pred vrati in mi jih odprl, nakar je šel naravnost v ambasadu, jaz pa sem moral okrog riti v žep – po vrtu okrog hiše na stranska vrata, kjer me je že čakal. Vljudno so me vključili v igrico mačke z miško. Nihče nini znal niti besedice angleško, šele, ko sem si s francosčino skoraj zlomil jezik in roki, mi je uslužbenka razložila, da angleško sice razume, samo govoriti ne zna, na koncu pa ji je šla angleščina bolje z jezikom kot meni. Kljub temu, da so mi razložili, naj pridev naslednj dan po novo visto in vse lepo plačam, sem bil zadovoljen z informacijo, da se da visto dobiti tudi na kairskem letališču, kjer taki površnje, kot so tile, najbrž ne bodo opazili, da stara ne velja več in tudi res niso.

Prošnja, če smem na stranišče, mi je naprtila na vrat tri gorile, ki so budno pazile name in preiskale stranišče ter predsobo pred in po opravljanju potrebe. Srečen sem poplesaval po cesti, ko sem se jih rešil.

Zadnje skupne trenutke smo odšli preživeti v Kartage (Kartaža) med ostanke stare Kartagine in si ogledati sledove prvega razcveta civilizacije na teh tleh ter ob pogledu nanje biti strašne bitke, graditi in rušiti, da bi v nekaj minutah preleteli razvoj dežele in pristali v sedanosti.

V blagem podnebju so v Tuniziji že zelo zgodaj v neolitiku nastala človeška naselja, ugoden zemljevidni položaj pa je od nekdaj pritegova pozornost osvajalcem. Že med dvanajstimi in desetimi stoletjem pred našim štetjem so v tunizijske vode prihajale galeje vzhodnih pomorskih trgovcev, Feničanov iz Tira in Sidona. Ustanovili so naselja na obalah današnje Tunizije, 800 let pred našim štetjem, pa so v zavetju zaliči ustanovili Quart Hadash – Novo mesto, ki se je kasneje preimenovalo v Kartagino. Feničani so ostali v Tuniziji celo tisočletje. V tem obdobju se je življenje prvotnih naseljenecov Berberov močno spremenilo. Kartagina – je razvila v veliko trgovsko in kulturno središče. Zgodovina Tunizije je polna burnih dogodkov. Osvajalcev je bilo veliko. V tretjem stoletju pred našim štetjem so izbruhnilе punske vojne med Rimljani in Kartagači ali Puncji, kot so jih imenovali Rimljani. Kartagina je bila poražena, Tunizija pa je postal provinca velikega rimskega cesarstva za celih šest stoletij. Čeprav so Rimljani Kartagino po zmagi do tal porušili, je na ruševinah zrasla nova in je postala prestolnica prokonzulske Afrike. V petem stoletju so to področje osvojili Vandali, nato

Slovenec na saharski cesti

pa je z mesti in obalnim pasom prišlo pod Bizanc. V notranjosti se latinska in krščanska civilizacija Berberov ni dotaknila, na njihovo življenje je vplival šele prihod Arabcev v sedem stoletju. V začetku drugega tisočletja je bila Tunizija eno izmed središč visoke kulture arabskega kalifata. V večjih mestih so gradili spomenike, zlasti mošeje, najlepša, ki jo štejejo med vrhunska dela muslimanske umetnosti nasprotno, pa je v Kairouanu. Učenjaki iz Kairouana so uživali svetovni ugled, prebivalci pa so sprejeli islam, arabski jezik, pisavo in običaje. V enajstem stoletju so Tunizijo osvojili Turki in jo spremenili v svojo posest. Kot je prihod Arabcev pomenil korenit prelom v zgodovinskem razvoju Tunizije, ki se je v času največje moči arabske vladavine dvignila do vrhunca srednjeveške kulture, tako je prihod Turkov prinesel konec in nazadovanje gospodarskega in družbenega razvoja. Po turški osvojitvi so se tudi nad Tunizijo razširile tradicionalne turške institucije oblasti in upravljanja. Ko se je Francija utrdila v Alžiriji, katere vzhodni del je bil gospodarsko močno povezan s Tunizijo, je začela, kot je bilo to v naravi kolonializma, pritiskev tudi na Tunizijo, dokler niso francoske čete dokončno vkorakale vanjo. Dve leti kasneje sta bila tudi uradno vzpostavljena protektorat in francoska suverenost nad Tunizijo. Večati se na zemljo, kot na najzanesljivejše jamstvo obstanka, je bilo geslo francoskih kolonov, ki so prihajali v Tunizijo. Doseljevanje kolonov in njihovo pronicanje v gospodarsko in družbeno življenje sta bili bistveni obležji francoske ekspanzije v Tuniziji. V boju proti kolonializmu in za nacionalno neodvisnost je odigrala glavno vlogo stranka Neodenestr – novoustavna stranka, ki se danes imenuje Socialistična desturska stranka – PSD. Po 75 letih kolonialne oblasti je Tunizija marca 1956 dobila neodvisnost, naslednje leto pa je skupščina razglasila Republiko Tunizijo in ji na celo postavila Habiba Burgiboga, dolgoletnega borca za neodvisnost.

Borni ostanki – potem, ko so Rimljani Kartagino premagali in porušili, so ostali celi v glavnem podzemni deli stavb; ne vlivajo občutka nekdanje veličine. Vodič razlagajo skupini turistov: »Tam kamor pravkar mečeje izpraznjene konzerve, so stale Hermesove Therme, med tistilimi kaktusi je bila shramba, s tega kamna je skal veliki rimski vojskovedja XV., oni pa z veseljem pritisnajo na sprožilce, ko ženski svet v stilu playbojevih zajklic pozira po kamenju. Međtem, ko slišim izza grmovja: »Tamil dobite spominke, tamle razglednice, nabiralki je tam. Ste kupili spominke? Ste! Ste poslali kartice? Ste! Pridni, gremo v avtobuse in nazaj v hotel;« se mi porodi v glavi bodeča ideja. Povsed v atlaskih deželah jedo sadeže velikega kaktusa. Njihov okus sicer poznam, a jih boljih od naranbutanov ne more biti. Hip za tem že z nožem za pasom lezem med bodicami. Niti na kraj pameti mi ni prišlo, da domačini sadeže, preden jih edo, oparijo, zaradi česar bodice odpadejo. Nekaj časa je šlo vse v redu, potem pa sem se dotaknil bunkice z bodicami in hip za tem so se stotine bodic zarile v roko, od tam pa se s pomočjo okusnega sadeže razširile na obraz, usta, grlo. Kasneje sem pojedel celo melono, da sem se znebil tistih v grlu.

B. TRAVEN:

13 OBLAST

Morebiti je bil zdaj Amadio pripravljen izročiti palico in se mirno vrniti domov. Vendar mu njegova čast ni dovolila, da bi popustil zdaj, ko so može preteči stali pred njim in bi lahko vsak otrok v naciji rekel, da je popustil iz samega strahu v trenutku, ko je spoznal, da mu gre za glavo, vojakov pa še zmeraj ni bilo videti.

Amadio je pojasnil, da je guverner izdal decreto in da bo na podlagi tistega decreta ostal še eno leto na svojem položaju, pa naj je naciji tako prav ali ne. Dodal je, da mora ubogati vlado, ne naciji in da bo delal to, kar mu bo ukazal guverner.

Mozejo so mu nato rekli, da mu dajejo dve ura časa naj vse lepo mirno premisli, vendar pričakujejo, da se bo po preteklu teh dveh ur dal običajem in navadam svojega naroda, kateremu se mora zahvaliti za svoje življenje in svoj obstoj, in ki mu je izkazal čast, ko ga je preteklo leto izvolil za svojega poglavjarja. In so mu še rekli: »Se bomo počakali da vidimo, kaj porečeta vlada ali guverner o tebi ali o nas, če se ne bomo ravnali po dekreту. Ce bo vlada posegla vmes, bomo dali svoj odgovor. Za to je še dovolj časa. Zdaj in v tem trenutku pa moras storiti to, kar pričakuje nacija od tebe, to je prav, predati svojo službo pravično izvoljenemu poglavjarju. Navadu. V teh dveh urah dobro premisli, kaj se lahko zgodi in kaj se bo zgodilo, če boš izdal svoj narod. Po preteklu dveh ur ne bo več časa za premišljanje.«

Tedaj se bomo mi lotili dela. Ti to veš. Dovolj hudo je že to, da si šel tako daleč in nam pokvaril praznovanje. Za samo tega ti ne bomo nikoli pozabili, čeprav verjamemo, da je to samo twoja zabloda.«

Možejo se so obrnili po stopnicah niz dol, ne da bi počakali na odgovor, in so se vrnili k svoji skupini. Skupina se je utaborila na tleh, tik ob stopnicah.

Ni bilo človeka med množico, ki bi ga radovednost prinala mimo, da bi slišal, kaj je rekel Amadio. Pa tudi v tej skupini niso sprekovorili o tem pogovoru. Moški so kadili, klepetali in se smeiali. Godba je igrala. Na mnogih krajinah trga so plesali. Otroci so vreščali in tekali naokrog.

20

Morda je minila ura, ko je Amadio prišel po stopnicah navzdol.

Možejo skupine so že zmeraj čepeli na tleh. Samo pogledali so navzgor, kakor v pričakovanju, da jih bo ogovoril in jim sporočil, da je prišel do svojega skepta.

Amadio je obstal ob stopnicah. V rokah je imel službeno palico.

Vprašal je, ali bi mu možje dovolili, da gre k secretariu in sprekovori z njim.

Captain je izjavil, da lahko gre, kamor hoče, da je popolnoma prost in lahko govori, s komurkoli se mu poljubi in karkoli se mu poljubi, po njem bodo vprašali šele, ko bosta potekli tisti dve urah. Njegova stvar je, kaj bo počel v teh dveh urah, njegova stvar je tudi, da vpraša za nasvet, kogar hoče. Trga pa ne sme zapustiti, dokler ne izroči službene palice. Ce želi, lahko odda palico tu, brez vseh ce-

20

34 SMILJAN ROZMAN TA GLAVNA URŠA

»Kaj pa ti je?« me je vprašala z narjenim začudenjem.

»Kaj mi je. Kolač je naredila moja mama in Jaku ga bom izročila jaz. Da veš?«

»Kaj se pa greš. Sploh ga nisem hotela izročiti jaz. Še vedela nisem, da je zanj.«

»O, še kako si vedela!«

»Pa si res zatreškana vanj, ko mu nosiš tak kolač.«

»Kolač je naredila moja mama. Rekla sem ti.«

»Po tvojem naročilu.«

»Sploh ne. Po dedkovem. Sicer te pa nič ne briga.«

»Pa me. Tudi jaz mu bom jutri prinesla kolač.«

»Kar daj. Zdi se, da se bo še preobjedel sladkarij, če mu bo vsakodaj prinesel.«

»Kaj misliš, da lahko počneš to samo ti? Tudi me amo sošolke.«

»Sem kaj rekla?«

»Samo zase ga hočeš. To sem že davno pogrunatala.«

»Uganila, se reče po slovensko.«

»Domišljavka!« je še nazadnje zinila Barbara in odsila nekam na desno stran skupine.

Prerila sem se do Jake in med tem vpila: »Dajte prostor, prostor!«

Ko so me sošolci videli z veliko škatlo v rokah, so se res odmaknili.

Nenadoma sem se znašla pred Jako. Postalo mi je nerodno in vedela sem, da me obliva rdečica. Celotno besedilo mi je zmanjkalo. Obstala sem slab dva koraka pred njim in čutila, kako me rinejo od zadaj bliže k njemu.

»Živo!« je rekel Jaka in se režal skozi grabljaste zobe. Pege na levi pa so mu razširile, kot bi padel v čokolado.

»Živo! sem odvrnila in z glavo pokazala na škatlo. »To ti posila moja mama.«

»Zakaj pa?«

»Verjetno zato, ker si si zvil nogo.«

»O. Saj ni nič. Ne bi bilo treba.«

»Vem. Ampak, kljub temu ti je poslala kolač. Lepo te pozdravlja in rada bi te videla pri nas.« To zadnje sem zdrdrala kot pesmico pred tablo. Še sama sem si čestitala, da mi je šlo tako gladko.

Jaka ni vedel, kaj bi gledal, škatlo ali mene. Pogled se mu je zbil zdaj sem, zdaj tja kot na gugalnici. Bilo mu je sila nerodno, posebno zato, ker so sošolci zrili vanj in čakali, kaj bo storil s škatlo, ki mu je žela v načrtu.

»Pa hvala,« je končno stisnil skozi redke zobe. Gledal je nekam pod balkon nad njim.

Za njim je prikazala suhljata majhna postava njegove mame. Komaj da je bila večja od mojih sošolcev. Ko sem jo zagledala med otroki, ki me je objela z nasmeškom svojih ustnic, sem pomisliš, da nekateri odrasli ljudje nikoli ne ostaré, da ostane v njih del otroštva, neka dobrata, neka otroče veselega. Oprijela se je Jakovega desnega ramena, kot bi želela pokazati vsem nam, da je to njen Jaka. »Pozdravljeni!« Zapela je z mehim, skoraj tihim glasom, da smo nchote utihnili. Šele ko je dedek odzdrivil, smo to storili tudi mi kot na povelje.

Z očmi se je prilepila na škatlo s kolačem in plosknila: »Jaka, kaj pa je to?«

Ni mogla skriti, da vč, kaj je v škatli skrito. Tako po vprašanju se mi je smejč zazrla v oči.

Jaka je pokazal z glavo mene: »Urška je prinesla.«

»Mama je spekla kolač, ne da bi mi kaj rekla, sem pojasnila.«

Za mano se je oglasila Tatjana: »To pa rada verjamem!«

Prebodla sem jo s pogledom, ki bi uničil še tako močnega človeka.

Tatjana pa sploh ni prizadelo. Le jezik mi je pokazala.

Seveda sem se naredila, kot da nisem nič opazila. Tista Jakova Urška se mi je zagozdila v ušesih. Nisem vzdrlala. Povzdignila sem glas v tršino popoldneva. »Sem Urša in ne Urška!«

Dede ni vzdrlal. Mornariške brke mu je začel stresati smeh, kaj pa je pogledal vstran, ker je ugotovil, da je smeh tudi natefzljiv. »Prav, Urša. Zmeraj pozabim, da nisi več majhna deklica. Ozril se je na mame. »Ná, mama, prosim, nesi v kuhinjo!«

Jakova mati je vzela škatlo s kolačem in prikimala: »Urša, prav lepo pozdravi mamo in prav lepa hvala.«

Boj nad Crngrobom

Borci nad Crngrobom so bile zmagle tretje bitki, ki so jih bili močni boriči z mnogokrat močnejšo sovražnikovo vojsko.

Tako je v tem se spominjamamo 30 leta, ko je v eni od teh bitk živel narodni heroj Stane Zagari, po katerem se imenuje naša

bitka. To je v začetku 1942. leta, ko je divlja sovražnikova ofensiva zaradi hajka so se moralni živeli Cankarjevega bataljona in manjše skupine, čete. Iz od teh je bila tudi Selška bitka. Njeni borce so se v hudem ustavili v Rovtah nad Crngrobom. Globoko v gozdu so izvili taboreče. Tu so namesto prebiti zimo in se potem spet sestavili z drugimi Cankarjevega bataljona. Nekega dne so naleteli na mesto, ki je hodil po gozdu. Tukaj objavljajo, da jih ne bo izdal, in mest odseči na vaško koman-

Bilo je 27. marca. Borci so se v mirnem, meglejem jutru prebudili in spoznali, da so obkoljeni od nekajkrat močnejšega sovražnika. Zagrizeno so se borili, vendar so z žalostjo ugotovili, da se obroč vse bolj zožuje. Komandant čete je ukazal preboj z jurišem. Del borcev se je uspešno prebilo iz obroča. Drugi del, med katerimi je bil tudi Stane Zagari, pa je podlegel pod okupatorjevim ognjem. Od dvaintridesetih borcev jih je petnajst izgubilo življenje na planoti nad Crngrobom.

Ponosni smo na njihovo junastro, grena pa je misel, da je njihovo smrt zakrivil odpadnik slovenskega naroda.

Simon Karlovšek,
8. a r. osn. šole
Stane Zagari Kranj

POMLAD

Tako sem srečen in vesel, ko ptiček zjutraj je zapel, da je pomlad prišla in vrsta zvončkov že cingila.

Otroci bomo se igrali in v krogu veselo zaplesali, pomlad je tu, pomlad je tu, zapojmo vsi, o, ju-hu-hu.

Gregor Berce,
3. g. r. osn. šole
Peter Kavčič Škofja Loka

Bili smo na proslavi

Danes smo se zbrali pred cerkvijo. Torkice smo pustili v razne. Nato smo oddali v mesto na prazno kurirčeve pošte. Na travi so peli, plesali in govorili in zlasti kurirjev med vojno. To je lepo. Po proslavi smo šli domov in poklic. Očka mi je doma vedel, da je to že dvajseta kurirčeva pošta po vojni. Tudi mi je nata dočela sodelovala pri kurirčevi pošti.

Ivan Trilar, 1. c. r. osn. šole

Milan Jenko Kranj

ZA DOM IN DRUŽINO, IZ ŠOLSKIH KLOPI

Telička

Pred nekaj tedni smo dobili teličko. Bila je majhna in rjava, le čelo in rep je imela bel. Naučiti sem jo morala sesati pri njeni mami. Mama je tudi rjava in ima prav tako belo čelo in rep. Bili sta si povsem podobni.

Po tednu dni je telička že sama molza, po nekaj tednih se je navadila jesti seno. Tudi uhan je dobila na eno stran ušesa in seveda ime: Rjavka. Učila sem jo, da bi mi dajala nogo. Velikokrat me je lepo pogledala.

Rjavka in njena mama Roža sta se imeli zelo radi. Ko je bila Rjavka odstavljenja od mleka, je jokala, sčasoma pa se je le navadila. Letos bo šla za tri meseca na Blegoš. Dolgčas mi bo po njej, saj jo imam najraje med teleti.

Angelca Alič,
7. c. r. osn. šole
Cvetko Golar Škofja Loka

Sola v naravi

Od 6. do 11. marca smo imeli solo v naravi. Imeli smo dve uri pouka dopoldne in dve uri pooldne.

V nedeljo sem se začel smučati. Pot do hriba ni bila dolga. Prišel sem na vrh in se spustil. Vozil sem smuk. Zelo mi je bilo všeč, ker nisem padel. Tovariš Marko me je učil voziti plug. V roki sem imel palici. Pognal sem se. Ce sem telo obrnil na desno, sta tudi smučki zavili na desno. To sem parkrat ponovil. Toda ni mi uspelo. Imel sem Elanove smuči in rdeče pancarje na tri zaklopke.

Tudi kepamo se in imam večkrat mokro bundo. Z nami so tri tovarisce in dva tovarisa. Iz sobe se vidi Bohinjsko jezero. V sredo smo tekmovali. Bil sem prvi in sem dobil diploma. Ogledali smo si tudi staro sirano, ki je bila zgrajena 1883. leta. V njej je planšarski muzej.

Tudi drugo leto bi rad šel v solo v naravi, ker bi gotovo spet zmagal.

Tonček Štih, 4. r., zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik

Zmaga mrtvega bataljona

Zgoden jesenski večer je. Zunaj je neprjetno hladno. Rosi iz megle. Prav nič me ne mika ven. V sobi je svetlo in prijetno ob že razgreti peči. Razigran pogovor se plete med domačimi. Delo je za danes opravljeno, na televiziji ni še nič ogleda vrednega. Mama me pošilja po zelenjavu v klet, jaz pa se razgledujem za bratom, ki je bliže vratom. Mika me, da bi šel namesto mene, ne da se mi vstati iz mehkega stola, v katerem zdim s spodvitimi nogami. Pa mi nagajava misel nenadoma šepne: Kaj te ni sram? Ne da se ti narediti nekaj korakov v temo in mraz, ne moreš premagati v sebi te zagrevane želje po lenonem udobju. Samo za teh nekaj trenutkov! Je res tako težko? V trenutku sem se spomnila, da sem bila danes na Pokljuki in da bi se lahko ob tem obisku in ogledu pri spomeniku marsikaj naučila.

Pokljuka, vas, ki nosi toliko spominov na preteklost, vrsto bojev, porazov in zmag. Vsega sem se še živo spominjal in misli so se mi ustavile ob spomeniku, ki je postavljen borcem, ki so branili čast domovine in ki so si izbrali častno smrt. To so borci tretega bataljona Prešernove brigade.

Bili so vendar mladi ljudje, kot jaz in ti, ki so zmagli te dolge poti skozi temo in vihar, po mrazu in megli. Kakšna moč in vera je moralna biti v njih! Saj so imeli dom in družino, saj jih je gotovo žejalo po toplem zatisaju. Ali pa jim je vzel vojna in so šli na pot s pogorišča in grobišča. Morda so šli na to trnjevo pot zato, da se enako zlo nikomur nikoli več ne zgodi! O, gotovo so kdaj omahovali in se spraševali: Je šedalec ta cilj in tisti dan? Ga bom dočakal sam?

Gotovo so jih »grele« tudi čisto človeške težave – prazen želodec, načeti podplati, ožuljene pete, premočena oblačila in večne neprjetne spremjevalke – usi. Saj so bili vendar čisto navadni ljudje, kot jaz in ti.

Bili so v trenutku groznega spoznanja, da so uteti vognjeni kletki, da jim je izbrati samo med dvema možnostima: ali živ priti sovragu v past ali prostovoljno pasti kot zrel klas. Izbrali so raje drugo – častno.

Na pobudo odbora skupnosti borcev VII. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade France Prešeren je komisija za razvijanje tradicij NOV v sodelovanju z občinskim odborom zvezne združenje borcev NOV Radovljica septembra lani razpisala nagradni natječaj v pisnjaku spisov na temo »Zmaga mrtvega bataljona«. S tem je komisija želela spomniti na borce 3. bataljona Prešernove brigade, ki so padli v neenakem boju s sovražnikom 15. decembra 1943. leta na Pokljuki.

V razpisu na to temo so sodelovali učenci osmih razredov gojenjskih osnovnih šol. Odziv je bil zelo velik, tako da je imela žirija zahtevno delo, ko je izbirala najbolje spise. Kot najboljši je bil ocenjen spis Mirjane Berčič, učenke 8. e razreda osnovne šole Peter Kavčič Škofja Loka. Učenka ga je sama prebrala na spominski pravljici.

S knjižnimi nagradami so bila nagrajena še dela naslednjih učencev: Marijeta Potocnik, Katarina Sedej in Vili Rakovec, vsi 8. d r. osnovne šole Prešernove brigade Zelezničarji, Maja Bračič in Petra Treven, 8. r. A. T. Linharti Radovljica, Majda Peklaj, 8. a Peter Kavčič Škofja Loka, Irena Černigoj in Petra Piber, ob obe 8. a Josip Plemeđ Bled, ter Katja Litrop, 8. a heroja Bratčiča Tržič.

Tokrat objavljamo le spis Mirjane Berčič.

pot. Vedeli so, da bodo le tako rešili čast domovine, čeprav so mnogi zapustili svoj dom, svoje žene in svoje otroke, kajti upali so, da bodo nekoč le zaživeli svobodno. Koliko upov in nadje pokopal v sebi krvavordeči sneg, koliko sanj o svobodi, koliko misli o bodočih daljnih dneh je tu prekinil krvavi rez brzostrelke! Kaj so mogli čutiti v tem

peku krvi, ran, gorečega človeškega mesa, smrtnega boja, ko so vztrajali do zadnjega naboja?

Zdaj počivajo v senci temnega gozda, njihove krike in vzdike je že davno poskrabala spokojna gorska narava. Toda, ali so zares utihnili? Ali nam tako ne govorijo krice? Ko storjš tam, se sprašuješ, kako so bili lahko sovražniki tako podli, da so neusmiljeno, brez vsakega obžalovanja, uničili toliko mladih življenj s polno upanji. Vendari tako so pota življenja, tako nam življenje narekuje svojo pot. Predati se je treba usodi, čeprav je še tako grozno. Clovec, ali si se naučil dovolj? Ali boš znal prepozнатi zl in krivico in se zoperstatiti?

Ali boš stal čvrsto na tej gorati zemlji, ki se je napila že dovolj krvi? Ce ne boš, nisi vreden, da si naše zemlje sin, še nisi pognal dovolj globokih korenin.

Pomladni šopek – Romana Šmid, 3. g. r. osnovne šole Peter Kavčič Škofja Loka

Prav je, da vemo Gnojenje s kurjim gnojem

Za gnojenje cvetlic ali zelenjave vrtu ne smemo uporabljati gnoja kurjega gnoja, ker je preveč namočimo ga v vodi. Ravnajte takole: vedro kurjega gnoja, ne znotrnost brez slame, stresimo v kurjer ali kako drugo večjo pot. Dodajmo dve lopatki saj, za kurje konico hipermangana in malo boraksa. Prilijemo tri lode vode in vse skupaj dobro premesljamo in pokrijmo z deskami in pokrovom. Mešajmo vsak dan nekoliko vedno pokrijmo, da ne dostop zraka. To pojavimo tri do štiri tedne. Ce je do po manj časa, če je hladno, pa

je tako pripravljenim tekočim gnom ravnamo takole: najprej ga znotrimo z devetkratno ali desetkratno količino vode in dobro premesljamo. Razredčimo samo toliko gnoja, kolikor ga nameravamo takoj

porabiti. S to razredčeno tekočino zalijemo lončnice, ki smo jih prej zalili z vodo. Z njo uspešno pognojimo tudi zelje, cvetačo, kolerabice, špinat, solato, kumare, paradižnike, papriko itd., predvsem pa zelenjavo z užitnimi listi. Zalivamo samo korenine; pazimo, da ne bomo polile listov! Gnojimo ob oblačnem vremenu in po dežju ali pa rastline prej zalijemo. Zemljo okrog rastlin zrahljamo, da bodo gnaji bolje izkoristile.

Gnojenje večkrat ponovimo, in sicer vsake tri do štiri tedne. Nič, kakor pa ne smemo gnojiti zelenjave, ki dozoreva in jo nameravamo kmalu uporabiti. V tem primeru dobi neprjeten okus in rada napenja. Prepozna gnojena zelenjava tudi ni primerna za konserviranje.

Po tem gnojenju se zelenjava in cvetlice zelo popravijo in hitro rastejo.

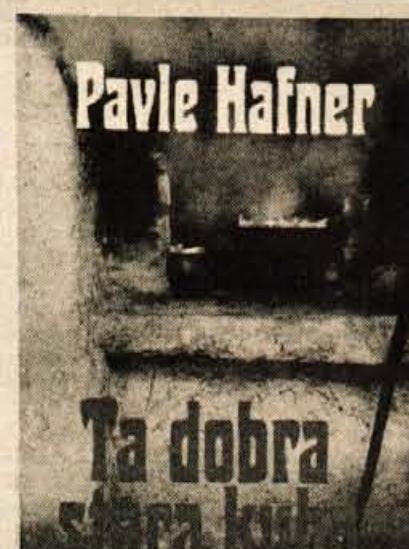
M. Mességué: Narava ima vselej prav

Regrat

Nem vem, ali naj ga prištejem k vsem ali k povrtnini. Ima divjih prvih in priznane vrline, zato je bolj primeren za našo kot za lekarno. In ker z njim napolnite vašo skledo za solatino, kateri ga okrasite s koščki slame, ga torej prištejemo k zelenjavi.

Kakor pri endiviji tudi pri regatu uporabimo vse: liste in koreninko. Vsi poznavajo njegove dobre lastnosti in ga same poščajo na pozivali, ki nikoli ne pridejo na domači zajci na primer, ga napoljite polne košare, in tig ga z vsem pojedite. Spomladni greda na tudi meščani: povsod jih vidiš z diani in košaro v roki: mlad regat in prav je tako.

Regat je odličen diuretik. Spomladni greda na tudi meščani: povsod jih vidiš z diani in košaro v roki: mlad regat in prav je tako. Regat je odličen diuretik. Spomladni

Ta dobra stara kuha

že hodil v šole, sta se v dneh, ko se je vrátil iz mesta, z materjo poglavljala v kuhrske zvezke in knjige. Z največjim veseljem je z njo skupaj pripravljala jedilnike za nedeljsko kuhinjo, za praznike. In ko je šel po svetu, je tudi v tujini spoznal kuhične, okušali posebnosti, a se vedno znova vrátil k materini kuhinji. Tudi tista leta, ko je z ženo gospodinjil in gospodaril na Prstovču, je skušal oživeti recepte iz visoke kuhinje. Ste morda kdaj poskusili njegov lovski lonec, domačo kmečko enolončnico, kmečki »ajmoht« ali kaj podobnega? Ce niste, ste veliko zamudili.

Pred nami so zdaj zbrani recepti stare dobre kuhe iz peči. Kot pravilno Pavle Hafner, je bila slovenska kulinarička na najvišji stopnji, ko se je kuhalo v peči. Toplotna je do loncev in kozic prihajala z vseh strani, jih povsod enako grela. Lepo počasi se je kuhalo, kar je najbolj pravilno. Danes imamo vse možnosti, da jo obnovimo. Ni nujna peč, le prava posoda in električna pečica. Dobro žgano lončeno posodo lahko mirno uporabljamo tudi v peči. Nadrobno nam je obrazložil stare jedilnike iz peči, kuhanje in peko v krušni peči, povedal vse o »jedeh iz lonca«, o enolončnicah, juhah, zakuhah, obarah, ni pozabil tudi na medle, mekte in mešanice, na sok, močnik in žgance pa polivke zanje, spomnil na vrsto že pozabljenih na devov za struklje, posebej obdelal jedi iz repe iz zelja, fižola in leče, povedal veliko zanimivega tudi o meščanskih »jedeh iz ponca«, o polžih, pripravljanju divjačine, o kmečkih sladičih in pridal tudi slovenske jedilnike iz leta 1850. To res ni nadavnina kuharica. Tudi debela ni, kot so nekatere, kajti ni vključeval jedi, ki jih najdemo v vsaki drugi splošni kuharici. »Ta dobra stara kuha« je res nekaj posebnega. Ne prinaša samo receptov, temveč tudi drobne spomine na stare običaje.

»Stara kulinarička spada tudi med folklor,« pravi ing. Hafner, »kajti ni bilo plesa, smrti, poroke, rojstva, praznika brez stare kulinarike. Le za

tiste dni so naše stare mame lahko pokazale kaj znajo. Žal, se recepti iz teh starih kuhičnih niso zapisovali. Rad bi, da bi oživeli stare običaje, in z vsakim tudi kakšno posebno jed. Poglejte, ohjet se je včasih vedno začela z ajmohtom, »rumena župa« je redno morala h kusil za binkoštne nedelje, struklje so kuhalo ob žetvi, mlačvi, kočnji, pa ob postih, na vseh svetnikov dan je bila na mizi kuhanja govedina s toplim hrenom pa kuhan kostanj... Marsikaj zanimevga, že davno pozabljenega, zdaj pa z zapisom otetega pozabi bomo našli v tej Hafnerjevi knjigi. Ni je pisal le za kuharice in gospodinje. Pisal jo je za vse. Kajti iz nje vejejo spomini na stare čase, spoznavamo se z zgodovino, razvojem posameznih jedi, obenem se pa srečujemo tudi z zgodovino Poljanske doline, Škofje Loke, loških hribov. Spoznali bomo tudi stare kuhične pripomočke, začimbe in dišave. Predvsem pa staro kuho in verjemite, za marsikatero od njih se bomo ponovno ogreli.

Konec aprila bo »To dobro staro kuho« dobiti v vseh naših knjigarnah, saj je izšla pri Cankarjevi založbi kar v 10.000 izvodih. Prav bi bilo, da bi našla mesto v vsaki gorski kuhični, sploh pa v vseh gospodinjstvih okrog Škofje Loke. Kajti svoj izvor ima knjiga prav tu.

D. Dolenc

Dobra stran zakona je, da človek ni sam; slaba pa, da nikoli ni sam.

</div

Cvetje v hiši in na platnu

V Iskri v Železnikih je razstava del slikarjev amaterjev – članov likovne sekcije domačega kulturno-umetniškega društva. Večina od njih se že dalj časa ljubiteljsko ukvarja z risanjem in slikanjem, pred dobrimi tremi leti pa so začeli delati organizirano pod vodstvom likovnega pedagoga Jožica Rejc že skoraj trideset let ni prijela za svinčnik in čopič. Od osnovne šole dalje se na risanje ni več spomnila, in še ko so jo povabili, naj sodeluje v sekciji, je ponovno sedla k risalnemu bloku, sedaj pa dela zelo uspešno in dobro.

S Podlonka je doma, s kmetije. V nižji gimnaziji, na Češnjici jo je obiskovala, je bila med najboljšimi v risanju. Zato ji je ravnatelj predlagal, naj nadaljuje na šoli za oblikovanje in umetno obrt v Ljubljani. Jeseni 1952. leta se je vpisala. Toda za kmečke otroke tedaj ni bilo štipendij, doma pa je bilo še 9 otrok in ni bilo misliti, da bi jo starši lahko vzdrževali. Zato je po uspešno končanem prvem letniku ostala doma. Nič ji ni bilo hudo, pravi, ker so ji vedno pripovedovali, kakšen revež je bil Grohar, doma iz bližnje Sorice,

kako težko se je prebijal skozi življenje in kako zelo slab poklic bi si izbrala.

Devet deklet in osem fantov je bilo v družini. Nekaj fantov je že kmalu pobrala bolezen, dekleta pa so vsa zrasla. Med vojno so ata in trije bratje odšli v partizane. Ko je zadnji namesto v nemško vojsko odšel v hosto, so mamo in otroke, ki so bili še doma, selili. Januarja 1943. leta je bilo. Mraz je bil in visok sneg. Otroci so bili brez čevljev, ležali so na peči in še Nemcem so se smilili, da bi šli takšni na pot. Sami so iskalni cunje, da bi jih oblekli. Tudi sosedje so precej prinesli. Osem jih je šlo z mamo. Preselili so jih na Bavarsko.

Vendar svobode niso dočakali v Nemčiji. Dobro leto kasneje je mama skupaj z devetimi otroki, zadnja je bila rojena v taborišču, pobegnila. Do Münchna so šli peš, potem pa na vlak in so se pripeljali prav do Škofje Loke. Ce jih je kdo povprašal, od kod so in zakaj so na vlaku, jim je mama dopovedovala, da so šli v Nemčijo obiskat očeta, ki je tam na delu.

Dom je bil seveda prazen in tudi po vojni se niso mogli takoj

Jožica in Jože Rejc

opomoči. Tako je Jožica še kako leto po šoli delala doma, potem pa se je zaposlila v Alplesu. Osemnajst let je delala v tej tovarni, sedaj pa je že deset let v Iskri. Čeprav pravi, da delo na traku ni težko in rada dela, sedaj včasih premišljuje, kako da se ni nikdar domislila, da bi kasneje dokončala šolo in bi lahko dela kje v pisarni. Saj z učenjem ni nikoli imela težav.

Prav gotovo pa vsa ta leta ni nikdar več pomisila na slikanje,

čeprav bi bilo v bolj srečnih okoliščinah lahko njen poklic. Celo ko so ustanovili likovno sekcijo v Iskri, se ni prijavila. Sošolka iz osnovne šole se je spomnila njenega risanja in jo je povabila. Sprva je mislila, da sploh ne bo šlo. Ni imela ne papirja ne barvic in zdelo se ji je, da nikakor ne more motiva zadeti tako, kot je želela. Pa je nekako premagala začetno nerodnost in sedaj rada dela.

Najraje riše cvetje. Najbljže ji je, saj se poleti z njenih oken vspipajo pravi slapovi begonij in vrt pred hišo je prav tako poln rož. Le počasi, pravi, ji gre. Ne le zato, ker ima le malo časa, saj dela na dve izmeni, zaradi slabih oči pa lahko riše le dopoldne. Tudi zato, meni, ker še tako malo zna. Ni dovolj le, da zna narisati motiv, treba je znati zmesati barve, poznati sence. Tega pa se je treba naučiti. Dela le akvarele. Najlepše barve dobi v tej tehniki.

Udeležila se je že nekaj razstav. Štirikrat je skupno z drugimi člani sekcije razstavljala v Iskri, dvakrat v železnikarskem muzeju pa v Škofji Loki, v Iskri, v Ljubljani. Prve slike, ki so visele na razstavi v Iskri, ji kasneje niso več ugajale in jih je strgala.

Tudi vnaprej bo delala toliko, kot bo pač imela časa. Prav veliko ne. Nekaj zase, nekaj za nečakinje in sestre. Ne misli se truditi, da bi naradila čimveč, temveč čim bolje. Predvsem pa tako, da ji bodo slike ugajale.

L. Bogatnj

Fanta nista ostala sama

Ko sta Janko in Marjan Rebernik pred tremi meseci ostala nenašoma sama na kmetiji na Šenturski gori, jima ni bilo lahko – Zdaj ob vsem šolskem delu opravlja še vsa kmečka dela, vendar brez pomoči skrbnika, sosedov, krajanov in drugih, brez štipendije in davčnih olajšav vsaj zaenkrat ne bi zmogla

Lesena tla v »hiši«, sicer precej dotrajana, z velikimi spranjami, so bila čista, kot bi jih poribali pred kratkim, na mizi ob oknu so se v cvetličnem lončku rdečile ciklane. Velika kmečka peč kljub vetrovnemu nedeljnemu popoldnemu ni dajala topote; lesena kladva, ki sta jo Rebernikova fanta zjutraj potisnila v peč, je že zdavnaj dogorela. Pod večer, sta rekla, da bosta spet zakurila, saj v mrazu ni prijetno sedeti ob šolskih knjigah. Se prej pa bosta opravila v hlevu, kjer stoji osem živine in pripravila tudi za jutranje krmiljenje. Zjutraj bo živino nakrnila stará mama iz sosednjega Apna, ali pa se bo morda vrnila že teta Tončka Jagodic z Možjance. Fanta gresta namreč zjutraj zgodaj od doma, z mopedom se zapeljata s Šenturske gore do Cerkelj, od tam pa z avtobusom do Kranja. starejši, Janko, ki bo sredi aprila star 18 let, hodi v tretji letnik kranjske gimnazije, dobro leto mlajši Marjan pa je dijak poklicne kovinske šole v Škofji Loki že drugo leto, sicer pa ima prav zdaj delovno prakso pri KŽK Kranj.

Dopoldne v šolskih klopeh pravzaprav ne moreta kaj dosti misliti na to, kako je z živino v hlevu in kaj bosta lahko popoldne še podelala na kmetiji. Treba bo sklati še nekaj metrov bukovih drv, da bodo za prihodnjo zimo ali pa za prodajo, gnoj so že pomagali zvoziti po njivah in travnikih krajan, le-ti so pomagali tudi posekat in zvoziti les in gozd. Toda kmalu bo treba tudi orati, posaditi krompir in koruzo, potem bo na vrsti že prva košnja ... Janko in Marjan, oba dijaka, morata razmišljati o vsem tem, ker sta pred dobrimi tremi meseci v prometni nesreči izgubila starše in mlajšega brata. Naenkrat so poleg šolskih skrb, ki so bile zanju kot za vse mladostnike njunih let na prvem mestu, postala enako pomembna še vprašanja preživljanja, vodenja kmetije.

Vendar Rebernikova fanta nista sama. Krajan pod Krvavcem niso ob nesreči, ki ju je doletela, ostali le pri sočutju, pač pa so doslej že mnogo storili, da bi fantoma pomagali prebroditi vsekakor težke čase. »Zbrali so denar,« je povedal njun skrbnik Martin Novak iz Apna, »tako da sta lahko kupila nov pralni stroj in nov mo-

ped, na več sestankih smo se skupaj s krajevnim uradom in krajevno skupnostjo ter socialno službo pogovarjali, kaj bi bilo najbolje za kmetijo. Eno kravo je bilo treba oddati v rejo, eno pa prodati, saj krme za toliko živine zdaj spomladni ni dovolj, nekaj jo bosta moralna dokupiti. Po starših nimate nobene pokojnine, zato so za sedanje težave pokazale veliko razumevanje tudi delovne organizacije, tako Gozdno gospodarstvo Kranj, ki je v celoti črta dolg okoli 5 milijonov starih din za cisterno Creina, pa tudi pri kmetijski zadruži Cerkje so odpisali del dolga za samonakladnalni priključek.« Pred kratkim je tudi kranjski izvršni svet oprostil Rebernikovo kmetijo plačila davka od kmetijske dejavnosti za dobo petih let.

»Fanta sta dobila tudi enkratno denarno pomoč,« je povedala Francka Banova, socialna delavka s Centra za socialno delo Kranj. »Njuna sedanja gospodinja, 72-letna teta, pa dobiva mesečno nagrado od socialnega skrbstva. Iskali smo sicer žensko, ki bi hotela na kmetiji gospodinjiti, pa žal ni bilo nobene.«

Janko in Marjan sta že prej imela tudi štipendiji. Marjan kadrovsко pri KŽK Kranj, Janko pa iz združenih sredstev pri skupnosti za zaposlovanje Kranj. Na predlog krajevnega urada Cerkle je izvršni odbor skupnosti za zaposlovanje februarja sklenil, da se zaradi izjemnih okoliščin, v katerih sta sedaj, obema za letošnje šolsko leto podelite najvišji možni štipendiji iz združenih sredstev skupnosti za zaposlovanje. Na ta način so se najhujše denarne skrbi vsaj za sedaj uredile. Dobro bo tudi vse doletj, dokler bo njuna teta Tončka zdrava in pri močeh, da jima bo gospodinjila. Za kak dan jo nadomesti tudi stará mama Marija Zupin iz Apna, vedno pa je pri roki za nasvet, za likanje srajce, za kak priboljšek ali samo za toplo besedo soseda Pavlinova Jožefa, prav tako njen mož. Kadar pa soseda, ki imata gostilno, ne utegneta, to je največkrat ob koncu tedna, ko je v gostilni največ dela, pa fantoma včasih skrbiha nedeljsko kosilo druga prijazna sosedka, upokojenka iz bližnjega vikenda.

Kaže, da vsaj za naslednje mesece ob sedanji družbeni pomoči in pomoči krajanov in pripravljenosti pomagati še naprej, fantoma ni treba preveč črnogledo misliti na prihodnost. »Rad bi, da bi razumela, kako važno je zanju, da dokončata šolo,« pravi njun skrbnik Martin Novak, »delo na kmetiji bo že tekelo, vsak bo nekaj pomagal, pa bo šlo.« Res krajanji ne drže križem rok, kadar je treba Rebernikovima kaj pomagati, in tako, pravijo, bo tudi še naprej. Morda bodo prišli še kdaj njuni sošolci, kot že nekajkrat doslej.

L. M.

Manj v Kraju

Turistični promet upada

Za ponazoritev pomena turističnega občini povejmo, da številu ležišč in nočitev v tretje mesto v Sloveniji, za gostov v radovljiko občino. Po gostov je prekaša se občina Ljubljana, ki je na prvem mestu.

Podatki o upadanju turističnega prometa v jeseniški občini so toliko bolj zaskrbljujoči. Ljubljanski število gostov upadelo z 34 od 30, število nočitev z 3 od 29. Mačih gostov je bilo celo 72 od 90 manj kot leta poprej. Nočitev v tretjem mestu, tujih gostov pa padne na ravni 1977, popravile pa so jih nočitev 9 od 10 stotka, tujih gostov pa je bilo odstotka več. Podaljšal se je tudi njihovega bivanja, z 2,8 na 3,3 dneve.

Med domačimi gosti je v tretjem mestu vencev 45 odstotkov, 22 odstotkov je prišlo z sosednje Hrvatske in 15 odstotkov iz Srbije. Med tujimi bilo največ zahodnih Nemcev, 12 odstotkov, sledi Nizozemci, 10 odstotki, ki pa so se zadržali Britanci, Švedi, Italijani. Zadnja je delež sosednjih Avstrije in 1,2 odstoten.

Toda na podlagi podatkov o gostov v kranjskogorskem januarja letos lahko sklepamo, da tudi gostje k nam ne vratajo 30 odstotkov manj kot je bilo v januarju lani. Izjema je le hotel, ki je imel 38 odstotkov več tujih gostov na račun novega pravilnika, repa pa sta z 61 odstotki tudi manj hotel Slavec in s 56 manj hotel Alpina.

Na dlanu je torej naloga, da morali kranjskogorski turistični občinci obogatiti turistično svojega kraja, če želijo praviti tujih gostov, kar je ob sedanji gah z devizami še kako potreben, ker se bodo morali od-

TAKO SMO PISALI LETA 1952 . . .

GORENJSKI GLAS

LETOVNIČKI - CENA DNEVNA
KRAJINSKE 10. APRIL 1952.

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORENJSKO

NA OKRAJNINI EKONOMIJI VSE PO STAREM . . .

Povsed po naši državi vodijo podjetja – industrijska in kmetijska – delavski svetni in upravni odbori. Mimo neke naše okrajne ekonomije pa so šli zakoni o upravljanju podjetij. Tu ni o kakem delavskem svetu ne duha ne slaha.

Le kaj bi potrebovali te reči na ekonomiji, ko pa se za gospodarstvo lahko briga upravnik sam! Briga pa se zelo vestno. Ukinil je evidenco o uporabi materiala Konja, last ekonomije, izkorisč ob sobotah in nedeljah za gradnjo svoje hiše. Pravico na delež mleka, ki jo imajo delavci, deli, kakor se njemu zdi in kakor je njemu prav: sebi 2,5 litra mleka na dan, delavcem pa po 0,5 litra mleka na dan. Kaj pravite, ali ne bi bilo na ekonomiji drugače, ko bi imeli delavski svet. Družbeni plan sicer imajo, a zanj vele upravnik . . .

BORBA PROTI KOLORADSKEMU HROŠČU

Kranjski okraj je koloradski hrošč že močno okužil, saj se lani pojavit v nič manj kot 44 krajevnih ljudskih odborih. Pri pregledih krompirišč so našli nad 1.200 hroščev in še večje količine ličink in jajčec, vzlično pa temu na kmetovalci te nevarnosti ne jemljejo resno. Vse ukrepe oblasti jemljejo kot nepotrebitno in odvisno nadlogo, kakor da ne bi šlo za zaščito njihovega imetja, nji zave proizvodnje. Da bi kolorad-

skega hrošča čimprej in končati iztrebili, bo dobil kranjski okraj še dve motorni škropilnici in dva motorna razpršilca ter večje število različnih zatrivalnih sredstev.

CERKLJANSKI GASILCI SI GRADIJO VECJIDOM

Cerkljanski gasilci so se letos počeli razgibati. Gasilski delavci, ki je imel samo orodjarno in letos stolp, so podrli in v nekaj dneh zrasel na njegovem mestu 17 m dolg in 10 širok dom zidanim stolpom, ki bo opremil s sirenijo. Da je nova stolpa, kateri bo celo družinsko stanovanje, tako naglo zrasla, imajo sluge pridni zidari pod vodstvom Mirka Škofica ter delavci, katerimi sta najmarljivejši predsednik vaškega odbora OFL Franc Martinjak in vaditelj mladih silcev Franc Remič. Z gradnjo in denarjem so pospešili gradnjo številnih prijatelj cerkljanskega gasilskega društva.

ALPINA JE V ZAGATI

Alpina? Da, tovarna čevižev Žireh. S pomladanskimi dnevi skorajda usahnilo povraševanje po težki športni obutvi. Delavci še zmeraj proizvajajo kot povprečno 1 in pol para čevljev v osmih urah, v skadiščih pa se kopljenci sivani gojzarji, nizki, trpelj športni čevlji, po katerih bo še jeseni povraševanje. Ker sedaj plača delavcev odvisno od realizacije proizvodov, bo delavstvo vse od aprila do avgusta močno prisrtnjeno pri plačilu.

Očev zahaja asko goro

Kranjskogorskih hotelih je bilo januarja 30 odstotkov manj tujih gostov. Januarja lani - Kranjskogorski turistični občini bodo morali s skupnimi turistično dejavnimi prijemi privabiti več gostov, ne da tujih - S tem pa je seveda povezana gradnja spremnih objektov, saj je zavojninska ponudba skromna - zavojnina je ugotovitev, da je lani menjava menjalnic in bankah upadla za 20 odstotkov. V oči pa bode ocena, da lastniki zasebnih sob niso prijavili kar sto tisoč nočitev.

zavojninske propagandne prijevodnje, ugradnja spremnih turističnih objektov, kot so na primer hoteli, ki imajo vrednost, da je tovrstne zamisli, dokazujejo v izgradnji novih naprav na Podkoren.

janja
dele,
kampe

predstavljajo 31 odstotkov prenovitvenih zmogljivosti, dosegajo 72 odstotkov vseh. Dosegajo 58-odstotno zasebeni, da so polni 208. Hoteli so lani z novim hotelom Lek povečali zmogljivost. Več zmogljivosti je v kranjskih domovih in zasebnih v Kranjski gori, na katerih je presek Porentov planinski kočah in v katerih pa se število ležišč ni.

Lanskih nočitev pričajo, da so v hotelih manj zanimanja, kar je poraslo za kampe. V kampih se je povečalo na 1800 ležišč. Na območju Gozd Martuljka je vseh. Od vseh teh redno pa je okrog 40 odstotkov.

Turistični devizni prihodek je lani znašal 3,6 milijona dolarjev, kar je 27 odstotkov več kot leta poprej. V celotnem prihodu turizma in gostinstva pa je delež deviznega prihodka vendar upadel na 24,6 odstotka na 23,4 odstotka. Ob lanskem 10,8 odstotku večjem številu tujih gostov kot leto poprej pa morda lahko tudi sklepamo, da je domači gost »boljši« turistični potrošnik kot tuji.

M. Volčjak

Menjava upadla za 20 odstotkov

Zelo zanimiv je tudi podatek, da je lani v menjalnicah in bankah jeseški občini upadla menjava efektivnih valut in čekov za 20 odstotkov. Leta 1980 je znašala nekaj več kot 21 milijonov dolarjev, lani pa 17 milijonov dolarjev. Podatek je toliko bolj nesprejemljiv ob tem, da je bilo tujih gostov kar 10,8 odstotka več kot leto poprej. Da so potrošili toliko manj, je težko verjeti. Bolj verjetno je, da so se z dinarji oskrbeli že pred mejo ali pa da je marsikatera deviza šla v zasebne roke. Ob tolikšnem številu neprijavljenih nočitev v zasebnih turističnih sobah je trditev toliko bolj verjetna.

Upadel je tudi delež deviznega prihodka od turizma v celotnem izvozu jeseški občini. Lani je znašal 9,9 odstotka, leto poprej 13 odstotkov. Vendar ta padec ni realen, saj je jeseško gospodarstvo lani krepko povečalo svoj izvoz in je tako delež turizma upadel.

Turistični devizni prihodek je lani znašal 3,6 milijona dolarjev, kar je 27 odstotkov več kot leta poprej. V celotnem prihodu turizma in gostinstva pa je delež deviznega prihodka vendar upadel na 24,6 odstotka na 23,4 odstotka. Ob lanskem 10,8 odstotku večjem številu tujih gostov kot leto poprej pa morda lahko tudi sklepamo, da je domači gost »boljši« turistični potrošnik kot tuji.

M. Volčjak

PETKOV PORTRET

Robert Žan

Pred časom smo vam predstavili mladega obetavnega jeseniškega smučarja Saša Robiča. Takoreč ostal je dolg, da k pogovoru povabimo prav takoj mladega in obetavnega jeseniškega smučarja Roberta Žana.

Na nedavnjem pionirskem smučarskem tekmovanju na Starem vrhu sta na zmagovalnih stopnicah stala drug ob drugem. V slalomu je bil Robert prvi, v veleslalomu drugi. V veleslalomu je bil Sa-

šo prvi, v slalomu drugi. S Sašom sta se takoreč zamenjala.

Tudi Robert je zrasel v jeseniški smučarski šoli Janeza Šmitka. Na smučki je stopil s tremi leti in se s petimi pogumno spuščal po domačih bregeh na Koroški Beli. Ko je začel drgniti šolske klopi, že v prvem razredu, se je vpisal v jeseniški smučarski klub in priselil v roke Janezu Šmitku.

»Da danes dobro smučam, je največ naredil moj trener, doma me nikoli niso na silo postavljali na

smuči in želeli da postanem prvak,« pravi redkobesedni Robert. Resda je moral oči njegovemu smučanju posvetiti veliko časa. Ko je bil mlajši, ga je vozil na treninge. Danes, ko je v mladinski reprezentanci, ga spotijo pobere kombi, ki jih pelje na treninge. Razumevanje za smučanje morajo doma in v šoli vendarle imeti.

Vadbe imajo veliko. Dva, tri mesece pozimi. Več kot tristo ur ga ni bilo v šoli. Vendar je Robert dober učenec. Do petega razreda je bil odličnik, zdaj zdeluje s prav dobrim. Pravi, da mu v šoli ne gledajo skozi prste, da mora prav tako znati kot vsi. Pomagajo mu sošolci, da prepriče snov, ko ga ni v šoli. Radi mu pomagajo, saj so kar nekako ponosni nanj. »Fino« se jim zdi, da eden v razredu tako dobro smuča.

V osmem razredu je zdaj Robert. Na vprašanje, kaj potem, ima odgovor že nekaj časa pripravljen. Smučarska gimnazija v Škofji Loki vendar. Vozil se bo z Jesenic v Škofjo Loko, z vlakom. »Ne bom sam,« pravi Robert, »tudi Sašo se je tako odločil.«

Združenje mladinskih smučarskih reprezentance. Njegov cilj je zdaj članska B reprezentanca in nato seveda A. Zgled sta mu Bojan Krizaj in Ingemar Stenmark. »Vedno sta dobra,« pravi.

Malce nagajivo smo ga še vprašali, če se kdaj vendarle ne naveliča smučanja. Treningi so naporni, vzamejo mu prosti čas, tudi v šoli se mora bolj truditi, da nadomesti zamunjene ure. »Tega ne premisljujem, če bi začel, bi bilo bolje, da takoj pustim smučanje,« je skopu in resno odvrnil. Besede, s katerimi je povedal, da je smučanje kot je njegovo, trdo delo, ki ne pozna odrekanja. Trdo delo, ki nato odseva v lahkotnem, spretrem vijuganju med vrati.

M. Volčjak

ZAPIS O SAMSKIH DOMOVIH

Stroga disciplina ni vsem po meri

Kranj - Razcvet kranjske industrije je zlasti v zadnjem desetletju, dveh privabljal delavce vseh konceptov domovine. Prihajali so za zaslužkom, si nekateri tu ustvarili družine, drugi pa gradili doma in se po nekaj letih, ko se je tudi v njihovem domačem kraju delo že lažje dobilo, vračali. Zamenjali so jih drugi, prav tako mladi in željni zaposlitve.

Priseljevanje delavcev iz drugih republik je seveda potegnilo za seboj tudi vrsto problemov. Najhujši med njimi je prav gotovo stanovanjski. Družine so se še nekako pomikale proti vrhu lestvice žakajočih, za samec pa je bila največkrat dobra vsaka luknja.

K sreči tako ne mislijo v vseh delovnih organizacijah. V kranjski občini je zraslo kar nekaj samskih domov. Imajo jih, na primer Tekstilindus, Sava, SGP Gradbines, medtem ko je Iskrin, eden najstarejših, domala že prerasel v družinski dom.

Seveda je prostora za vse še vedno premalo. Tudi najnovejši in najlepši samski dom na Planini ne more poskrpati vseh delavcev, ki bi drago najemniško sobico radi zamenjali za družbeno.

Vendar nas tokrat ta problem ne zanima toliko. Izdvajili smo samo

vprašanje hišnega reda, ki je, milo rečeno, v samskih domovih precej podoben kasarniškemu, študentskemu ali dijaškemu. Gre pa za bistveno razliko; stroga disciplina je razumljiva za vojake, mladoletne in ekonomsko odvisne učence ali študente, ni pa za odrasle delavce, ki sami služijo za življenje. Zakaj, na primer, 25-letni fant, ki ne popiva in ne razgraja, ne sme kadarkoli povabiti v svojo priatelja, dekleta?

Ne sme. Vsaj kadarkoli ne. O tem smo se prepričali, ko smo obiskali Tekstilindusov dom v Stražišču in potem še dom na Planini.

Tekstilindusov dom je razdeljen na moški in ženski del. »Vasovanja« so prepopovedana, saj sime celo zakonska polovica ali ožji sorodnik stanovalca obiskati v domu le ob nedeljah in praznikih. Nekaj »popusta« je, če pride obisk od daleč.

Osnovni problem tega doma so poročeni stanovalci in materne samohranilke. Poročenih je okrog pet-najst, otrok pa je še kakšnih deset več. Očetje jih lahko obišejo vsak dan za eno uro. Kako to vpliva na življenje vseh, zlasti poročenih, bi dobro razložil psiholog. Vendar drugače, pravijo v upravi doma, ne more in ne sme biti. Dom mora ohraniti status samskega, vrh tega pa je treba paziti tudi na red. Kaj vse bi se, resnici na ljubo, dogajalo, če bi se po domu lahko sprehal kdorkoli? Se tako je dovolj disciplinskih prekrškov. Najpogosteje so ilegalne nočitve, na drugem mestu pa je malomaren odnos do družbeno imovine. Vratar, ki mora nadzorovati tri vhode in skupaj 270 stanovalcev, ima zahtevno delo in vsega res ne more videti.

Nekoliko popustljivejši, a tudi slednje, je red v samskem domu na Planini. V njem stanuje 308 fantov, ki delajo v Savi, Cestnem podjetju, SGP Gradbines in Eksotermu. Savčanov je največ, zato je Sava prevzela tudi upravljanje doma. Imajo lastno disciplinsko komisijo, medtem ko se domski svet ukvarja predvsem s finančno platjo poslovanja.

Kot so povedali v upravi doma, vprašanje hišnih redov v samskih domovih v naši republiki ni sistemsko urejeno, torej tudi v občini ne. So pa približno enaki povsod v Kranju, le na Planini je nekoliko drugače.

Nekaj prvih mesecev so bili dovoljeni vsakodnevni obiski. Vratar jih je beležil, kljub temu pa je nastala prava anarhija. »Svoboda« je bilo potrebno v dobro stanovalcev samih, njihovih sosedov in vlagateljev doma omejiti. Zdaj so obiski dovoljeni ob sredah, sobotah, nedeljah in praznikih med deseto uro dopoldne in osmo zvečer. Pride lahko vsak, le mladoletna dekleta ne smejo mitno vratarja. Disciplina je zdaj boljša, čeprav še ne povsem dobra. Ob nedeljah, na primer, zmanjkuje tople vode, ker se v domu umivajo tudi »obiški«, prihaja do čezmernega pijačevanja, ki opogumi vročekrvnje, da »navajajo« radio do konca ali kako drugače razgrajajo. Kršitve se pojavitajo največ takrat, ko imajo fantje denar.

Najbolj glasni so Savčani, med katerimi je fluktacija tudi največja. Delavci drugih podjetij so večinoma terenci, ki jih ni po ves dan in pridejo

v dom le na spanje. Objestne bolj ali manj drži nazaj nadzor in denarne kazni, s katerimi plačajo prekrške. Sava, ki svojim delavcem regresira 30 odstotkov stananine, jim na osnovi sklepa disciplinske komisije lahko za določen čas ukine subvencijo, povrni pa morajo tudi vso škodo. Denarne kazni bolj vžgejo kot moralni opomini.

Pomanjkljivost doma na Planini, menijo v upravi, je po eni strani zlitje v gosto urbano naselje, po drugi pa so izkušnje pokazale, da triposteljne sobe niso primerne. V njih je dosti teže ohranjati red, posebno če so fante predstavniki različnih narodov.

Ce torej potegnemo črto, lahko ugotovimo, da je režim v samskih domovih prestrog do tistih, ki spoštujejo družbeno imovino in so sploh resni ljudje, še premil pa je do tistih, ki imajo slabе navade. Za oboje pa je, žal, enako dosleden. Morda bi v prihodnje pri načrtovanju podobnih gradenj veljalo razmisli predvsem tole: so samski domovi tisto pravo ali pa bi bilo samec pametnej, vsekakor pa bolj humano, vključiti v »normalna« stanovanja.

Sicer pa smo tudi povprašali, kaj stanovalci sami menijo o hišnem redu. Ceprav smo sogovornike naključno izbrali, so njihovi odgovori prav zanimivi soglasni.

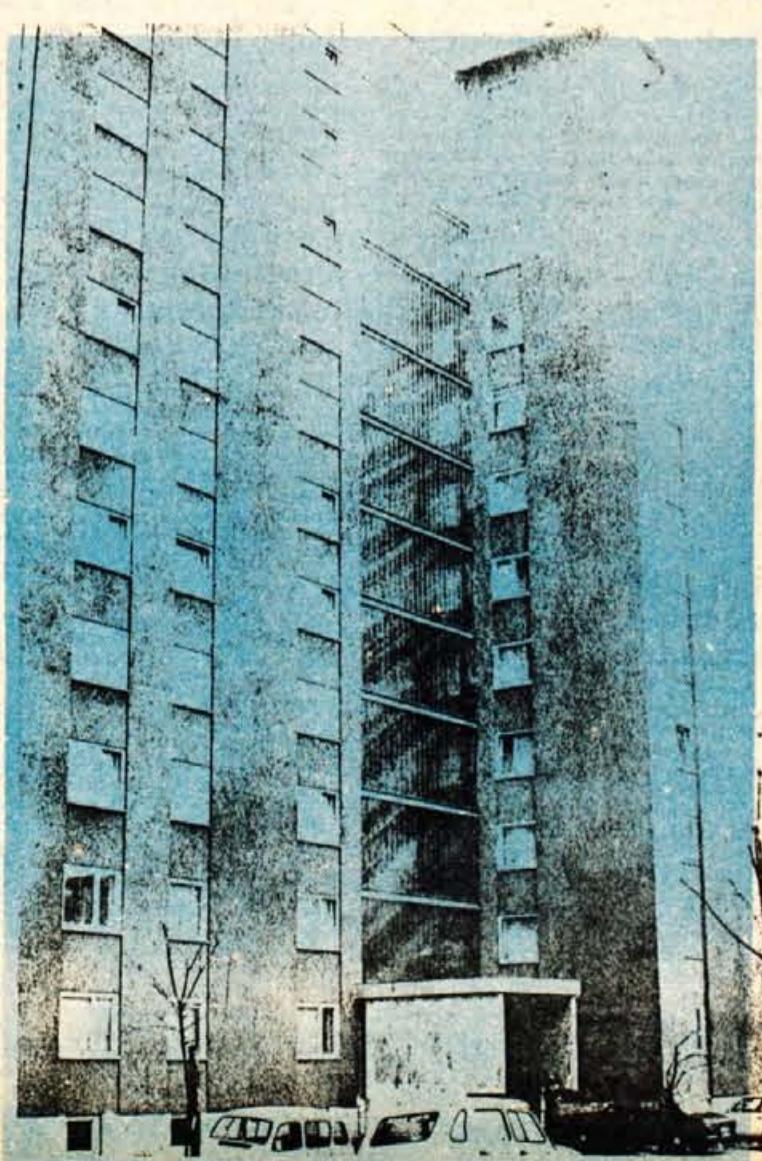
Tehvid Burzic, 22 let, doma iz Ključa, je v Kranju štiri leta. Stanuje v Tekstilindusovem domu v Stražišču. »Za tiste, ki spoštujejo red, so prepovedi obiskov res odveč. Vsaj ob sobotah in nedeljah bi jih lahko dovolil. Imam dekle, s katero se bova v kratkem poročila in bova tudi potem še ločena, dokler ne dobiva primernega stanovanja.«

Rada Stanic, 19 let, iz Bosanske Krupe, je v istem domu tri leta. Tudi ona ima sostanovalko in plačuje po 1170 dinarjev mesečno. »Na hišni red nimam pripom, še tako je tu preveč otrok, ki me motijo, kadar počivam po delu v nočni izmeni. Huje je, ker je topla voda samo do treh popoldne, le ob sredah in zadnjih delovnih dneh v tednu je do šestih.«

Miter Basta, 43 let, iz Sanskega mosta, je v Kranju dve desetletji, v domu na Planini pa se je komaj dobro priselil. »Režim me ne moti. Največkrat pride še zvečer in v domu pravzaprav le prespi. Za garsonero plačujem 1750 dinarjev. Če dobro premislim, niti ni tako veliko. Disciplina, se mi zdi, je kar v redu, le preveč glasna glasba pozno zvečer me včasih razburci.«

Stanisa Jovanovic, 21 let, iz Leskovca, je v Kranju še pol leta. »V domu na Planini je dovolj svobode, sicer bi bilo neredov še več. Tudi meni gre najbolj na živce glasba glasba. Sob s tremi posteljami, v kakršni sem, pa ne bi smelo biti. Nehote pride do nesporazumov. Pogrešam tudi nekakšno prehodno sobo, v kateri bi lahko prespal obiskovalci, ki pridejo od daleč. V vsakem nadstropju je sicer skupen prostor, vendar je največkrat prazen, podobno kot klubsko sobo. Fantje se ne znamo organizirati. Verjetno zato, ker je prevelika fluktacija in nobena dejavnost nima časa zaživetvi.«

H. Jelovčan

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 3. APRILA

8.00 Poročila - 8.05 Cicibani, dober dan: Po lovčevih stopenjah, 2. del - 8.20 Mladi virtuozi: Flavta - 8.45 Kuhinja pri violinškem ključu: Grad, gradič - 9.15 Kaj je novega na podstrelju, otroška serija TV Zagreb - 9.45 Pustolovčina, otroška serija TV Beograd - 10.15 Mesta: Glasgow, angleško kanadská serija - 11.05 Otrok in igra: Igral pomaga otroku v stiski - 11.35 Nasja krajeva skupnost: Deležat - 12.15 Ljudje in zemlja, ponovitev - 13.15 Poročila (do 13.20) - 15.10 Nogomet Rijeka: Velež, prenos v odmoru propagandna oddaja - 17.00 PJ košarki v odmoru - 18.30 Naš kraj: Planina - 18.45 Muppet show: Dudley Moore - 19.10 Zlata ptica: Martin Krpan - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.30 Zgode o jazzu - 20.00 M. Šećerović - P. Pavličić - Z. Dirmbach: Nepokorjeno mesto, nanizanka TV Zagreb - 21.30 Sportni pregled - 22.00 Poročila

bena oddaja TV Koper - 16.00 Poročila - 16.05 Doba swinga, ameriški film - 17.45 Sportna poročila - 18.00 Človek brez meja: Radost prisotnika, dokumentarna serija - 18.30 Reportaža z nogometne tekme Sarajevo: Hajduk - 19.00 Risanka - 19.22 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Naročna glasba - 20.45 Spomini: KPJ in mednarodni odnosi - 21.30 Zagrebška panorama (do 21.45)

don, angleško kanadska serija - 18.00 Družbeni samozastita: Skupina in osebna RBK zaščita - 18.30 Obzornik - 18.45 Mladinski studio - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Naročna glasba - 20.45 Spomini: KPJ in mednarodni odnosi - 21.30 Zagrebška panorama (do 21.45)

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Sarajevo v svobodi - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Naročna glasba - 20.45 Vremeni: KPJ in mednarodni odnosi - 21.30 Zagrebška panorama (do 21.45)

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Branimirjeve tegobe, otroška serija - 18.15 Znanost - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Teleskopija: Božidar Frajt - 21.00 Po izbiri - 22.30 24 ur

muzikanti: Pravljica hiša Doremifaja, češka glasbena serija - 18.00 Mozaik kratkega filma - 18.30 Obzornik - 18.45 Po slednih napredka - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Glasbeni četrtek - 21.35 ITD, dokumentarna oddaja - 21.50 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Branimirjeve tegobe, otroška serija - 18.15 Znanost - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 W. Attaway: Skag, ameriška nadaljevanja - 20.55 Ne prezrite - 21.10 Ta dnevi, ta leta: Filmska kronika 1957 - 1. del, dokumentarna serija - 22.05 Spremljajmo - sodelujmo! Športna oddaja - 22.15 Nočni kino: Dedinji, madžarski film - 23.55 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

8.45 Test - 9.00 Oddaje za JLA (do 12.00) - 15.30 Test - 15.45 Homer, ameriški film - 17.10 Nedeljsko popoldne - 18.30 Reportaža z nogometne tekme Sarajevo: Hajduk - 19.00 Risanka - 19.24 TV dnevnik - 20.00 Po potek spoznani - 20.55 Zagrebška panorama - 21.15 Kratki film - 21.30 San Remo '82, 1. del

TV Zagreb I. program:

18.15 Napoved sporeda - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dialogi, notranjopolitična oddaja - 21.05 Loganov beg, ameriški film - 22.45 Poročila

SREDA, 7. APRILA

9.00 TV v šoli: TV koledar, Socialistična revolucija v Jugoslaviji, Gornji Kolašin - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Biologija, Predeli in ljudje, Risanka, Kocka, kockica; Podci programer in operater, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.10) - 17.45 Poročila - 17.50 Ciciban, dober dan: Čebelica leti z neba - 18.00 Družna Smola, madžarska risana serija - 18.30 Obzornik - 18.45 Državni ansambel gruzinske folklore - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Sedem januarskih dni, španski film - 22.05 V znamenju

TOREK, 6. APRILA

9.00 TV v šoli: TV koledar, Kolesa, kolesa; Nižine v Jugoslaviji, Dnevnik 10 - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Rastlinski laboratorij, Predeli in ljudje, Risanka, Balzac, Govori Predrag Manojlović, Risanka, Tečaj kitare, Zadnje minute (do 12.10) - 15.40 Šolska TV: Razglasitev republike, Elementarne igre - 17.15 Poročila - 17.20 Slovenske ljudske pravljice: O mladeniču, ki je grah pobiral - 17.35 Jugoslovanski narodi v pesmi in plešu: Podravske pesmi - 18.00 Pisani svet: Konji, konji, Panova piščal - 18.30 Obzornik - 18.45 Cas, ki živi: Iz gorja je zrasel ponos - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Aktualno: Komu-

TV Zagreb I. program:

18.15 Napoved sporeda - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Politični magazin - 21.20 Kvizkoteka - 22.25 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Test - 17.15 Cas za pravljico - 17.45 PJ v košarki, prenos v odmoru... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 E. Ionesco: Zmešjava v dvoje, predstava Gledališča Bosanske krajine iz Banja Luke - 21.20 Zagrebška panorama - 21.30 Kultura v objektivu

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

CETRTEK, 8. APRILA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Geometrija, Clovek in energija, Zanje nihče ne skrbi - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Slučici, Predeli in ljudje, Risanka, Zdrženi narodi, Od doma do sole, Risanka, Zgoda, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Razglasitev republike, Elementarne igre - 17.15 Poročila - 17.20 Zbis - V. T. Arhar: Uganke - Zanke - 17.35 Mi smo mali

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Test - 17.15 Cas za pravljico - 17.45 PJ v košarki, prenos v odmoru... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 E. Ionesco: Zmešjava v dvoje, predstava Gledališča Bosanske krajine iz Banja Luke - 21.20 Zagrebška panorama - 21.30 Kultura v objektivu

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

CETRTEK, 8. APRILA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Geometrija, Clovek in energija, Zanje nihče ne skrbi - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Slučici, Predeli in ljudje, Risanka, Zdrženi narodi, Od doma do sole, Risanka, Zgoda, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Razglasitev republike, Elementarne igre - 17.15 Poročila - 17.20 Zbis - V. T. Arhar: Uganke - Zanke - 17.35 Mi smo mali

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Test - 17.15 Cas za pravljico - 17.45 PJ v košarki, prenos v odmoru... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 E. Ionesco: Zmešjava v dvoje, predstava Gledališča Bosanske krajine iz Banja Luke - 21.20 Zagrebška panorama - 21.30 Kultura v objektivu

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

CETRTEK, 8. APRILA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Geometrija, Clovek in energija, Zanje nihče ne skrbi - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Slučici, Predeli in ljudje, Risanka, Zdrženi narodi, Od doma do sole, Risanka, Zgoda, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Razglasitev republike, Elementarne igre - 17.15 Poročila - 17.20 Zbis - V. T. Arhar: Uganke - Zanke - 17.35 Mi smo mali

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Test - 17.15 Cas za pravljico - 17.45 PJ v košarki, prenos v odmoru... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 E. Ionesco: Zmešjava v dvoje, predstava Gledališča Bosanske krajine iz Banja Luke - 21.20 Zagrebška panorama - 21.30 Kultura v objektivu

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

CETRTEK, 8. APRILA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Geometrija, Clovek in energija, Zanje nihče ne skrbi - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Slučici, Predeli in ljudje, Risanka, Zdrženi narodi, Od doma do sole, Risanka, Zgoda, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Razglasitev republike, Elementarne igre - 17.15 Poročila - 17.20 Zbis - V. T. Arhar: Uganke - Zanke - 17.35 Mi smo mali

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Test - 17.15 Cas za pravljico - 17.45 PJ v košarki, prenos v odmoru... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 E. Ionesco: Zmešjava v dvoje, predstava Gledališča Bosanske krajine iz Banja Luke - 21.20 Zagrebška panorama - 21.30 Kultura v objektivu

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

CETRTEK, 8. APRILA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Geometrija, Clovek in energija, Zanje nihče ne skrbi - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Slučici, Predeli in ljudje, Risanka, Zdrženi narodi, Od doma do sole, Risanka, Zgoda, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Razglasitev republike, Elementarne igre - 17.15 Poročila - 17.20 Zbis - V. T. Arhar: Uganke - Zanke - 17.35 Mi smo mali

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Test - 17.15 Cas za pravljico - 17.45 PJ v košarki, prenos v odmoru... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 E. Ionesco: Zmešjava v dvoje, predstava Gledališča Bosanske krajine iz Banja Luke - 21.20 Zagrebška panorama - 21.30 Kultura v objektivu

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

CETRTEK, 8. APRILA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Geometrija, Clovek in energija, Zanje nihče ne skrbi - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Slučici, Predeli in ljudje, Risanka, Zdrženi narodi, Od doma do sole, Risanka, Zgoda, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Razglasitev republike, Elementarne igre - 17.15 Poročila - 17.20 Zbis - V. T. Arhar: Uganke - Zanke - 17.35 Mi smo mali

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 Test - 17.15 Cas za pravljico - 17.45 PJ v košarki, prenos v odmoru... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 E. Ionesco: Zmešjava v dvoje, predstava Gledališča Bosanske krajine iz Banja Luke - 21.20 Zagrebška panorama - 21.30 Kultura v objektivu

TV Zagreb I. program:

17.15 Napoved sporeda - 17.25 Kronika občine Varaždin - 17.45 PJ v košarki, prenos - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 22.00 Poročila

CETRTEK, 8. APRILA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Geometrija, Clovek in energija, Zanje nihče ne skrbi - 10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Slučici, Predeli in ljudje, Risanka, Zdrženi narodi, Od dom

KAM

»DOM« Ljubljana, trgovsko in proizvodno podjetje za domačo in umetno obrt, je pred kratkim v Tržiču na prostoru bivše tržnice pod oboki stavbe občine odprlo novo prodajalno. V prijetnem velikem prostoru so preglednost razstavljeni izdelki domače in umetne obrti iz lokalnih in uporabnih izdelkov za dom in gospodinjstvo. Prodajalno je vredno obiskati tudi pred nakupom darila, saj je skoraj gotovo ne boste zapustili praznih rok.

Odpoto je vsak dan od 7. do 12. in od 16. do 19. ure.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

- Ohrid, 8 dni, 25/4
- Ohrid, 3 dni, od aprila do oktobra
- Ohrid, 6 dni, od aprila do oktobra
- Dubrovnik, 1 dan, vsako nedeljo v aprili
- Črna gora, 3 dni, 25/4
- Črna gora, 5 dni, 3/5
- Črna gora, 2 dni, 8/5, vsako soboto
- Črna gora, 7 dni, 9/5, vsako nedeljo
- Bosna in samostani Srbije, 8 dni, 25/4
- Kornati, 3 dni, avtobus, 30/4
- Beograd, 1 dan, vsako soboto v aprili
- Širogno, 3 dni, 25/4

Informacije in programe dobite tudi v novi poslovalnici Kompasa v Kranju, Škorški cesti 2, telefon 28-472, 28-473.

VELESEJEM V MILANO

Kompas organizira enodnevni obisk mednarodnega velesejma v Milenu. Posebno bo poletelo z Brnika 20. aprila ob 6. uri. Po prihodu v Milenu bo kratek mestnih znamenitosti, dovolj pa bo tudi časa za ogled velesejma. Povratek bo zvečer. Cena potovanja je 3.970 din, vanjo pa je vračunano: letalski bilik, avtobusni prevozi na in z letališč, avtobusni ogled mesta, vstopnina za velesejem in vodstvo.

IZLETI:

VESELJI PRVOMAJSKI VLAK (1. 5. – 3. 5.) Poreč
GRČIJA (27. 4. – 3. 5.)
BENETKE (17. 4. in 27. 4.)
ZILJSKA DOLINA (27. 4.)
VOJVODINA – Szeged (30. 4. – 4. 5.)

PRVOMAJSKIE praznike

Preživite od 30. 4. do 3. 5. v Poreču, Portorožu, Novigradu, Puli, na Cresu, v Punatu, Rabcu, Kranjski gori, na Pohorju, v Mihniški Bistrici

Prijava:
v turistični poslovalnici TTG v Ljubljani, na Titovi (nad Kora – barom) in na železniški postaji na JESENICAH

TURISTIČNO INFORMATIVNI CENTER V LJUBLJANI

Turistično informativno centra na Titovi 11 (nasproti hotela Slon) v Ljubljani bogatejši za nov informativni urad: Prodajno informativni center ponuja ljubljanske železniške postaje. Upravlja ga TTG, odprt pa je vsak dan od 6. do 22. ure. V njem nudijo poleg splošnih informacij tudi informacije o prenočevanju, zasedenosti in cenah v Ljubljani in druge koristne informacije za obiskovalce Ljubljane. Posredujejo tudi usluge tistim, ki se odločajo avtovlakov, prodajajo izletniške aranžmaje TTG ipd. Telefonska številka centra je 313-044 in 2672

ALPETOUR

IZLETI V DOMOVINI

NEKE – 1 dan, 27. 4.
OTOKI OD SPLITA DO DUBROVNIKA, vlak do Splita in 3 dni katanaramom, odhod 23. 4.

ONSKI FOTO SAFARI, obisk živalskega rezervata Kopački rit.

SAMOSTANI, 30. 4.

odhod na morju, 24. 4.

odhod na morju, 15. 5.

MAŠKA RIVIÈRA, prvomajski izlet, 30. 4.

MAJSKI 3-in večdnevni paketi na morju in na snegu

GRAD, letalo, 1 dan, ob sobotah (za kolektive)

DUBROVNIK, letalo, 1 dan, ob nedeljah (za kolektive)

TROGIR, letalo, 1 dan, ob sobotah (za kolektive)

RIM – POMPEJI, 24. 4.

MPSTA, 30. 4.

TE SVICE, 29. 4.

LICNA IN AZURNA OBALA, 24. 4.

MBAL, mednar. razstava lesno-obdelovalnih strojev v Milanu.

RANSKI IZLETI

Pravice in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah in pri pooblaščenih agencijah.

VIKEND IZLETI – MALE POČITNICE – PRAVE POČITNICE

OHRID – ČRNA GORA – VIS – PULA (Brioni)

Bogati programi in tradicionalno odlična Kompasova izvedba so v preteklih letih zadovoljili tisoče in tisoče izletnikov in počitničarjev – PRIDRUŽI TE SE JIM!

Od aprila do oktobra so vam na voljo vikend paketi na Ohridu. Trajajo od petka do nedelje, poleg prijetnih trenutkov pa bo čas za temeljit ogled kulturno-zgodovinskih znamenitosti Ohrida in Sv. Nauma. Zadnji dan pa je namenjen celodnevnu izletu po panoramski cesti preko planine Galicice, mimo Prespanskega jezera do Resna in Bitole, kjer je ogled ostankov starodavne Herakleje. Kosilo je v slikovitem Krusevu, kjer je ogled muzeja in veličastnega spomenika Ilindenke vstaje. Povratek z letalom na Brnik je zvečer. Cena izleta je 5.700 din.

Prav tako so vam od aprila do oktobra na voljo male počitnice

z udobno
hojo v
pomlad

NIVES

NIVES

- mehko junečje usnje
- tanek gumi podplat
- nižja peta
- v črni, modri, beli in rdeči barvi

Reko pomlad'82

R RIVIERA
DO – POREČ – JUGOSLAVIJA

PRVOMAJSKI VIKEND

HOTELI	3 dni	4 dni
01. KRISTAL	1.203 din	1.604 din
02. DIAMANT APARTMANI	1.203 din	1.604 din

Cena za PRVOMAJSKI VIKEND 82 velja za polni penzion v dvo in troposteljnih sobah.

Vsek nadaljnji dan se zaračuna po veljavnem ceniku – 82.

Turistična taksa je vključena v ceno.

Otroci do 10 let starosti imajo 30 % popusta na ceno aranžmana.

Vplačila in rezervacije sprejemamo v predstavnictvu D. O. RIVIERA v Ljubljani. Mikloščeva 11 c/o Kompas, vsak dan (razen sobote) od 8. do 14. ure in ob torkih od 8. do 16. ure na telefon (061) 320-767.

Vplačila sprejemamo do vključno 26. aprila 1982.

na Ohridu, ki trajajo od nedelje do petka. Program vsebuje iste ogledi, udeleženci pa imajo več časa za oddih in samostojno počitanje. Cena je 6.300 din. Vikend paket in počitnice je mogoče odpeljati tudi na obroke, otroci do 10. leta pa imajo 30 % popusta.

Pripravljeni pa so tudi že programi za 8 dnevni oddih v glavnih sezoni.

Vikend pakete in počitnice nudi Kompas tudi v Črni gori. Vikend paket traja 2 dni, od sobote do nedelje. Udeleženci bodo nastanjeni v hotelu Maestral (A kat.) v Sv. Stefanu, obiskali pa bodo Lovčen, Titograd, Cetinje, samostan Morača v slikovitem kanjonu Morače, Ulcinj, Kotor in Dubrovnik. Cena je 4.550 din, prvi odhod pa je 8. maja. Za

prvomajski prazniki, od 25. do 27. 4. pa je Kompas pripravil dodatni tridnevni paket, ki bo za »pokušino«, cena pa je samo 4.100 din.

Počitnice pa trajajo 7 dni, od četrtnika do četrtnika. Namestitev je prav tako v hotelu Maestral in ogledi isti kot pri vikend paketu. Cena počitnic je 6.750 din, odpeljati pa jih je mogoče tudi na obroke.

Za uvod so v Kompasu pripravili krajše počitnice od 3. do 8. maja, ki pa stanejo 6.100.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo o Kompasovih programih napisali še kdaj drugič, priporočamo pa, da se z njimi osebno oskrbite v njihovih poslovalnicah ali pa Kompasu pošljete kupon, ki ga objavljamo.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Ljubljana, Mikloščeva 11

Prosim pošljite mi vaše programe za počitnice in izlete v Makedonijo, Črno goro, na Vis in v Pulo (Brioni)

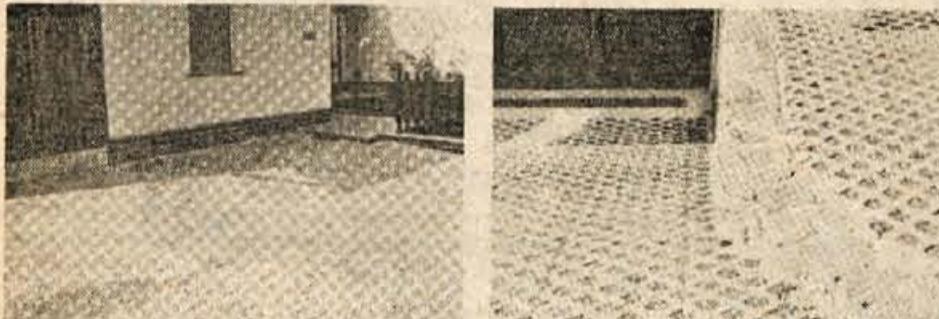
IME IN PRIIMEK

NASLOV

Elementi za zunanjo ureditev

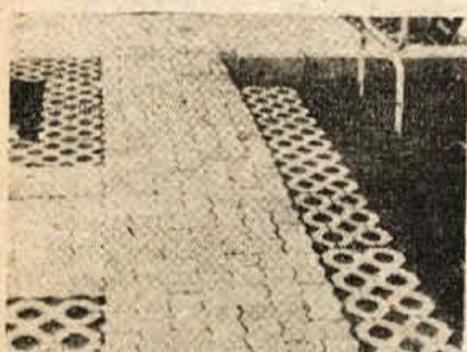
Vegrad

Vegrad Titovo Velenje izdeluje različne betonske elemente, s katerimi boste sami oplešali okolico stanovanjskih hiš. Izdelki so trajni, ne potrebujejo vzdrževanja, v različnih barvah pa boste estetsko oblikovali prostor.

Betonske tlakovce priporočamo za tlakovanje dvorišč, poti, parkirnih prostorov. Tlakovce po potrebi lahko odstranite, nato pa položite v prvotni položaj.

Travne plošče so primerne za tlakovanje poti, dovoz do garaž. Z uporabo plošč ohranite zelene površine, saj pri hoji in vožnji ne boste ovirali rasti trave.

Betonske tlakovce in travne plošče lahko kombinirate, z različnimi barvami pa boste dosegli razgibanost prostora.

Betonski elementi za klopi, cvetlična korita, stopnice pa so primerni za ureditev okolice hiš.

Izdelke lahko kupite v trgovinah z gradbenim materialom in v Vegradu, tozd Vermont, Titovo Velenje, telefon 063/850-019, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

TEMELJNO SODIŠČE KRANJ Predsedništvo

Na podlagi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

1. STROJEPISKE

za enoto temeljnega sodišča v Škofji Loki, za katera se pri opravljenih zahtevajo naslednji pogoji:

- 4-letna upravno administrativna šola
- ali 2-letna administrativna šola,
- delovne izkušnje z najmanj 300 udarci v minutni, delovka brez delovnih izkušenj z najmanj 200 udarci v minutni ter 3 mesece poskusne dobe

Delavka, ki bo sprejeta na delo, bo združevala delo za nedoločen čas.

2. SNAŽILKE

za enoto temeljnega sodišča v Kranju, za katera dela se zahteva končana osnovna šola

Delavka, ki bo sprejeta na delo, bo združevala delo za določen čas treh mesecev.

Interesentke naj v 15 dneh po dnemu objave vložijo pismene prijave s kratkim življepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Predsedništvo temeljnega sodišča v Kranju, Moše Pijade 2.

Kandidatke bodo o izbiri obveščene v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

TURISTIČNO DRUŠTVO Dragočajna-Moše 61216 SMLEDNIK

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. OPRAVLJANJE RECEPTORSKIH DEL V AVTOKAMPU
2. OPRAVLJANJE PRODAJE ŽIVIL V SEZONSKI PRODAJALNI
3. ČIŠČENJE AVTOKAMPA
4. OPRAVLJANJE VZDRŽEVALNIH DEL

Pogoji:
pod 1. - znanje dveh tujih jezikov,
- lastno prevozno sredstvo
pod 2. - sposobnost prodaje in nabave živil,
- ustrezeno zdravstveno stanje

Dela se bodo opravljala v času od 1. 5. do 15. 9. 82 in jih lahko opravljajo več kandidatov.

Zaželenjeni so kandidati iz bližnje okolice.

Rok prijav je do 15. aprila 1982, vse ostale informacije pa dobite po telefonu (061) 627-003.

STROKOVNA SLUŽBA SIS GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI OBČINE KRANJ, JLA 4

razpisuje prosta dela in naloge

VODJE FINANČNE SLUŽBE

Za delavca na delovnem področju s posebnimi pooblastili in odgovornostmi – za vodjo finančne službe, je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih izpoljuje še naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ in izpoljuje pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo s petimi leti delovnih izkušenj pri odgovornih delih na omenjenem področju,
- organizacijske sposobnosti ter potrebná znanja za vodenje finančne službe,
- da je moralno neoporečen in družbenopolitično aktiven, imeti mora ustvarjalen odnos do samoupravljanja

Delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi so imenovani za dobo 4 let in so po poteku tega mandata lahko ponovno imenovani.

Kandidati naj pošljete pismene ponudbe z dokazili v zaprti ovojnici z oznako »za razpis«, v 15 dneh po objavi na naslov Strokovna služba SIS gospodarskih dejavnosti občine Kranj, Kranj, Cesta JLA 4.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa.

ELEKTRO GORENJKA DELOVNA ORGANIZACIJA ZA DISTRIBUCIJO IN PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE. N. SUB. O.

Kranj, JLA 6, Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb objavlja prosto delovno nalogu v finančni službi

VODENJE IN UŠKLJAJEVANJE TERJATEV TER PRIPRAVA IN OBDELAVA DOKUMENTOV ZA OBRAČUN OD

Pogoji:

- ekonomski tehnik,
- 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za določen čas (nadomeščanje delavke na poročniškem dopustu). Nastop službe možen takoj.

Pismeno vlogo z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi oglasa na gornji naslov.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n. sol. o.
TOZD Gozdno gradbeništvo, transport in
mehanizacija Kranj, n. sol. o.
Kranj, Staneta Žagarja 53

razpisuje po sklepu delavskega sveta
javno licitacijo za prodajo osnovnih sredstev

1. telefonska centrala ISKRA SATC 2/14, izklicna cena 60.000 din
2. tovorni avto MAN 6115, opremljen z dvigalom Hiab 193 za prevoz gozdnih sortimentov, letnik 1968, nevozen, izklicna cena 150.000 din
3. tovorni avto TAM 2001 kiper, letnik 1975, karamboliran, izklicna cena 150.000 din
4. kombi TAM 2001 8 + 1 sedež, letnik 1975, vozen, izklicna cena 200.000 din
5. kombi Zastava 1300, letnik 1976, nevozen, izklicna cena 20.000 din
6. kombi Zastava 430 K, letnik 1974, karamboliran, izklicna cena 15.000 din
7. osebni avto Zastava 750, letnik 1977, karamboliran, izklicna cena 7.000 din
8. šasija s kabino za kombi IMV 2200, izklicna cena 50.000 din
9. avtobager Radoje Dakic 350, letnik 1978, vozen, izklicna cena 300.000 din
10. avtovigalo Hiab 193, komplet, izklicna cena 50.000 din, 2 kom.
11. motor FAP 1314 z močjo 92 KW, nekomplet, izklicno ceno 3.000 din, 2 kom.
12. hidravlika za traktor Fiat, izklicna cena 15.000 din, 5 kom.
13. motorne žage Jonsereds brez mečev in verig, 41 kom., izklicna cena od 4.000 do 11.000 din

V izklicnih cenah ni upoštevan prometni davek, ki ga plača kupec.

Javna licitacija bo v petek, 9. 4. 82 ob 8. uri v prostorih TOZD Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija Kranj, Staneta Žagarja 53.

Licitacije se lahko udeležijo pravne in fizične osebe, ki pred začetkom licitacije vplačajo kavcijo v višini 10 % izklicne cene na kraju licitacije. Za nakup osnovnih sredstev velja načelo »videno – kupljeno«. Ogled licitiranih sredstev je mogoč 5. 4. 82 od 10. – 13. ure v prostorih TOZD GGTM, Staneta Žagarja 53.

GORENJEC

SGP GORENJEC
RADOVLJICA

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

NABAVNEGA REFERENTA

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- srednješolska izobrazba tehniške, ekonomske, komercialne smeri in 5 let delovnih izkušenj
- srednješolska izobrazba tehniške, ekonomske ali komercialne smeri ali z delom pridobljene delovne sposobnosti, dokazane z doseganjem uspešnim delom
- 5 let delovnih izkušenj

Kandidati naj vloge pošljajo na naslov SGP Gorenje, Radovljica, Ljubljanska 11, v 15 dneh po objavi.

Kemična čistilnica
in pralnica

Blatca

Škofja Loka

razglaša naslednji prosti delovni mestni

LIKANJE PERILA

v d. e. pralnica

– za nedoločen čas

LIKANJE PERILA

v d. e. pralnica

– za določen čas

(nadomeščanje delavke na poročniškem dopustu)

Pogoji za opravljanje slednjih del in nalog so:

- dokončana osnovna šola,
- 3 mesece delovnih izkušenj

Prijave pošljite do 12. 4. 82 na naslov Kemična čistilnica in pralnica Bistra, Škofja Loka, Spodnji trg 27, komisija za delovna razmerja

Zivinorejsko veterinarski zavod Gorenjske – Kranj

DEŽURNI VETERINAR

od 2. 4. do 9. 4. 1982

za občini Kranj in Tržič
RUS JOŽE, dipl. vet., Cerklje 147, tel. 42-1175
VEHOVEC SRECKO, dipl. vet., Kranj, Stosičeva 1, telefon 22-1405

Za občino Škofja Loka
VODOPIVEC DAVORIN, dipl. vet., Gorenja vas 188, tel. 68-1310
OBLAK Marko, dipl. vet., Škofja Loka, Novi svet 18, tel. 60-1577 ali 44-1518

za občini Radovljica in Jesenice
GLOBOČNIK ANTON, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-1629

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-1779 ali 22-1781 pa deluje neprekleno.

ELEKTRO GORENJKA DELOVNA ORGANIZACIJA ZA DISTRIBUCIJO IN PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE. N. SUB. O.

Kranj, JLA 6, Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb objavlja prosto delovno nalogu v finančni službi

VODENJE IN UŠKLJAJEVANJE TERJATEV TER PRIPRAVA IN OBDELAVA DOKUMENTOV ZA OBRAČUN OD

Pogoji:

- ekonomski tehnik,
- 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za določen čas (nadomeščanje delavke na poročniškem dopustu). Nastop službe možen takoj.

Pismeno vlogo z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi oglasa na gornji naslov.

KOKRA — KOKRA — KOKRA — KOKRA — KO

V BLAGOVNICI TINA SMO PRIPRAVILI
ZA TOPLEJŠE DNI VELIKO IZBIRO

KONFEKCIJE, PERILA, PLETEVIN,
BLUZ, SRAJC in OSTALIH OBLAČIL
ZA VAS
IN VAŠEGA OTRKA

PRODAJAMO
NA POTROŠNIŠKO POSOJILO

Od 1. aprila tudi na obveznice posojila
v vseh naših prodajalnah v Kranju,
Tržiču, Jesenicah, Bledu, Škofji Loki
in Žireh

KOKRA — KOKRA — KOKRA — KOKRA — KO

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA

Sekretariat za ljudsko obrambo

Razpisna komisija objavlja na podlagi 10. člena pravilnika o delovnih razmerjih prosta dela in naloge

VODJE PISARNE

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev in pogojev, predpisanih z odlokoma o delovnih mestih in dolžnostih, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo (Uradni list SRS, št. 6/77) mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

– da ima srednjo izobrazbo upravno administrativne ali ekonomske meri in 1 leta delovnih izkušenj,
– je moralno politično neoporečen

Kandidati bodo opravljali preizkus znanja iz strojepisa.

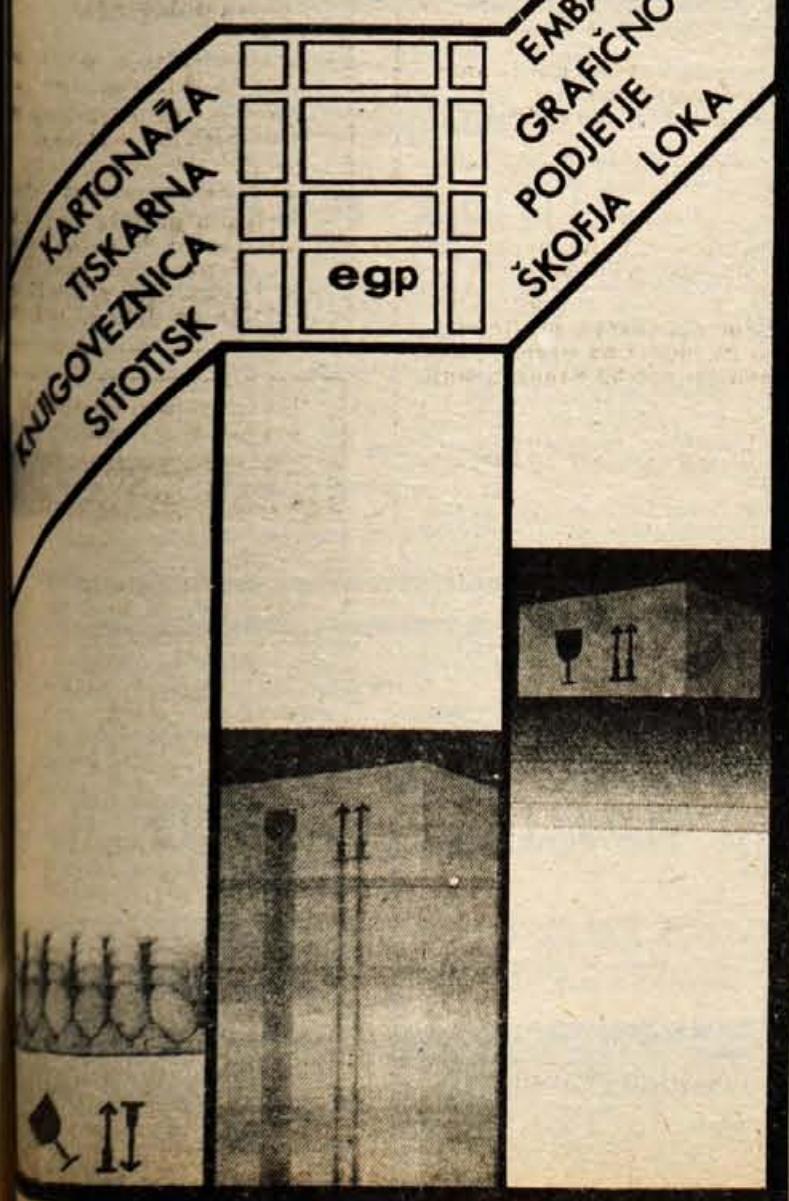
Prakso delo je dva meseca.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim nalogom.

Priimek prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v roku 15 dni po objavi na naslov: Skupščina občine Radovljica, Sekretariat za ljudsko obrambo, razpisna komisija.

Nenapolnilih in prepozno vloženih prijav komisija ne bo obravnavala. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

funkcionalna, moderna in še vedno poceni —
embalaža iz valovitega kartona v proizvodnem
programu predelave papirjev in kartonov
v Škofja Loka nudimo vam tudi storitve modernega oblikovanja, skladniščenja in transporta

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA VSRS
Podružnica 51500 Kranj

objavlja prosta dela in naloge

1. KONTROLORJA I v ekspedituri Škofja Loka
2. DELA IN NALOGE ČIŠČENJA POSLOVNICH PROSTOROV v podružnici v Kranju

Kandidati za opravila pod 1. morajo imeti višjo strokovno izobrazbo ekonomske ali pravne smeri in 2 leti delovnih ustreznih izkušenj. Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas, kandidati za opravila pod točko 2. pa osmestek in 1 mesec ustreznih delovnih izkušenj. Delovno razmerje sklenemo za določen čas za nadomeščanje delavke na področju dopusta.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in doseganjih delovnih izkušnjah sprejema kadrovska služba SDK podružnice Kranj, Trg revolucije 2, 15 dni po objavi.

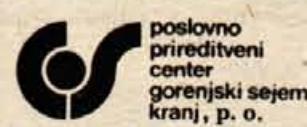
ZTKO KRANJ
Delovna skupnost
ZTKO Kranj
razpisuje prosto delovno mesto

STROKOVNEGA DELAVCA ZA VRHUNSKI SPORT

Poleg splošnih zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja ali srednja šola telesnokulturne smeri ali sorodne stroke,
- da ima 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalagah,
- sposobnost organiziranja in komuniciranja z ljudmi

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh na naslov ZTKO Kranj, Odbor za delovna razmerja, Staneta Žagarja 27.

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

ČISTILKE ALI ČISTILCA

Pogoji:
dokončana osnovna šola.

Osebni dohodek je po pravilniku in dodatek v posebnih oz. težjih pogojih dela.

Za obojestransko sodelovanje za nedoločen čas se bomo odločili po dvomesečnem poskusnem delu.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Poslovno pridruženi center Kranj, 64000 Kranj, Savski log.

Rok prijave: 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po objavi.

KIT KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE – n. sol. o. Kranj JLA 2

objavlja na osnovi sklepa Komisij za delovna razmerja prosta dela in naloge

TOZD TRGOVINA NA DEBELO ŠKOFJA LOKA

– VOZNIKA MOTORNIH VOZIL

(3 delavci)

za prevoz mesa in mesnih izdelkov s tovornjakom

Posebni pogoji:

– izpit C in E kategorije, 1 leto delovnih izkušenj

TOZD AGROMEHANIKA Kranj

– VOZNIK MOTORNIH VOZIL

za opravljanje prevozov s kamionom in montiranje traktorskih priključkov

Posebni pogoji:

– voznik C kategorije, 1 leto delovnih izkušenj

Prijave sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK Kranj, JLA 2, v 15 dneh po objavi.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustila naša draga

MAJDA COLARIČ
— roj. Ribnikar

Malijeva iz Seničnega

Pogreb bo v petek, 2. aprila 1982, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališču v Križah

ZALUJOČI: mož Štefan, sestri Helena in Mari, bratje Zdravko, Janez in Peter z družinami

Senično, Letence, Križe, Kranj, 30. marca 1982

Ob nenadni izgubi naše drage mame, babice in prababice

ANGELE JENKO

Mihove mame s Sp. Brnik.

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence, izrekli sožalje in jo v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Posebno zahvala smo dolžni dr. Beleharju in sestri Anici ter Bolnišnici Golnik za dolgoletno zdravljenje, gospodu župniku za poslovilni obred, zvonarjem ter cerkvenim pevcem za petje pri maši.

VSEM ISKRENA HVALA!

VSI NJENI

Sp. Brnik, Tacen, 30. marca 1982

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, starega očeta, strica in svaka

LOVRENCA KOKALJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za darovano cvetje in vence, za izrečeno sožalje ter za tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo tudi dr. Bavdku za zdravljenje, ZZB Gorice za častni poklon in poslovilne besede, praporščakom ter pevcom za žalostinke. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred.

VSEM SE ENKRAT ISKRENA HVALA!

Letence, 21. marca 1982

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, deda, pradeda

JANEZA GASERJA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga tako številno pospremili k zadnjemu počitku.

Prisrčna zahvala dr. Možganu za zdravstveno nego ter sosedom za pomoč v težkih dneh. Zahvala delovnim kolektivom Alpes, Institutu Jožef Stefan in OS J. B. Tito za darovano cvetje in pozornost. Posebna zahvala g. župniku za obiske v času bolezni in lepo opravljen obred. Hvala tudi pevskemu zboru iz Železnikov za sodelovanje pri pogrebnih svečanostih.

Zena Amalija, sin Janez, sin Franc z družino ter hči Marica z družino

Ravne, Predosje, Nemški Rovt, Ribno

ZAHVALA

Ob smrti drage sestre in tete

LUCIJE BEVK

upokojenke

se iskreno zahvaljujemo vsem za podarjeno cvetje, izrečena sožalja in spremstvo na zadnji poti. Lepa hvala tovarni Iskra, sindikatu EM za venec in g. župniku za pogrebni obred ter pvcem DU Kranj

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in deda

FRANCETA MORETA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečena sožalja in podarjeno cvetje. Zahvala gospodu župniku za lep pogrebni obred ter vsem, ki ste kakorkoli sodelovali in pomagali.

VSEM ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Trebija, 28. marca 1982

A dan je črni moral priti
bridkosti dan in dan solzan,
težko bilo se je ločiti,
a solze so bile zamaš
(S. G. Gregorčič)

SPOMIN

TONETU
PRESTORJU

dipl. veterinarju

1. aprila so minila tri leta, odkar je odšel tih in brez slovesa na nepozabni sin. Ob tvojem prernem grobu stojimo brez besed, polni solza in bolečin. Nikakor ne moremo doumeti, da te ni več med nami.

TVOJA MAMA IN ATA
Kranj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

OŽBOLTA
SMRTNIKA

se iskreno zahvaljujemo prijateljem, sosedom in sorodnikom, ki so darovali cvetje, sočustvovali z nami, izrazili pisorno ali ustorno sožalje in ga pospremili na zadnji poti. Najtopleje se zahvaljujemo Dežnakovim in Stenovčevim za nesebično pomoč v težkih trenutkih, Kardiološkem oddelku Kliničnega centra. Servisnemu podjetju Kranj in njegovim najožnjim sodelavcem. Cankarjevi založbi, Gorenjskim oblačilom, Iskri Lipnica in Strelski družini Bratstvo-edinstvo. Iskrena hvala pvcem za žalostinke, gospodu župniku in prijateljem lovčem za lep pogrebni obred.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerke Darinka, Olga in Jožica z družinama
Kranj, Kropa, 31. marca 1982

Vsem znancem in prijateljem sporočamo žalostno vest, da se je po težki bolezni v 53. letu starosti, v daljnji Avstraliji za vedno poslovil od nas oče, sin in brat

KARLO
ZADRAŽNIK

Pokopan bo danes v Avstraliji

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU!

V Avstraliji: sin Peter z mamo Rado

V Kranju: mama, sestra Minka, bratje Marjan, Lojze, Vinko z družinami ter vsi njegovi prijatelji

KRANJ – AVSTRALIJA

MALI
OGLASItelefon
27-960

(nasproti porodnišnice)

C. JLA 16 uprava
komerciala 28-463

PRODAM

Prodam KAVČ in 2 FOTELJA. Telefon 28-704

Prodam TELICO, ki bo v kratkem telefona, ter PUENTE in BANKINE. Babni vrt 2, Gornik

Prodam mlado, 9 mesecev brejo KRAVO, električni STEDILNIK na 4 plošči, KLOPI za v kot ali okoli kmečke peči, vse dobro ohranjeno. Ljubno 25

Prodam STEDILNIK kppersbusch in trajnožarečo PEČ. Janko Vrnik, Sp. Brnik 35

Ugodno prodam SPALNICO »Sanja«. Ogled od 18. ure dalje. Mira Muraja, Stične 4, Kranj

Prodam KRAVO po drugem teletu. Franc Kavčič, Podlonk 1, Železniki

Prodam 3 trodeleni OKNA, dvojna ročno izdelana z omazico za roletu, 15 OKENSKIH POLIC marmor plavi tok, 18x3, več dolžin in nov desni BRATNIK za austino 1300. Telefon 064-62-192 od 18. ure dalje

Prodam 3 kub. m smrekovih PLOHOV in 8 cm. Cerknje 281

Prodam sedem tednov stare PUJSKE. Oševec 7, Preddvor

Prodam smrekove DESKE. Belehrjeva 18, Senčur

Prodam globok OTROŠKI VOŽIČEK. Helena Žonta, Moša Pijade 6, Kranj

Prodam KRAVO z drugim teletom, dobro mlekarico. Žabnica 37

Prodam nov TRAKTOR ferguson 542 ali menjam za 560. Senčur, Pipanova 38

Prodam PRASIČE za pitanje, težke od 70 kg. Predoslje 85, Kranj

JARČKE, stare 2 meseca, bom prodajal od 5. do 10. aprila. Cegelnica 1, Naklo

Prodam trodeleno OMARO in most. Ogled od 18. do 20. ure. Hribenik, Gradnica 5, Kranj

Prodam 10 SPIROVCEV, 4 kapne lege, 3 glajne lege, vse dolžine 7 m, in komplet TESNILA za NSU 1200 C. Kuhar, Podboršt 27, Komenda

Zaradi prostora prodam dva nova FOTELE. Telefon 28-674

Prodam REPO za krmo. Jama 14, Mavčice

Prodam 1000 kg SENA. Goriče 20, Golnik

Ugodno prodam več OKEN, VRAT, skoraj novih, in 130 kosov cementnih VO-GALNIKOV. Ogled vsak dan. Oblak, Cerknje 171

Prodam semenski KROMPIR igor. Lahovče 60, Cerknje

Prodam OVES in SLAMOREZNICO s puhalnikom. Spruk, Zajčeva 1, Komenda

Prodam mlado KRAVO tik pred teletijo in bo tretjič telila. Lenart 4, Cerknje

Prodam več PRAŠIČKOV, težkih nad 20 kg ter ZASTAVO 750. Velesovo 35, Cerknje

Prodam 24 kub. m suhih smrekovih DRV. Sitar, Visoko 107, Senčur

Prodam semenski in jedilni FIŽOL in 6 tednov stare PRAŠIČKE. Glinje 10, Cerknje

Prodam zgodnji semenski KROMPIR satima. Lahovče 47, Cerknje

Prodam dober črnobel TELEVIZOR. Jerič, Grad 54, Cerknje

Zamenjam eno leto staro ŽREBICO, težko, za eno ali dve leti staro »HOFLINGER«. Janez Zupin, Sidra 5, Cerknje

Prodam dva PRAŠIČA (bekona), težka po 30 kg. Cerknje 44

Prodam 10 kub. m smrekovih PLOHOV. Naslov v oglašnem oddelku

Prodam SIMENTALKO po tretjem teletu in 500 kg SENA in OTAVE. Resman, Zgošča 22, Begunje

Italijansko KOLO za otroka 3-5 let, PEČ na olje EMO 8 in električni STEDILNIK AEG, 4 plošče, prodam. Kranj, tel. 21-345

Prodam semenski in jedilni KROMPIR igor. Zgošča 47/A, Begunje na Gorenjskem

Prodam TROSILEC umetnega vrtca 51, Kranj

Ugodno prodam PUENTE, LES za betoniranje in BARAKO. Naslov v oglašnem oddelku

Prodam debelejni semenski KROMPIR vesna. Vida Rozman, Pojšica 4, Podkoren

Prodam TROSILEC umetnega vrtca 51, Kranj

Ugodno prodam nov športni KAJAK, Telefon 061-59-049

Prodam naravno lomljeno KAMENJE za vrtni poti in rabljeni vgrajeni HLA-DILNIK gorenje. Podlubnik 200, Škofja Loka, tel. 62-506

Ugodno prodam zelo malo rabljeni OSACALNIK. Možnost priklopa na TV traktorje. Stojan Potočnik, Kranj

Prodam več PUNT. Andrej Vodice 73

Prodam hrastove PLOHE. Iavor Kranj

Prodam SADIKE bršlink. Molj, Vodice 9/A, tel. 49-090

Prodam OPEKO – ZIDAKE in aranže

PERSBUSCH, 50 cm, s pedjo na volni

3000 l plastično CISTERNO za rafinirano olje. Kalinškova 22, Kranj

Prodam VODNO TURBINO. Tel. 77-485 popoldan

Prodam dolgo modro POROCNO LEKO, št. 40-42. Telefon 26-288

Ugodno prodam črnobel TELEVIZOR

Informacije po tel. 74-523

Prodam dobro ohranjeno BALANSKO OKNO z vrati in roletami, širine 3,4 m. Informacije v soboto

deljo po tel. 22-515

Naprodaj je OTROŠKO KOLO z možnimi kolesci, za starost od 3 do 6 let. Cena 1.300 din. Mayer, Velika Videna 6, Kranj, 7. nadstropje

Prodam PRASICE težke od 35 do 50 kg. Posavec 16, Podnart

Maja in junija bom prodajal dve stare JARČKE hisex, rjava, manj naravnica. Stanko Azman, Predosejeh, Kranj

Prodam PEČ za centralno

TAM standler, 35.000 ccil (kompletna olje – trda goriva) in nova balonska VRATA 80x220 z roleto. Potok, Luša 16, Selca nad Skofjo Loko

Prodam PUJSKE (bekone), do 30 kg. Zg. Brnik 28

Prodam traktorske VILE, soddam skrilj PLOŠČICE in Dolenc, Gabrovo 5, Škofja Loka, tel. 064-60-500

Prodam PUNTE in večji MESALNIK (350 l) ter kupim manjšega. Jela Goriček 18, Gornik

Prodam SPALNICO, OMARE, DILNIK in GLASBENI CENTER

renje. Interesent naj se oglaša na telef. slev. Mirko Toporiš, Skalica 5, Kranj, telefon 24-449

Prodam stereo RADIOKASSETNIK s štirimi zvočniki. Miloš, Zlatar

Prodam dve OTROŠKI POSTOLOVI, dolgi 140 in 190 cm. Poljanska c. 1, Loka, tel. 064-61-064

Prodam KRAVO s teliko, ki je zlatnar. Zlatnar Neža, Kokra

SADIKE ciprese za okrasne grmičke rumene fontane. Kranj, UL XXXI. divizije 54 (palicu)

Prodam PUNTE. Sp. Besnica 5, Kranj

Poceni prodam majhno prostostoječo KOPALNO KAD

v oglašnem oddelku

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, starega očeta, brata in strica

JURIJA KOŠIRJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sožalem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje in darovali cvetje. Iskrena zahvala sodelavcem Gradbinca iz Kranja, Iskre Kranj, Gozdnega gospodarstva Bled in Donita Medvode za spremstvo na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo dr. Novaku za dolgoletno zdravljenje, pvcem za žalostinke in g. župniku za opravljen pogreb.

ŠE ENKRAT VSEM ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Mayčiče, 24. marca 1982

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJANE SNEDEC

Sneščeve mame

se zahvaljujemo sorodnikom, botrom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovanjo cvetje in spremstvo na zadnji poti. Hvala dr. Pegamovi za zdravljenje in dr. Žgajnarju za laženje, pvcem za žalostinke in g. župniku za lep pogreb.

ŠE ENKRAT VSEM ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: otroci Lojzka, Manca, Johanca, Janez, Tončka, Cyril z družinami, sestra Micka in drugo sorodstvo

Sp. Bela, 23. marca 1982

OBIŠČITE diskont BLED

BLED

dobro ohranjen, prevoženih 24.000 km, registriran do septembra 1982. Premrl Vera, Cankarjeva 20, Tržič

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1972, stroj s prevoženimi 49.000 km. Arsovski, Juleta Gabroška 21, Kranj

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1976 in plinski ŠTEDILNIK kekec na dve plošči. Ogled v petek, soboto in nedeljo na naslovu: Zveznikova 3/A, Kranj. Orehek, telefon 21-612

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Drago Novak, Cerkle 43

Prodam WV, letnik 1974. Cerkle 99

Ugodno prodam ZASTAVO 101 B, letnik 1980. Telefon 21-894 po 15. uri

Prodam AUDI 80 karavan, letnik 1987. Preska 22, Tržič

Prodam TOMOS elektronik 90. Jaklin, Grosova 42, Kokrica

Prodam ŠKODO 1000 MB, letnik 1968, karambolirano, tudi po delih. Reteče 25/A, Škofja Loka

Ugodno prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, registrirano do novembra 1982. Darčko Truden, Bistrica 189, Tržič

Ugodno prodam RENAULT R-4, letnik 1974. Informacije popoldan po telefonu 23-454 (Kranj)

Kupim R-5, R-4, AUDI 50 ali GOLFA, do 5 SM. Telefon 064-70-211

Prodam RENAULT 4 export, letnik 1975, registrirano do marca 1983. Balazič, Šmidova 1, Kranj, tel. 28-077

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1979. Telefon 41-047

Prodam VW 1200, letnik 1970, generalno obnovljen motor in karoserija. Avsenik, Letališka 12, Lesce

Ugodno prodam dobro ohraneno ŠKODO, registrirano do julija. Tonja, Sv. Duh 49, Škofja Loka

Ugodno prodam ŠKODO, letnik 1970, in izkopač za krompir PICOLO. Forme 3, Žabnica

Prodam OPEL ASCONO standard, letnik 1978. Janez Kalan, Praprotno 21, Selca nad Škofjo Loko, tel. 064-60-877 od 14. ure dalje

Poceni prodam RENAULT 10. Zdravko Benedik, Novi svet 14, Škofja Loka

Prodam MOPED na tri prestave. Marjan Pintar, Martinj vrh 28, Železniki

Prodam 3 vrata za ŠKODO, letnik 1972, motor za zračenje, motor za brisalce, stekla in več rezervnih delov za Škodo. Milan Grohar, Smedniška 72, Kranj

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973 (december) motor obnovljen IR (garancija), registriran do decembra 1982, cena 3,2 SM. Telefon 26-884 od 18. do 19. ure

Prodam LADO 1600. Kopač, Golniška c. 70, Kranj

Prodam ZASTAVO 750, letnik 68, registrirano do avgusta 1982. Visoko 11

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974, cena 15.000 din. Smit Ivan, Selo 25, Bled

Prodam R-4 TL special, november 1977. Okršlar Jože, Zbiljska c. 3, Medvode

Prodam karambolirano ZASTAVO 101, letnik 1978. Golniška 56, Kranj

Prodam obnovljeno ZASTAVO 750, letnik 1976, registrirano do decembra 1982, cena 5 SM. Frelih, Ljubno 116, Podnart

Prodam KOLO s pomožnim motorjem PONY EXPRESS (puch motor). Voglie 13

Prodam R-12, letnik 1973. Lahovče 43, Cerkle

Ugodno prodam dobro ohraneno motorno kolo »ASPES« 50 kub. cm, za motokros. Zg. Duplje 20

Prodam zadnji BRANIK za 126. Šenčur, Partizanska 16

Prodam R-4, letnik 1977, prevoženih 69.000 kilometrov. Informacije tel. 21-539

ZASTAVO 1300 E, letnik 1977, prodam ali zamenjam za Z-101, od 1974 do 1977.

Možno doplačilo. Malečihar, Kidričeva 20

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974 in COLN mastral 18 z motorjem, star 1 leto. Telefon 49-021

Prodam PEUGEOT 104, letnik 1975, dobro ohranjen. Pfajfar, Mlakarjeva 7, Kranj

Prodam ZASTAVO 750 SC, letnik 1979, prevoženih 30.000 km. Jerič, Tatinec 1

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1976, z motorjem, z novimi rezervnimi deli. Tel. 24-523

Prodam 6 let staro ZASTAVO karambolirano. Naslov v Št. 2831

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1976, z motorjem, izdelan 1976, zelo

Prodam R-4, letnik 1975, prevoženih 76.000 km. Jože Urankar, Polica 17, Naklo

Prodam karambolirano ZASTAVO 750 lux, letnik 1976. Ciril Rogelj, Begunje na Kranju 8, Kranj

Prodam ZASTAVO 750 lux, letnik 1976. Jože Starha, Vidmarjeva 1, Kranj, tel. 27-562

Ugodno prodam RENAULT 6 TL, registriran do marca 1983. Informacije po tel. 064-28-452 po 20. uri

Ugodno prodam GS comfort, zelo dobro ohranjen. Ogled v petek od 15. ure dalje. Lončarič, Zupančičeva 13, Kranj

Takoj zaposlim samostojnega

OFFSET STROJNIKA

za delo na Dominanti in Romayorju

Tel.: Kranj 24-148

Prodam SKODO 120 L, letnik 1981 in BALDAHIN za camp prikolico IMV 450 Q. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Pot v Bitnje 32, Stražišče-Kranj

Prodam ZASTAVO 101, letnik decembra 1977, motor menjalnik in masko za AMI 8. Britof 142

ZA Z-750 prodam koš, prednja blatnika, pragove in zadnja blatnika, vse novo. Telefon 62-811

FIAT 850, letnik 1967 in 30 kv. m hraستوغا PARKETA I. kvalitete, ugodno prodam. Anton Subic, Pot na Jošta 42, Kranj, tel. 24-956

Prodam OPEL MANTO SR 1900. Cerkle 138

Prodam ZASTAVO 750, vozno, registrirano do konca leta. Lahovče 18, Cerkle

FIAT 126-P, oktober 1980, 8.000 km, prodam. Telefon 064-24-282

ZASTAVO 750, letnik 1977, prodam.

Milka Ješe, Zgošč 47/A, Begunje na Gorenjskem

Prodam nove blatnike, čelno steno, masko, nosilec hladilnika za Z-101. Telefon 24-394

Prodam AMI 8 za 1 SM. Ogled popoldan. Leon Perdan, Vrečkova 2, Kranj

Ugodno prodam R-4 po delih. Svegelj, Podbrezje 70

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1978, 42.000 km. Edi Dolenc, Srednja vas 19, Poljane nad Škofjo Loko

Prodam osebni avto R-10. Podlubnik 237, Škofja Loka

Prodam ZAPOROŽCA po delih. Janc, Posavec 10, Podnart

Prodam plastičen zadnji ODBIJAČ in PREVLEKE za golfa. Telefon 77-539 do podlani

Prodam dve leti staro ZASTAVO 101. Vopovlje 15, Cerkle

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Vopovlje 7, Cerkle

Prodam AUDI 50 LS. Otoče 21, Podnart

Kupim NSU 1200 C, garaziran, odlično ohranjen. Ignac Kolman, Visoče 3, Tržič

Prodam FIAT 131 mafiori in 126-P. Zg. Gorje 15

Poceni prodam osebni avto AUDI 60 L, lepo ohranjen, malo karamboliran ter poltovorni avto Z-720, vozen z B-kategorijo, obdava registrirana za celo leto. Hafner, Seljakovo naselje 33, Stražišče - Kranj

Prodam DIANO, letnik 1977, za 41.000 din. Edi Mraz, Pot na Jošta 25, Kranj - Stražišče

Prodam FORD 15 turnir, na kredit. Ogled v petek, soboto in nedeljo popoldan. Osmančevič Sandi, Pivka 5, Naklo

Ugodno prodam KOMBI (osebni) IMV 1600 super, letnik 1972, registriran do avgusta 1982. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Salkič Husein, Grajska 23, Bled

Prodam dobro ohraneno ZASTAVO 750, letnik 1972, obnovljeno. Tel. 24-876

Prodam WARTBURG karavan, prva registracija 1979. Lampič, Gubčeva 4, Planina - Kranj

Nujno prodam FIAT 126-P, letnik 1981. Telefon 064-74-592

Prodam FIAT 125-P, letnik 1977. Bohinc, Planina 11, Kranj, tel. 25-952

Ugodno prodam AUDI 60. Vinko Habjan, Voče 9, Radovljica ali tel. 75-140 int. 385

Prodam SIMCO rallye, športne izvedbe, rdečo-crne barve, letnik 1977. Informacije po tel. 81-941 - int. 57 popoldan

popoldan 82-102

Ugodno prodam osebno vozilo SIMCA 1000 GL, letnik 1974, v voznom stanju, registrirano do 16. 12. 1982. Ogled možen vsak dan od 15. do 18. ure od 3. do 9. 4. 82.

Prodam dobrino ohraneno ZASTAVO 750, letnik 1972, obnovljeno. Tel. 24-876

Prodam KARAVINA karavan, prva registracija 1979. Lampič, Gubčeva 4, Planina - Kranj

Nujno prodam FIAT 126-P, letnik 1981. Telefon 064-74-592

Prodam FIAT 125-P, letnik 1977. Bohinc, Planina 11, Kranj, tel. 25-952

Ugodno prodam AUDI 60. Vinko Habjan, Voče 9, Radovljica ali tel. 75-140 int. 385

Prodam SIMCO rallye, športne izvedbe, rdečo-crne barve, letnik 1977. Informacije po tel. 81-941 - int. 57 popoldan

popoldan 82-102

Ugodno prodam osebno vozilo SIMCA 1000 GL, letnik 1974, v voznom stanju, registrirano do 16. 12. 1982. Ogled možen vsak dan od 15. do 18. ure od 3. do 9. 4. 82.

Prodam dobro ohraneno ZASTAVO 750, letnik 1972, obnovljeno. Tel. 24-876

Prodam KARAVINA karavan, prva registracija 1979. Lampič, Gubčeva 4, Planina - Kranj

Nujno prodam FIAT 126-P, letnik 1981. Telefon 064-74-592

Prodam FIAT 125-P, letnik 1977. Bohinc, Planina 11, Kranj, tel. 25-952

Ugodno prodam AUDI 60. Vinko Habjan, Voče 9, Radovljica ali tel. 75-140 int. 385

Prodam SIMCO rallye, športne izvedbe, rdečo-crne barve, letnik 1977. Informacije po tel. 81-941 - int. 57 popoldan

popoldan 82-102

Ugodno prodam osebno vozilo SIMCA 1000 GL, letnik 1974, v voznom stanju, registrirano do 16. 12. 1982. Ogled možen vsak dan od 15. do 18. ure od 3. do 9. 4. 82.

Prodam dobro ohraneno ZASTAVO 750, letnik 1972, obnovljeno. Tel. 24-876

Prodam KARAVINA karavan, prva registracija 1979. Lampič, Gubčeva 4, Planina - Kranj

Nujno prodam FIAT 126-P, letnik 1981. Telefon 064-74-592

Prodam FIAT 125-P, letnik 1977

Bogato delo in življenje slepih

Prebivalci Škofje Loke vedo za slepe in prizadete na vidu, ki prebivajo v njihovi okolici, ne poznajo pa njihove dejavnosti in načina življenja med zavodskimi zidovi – Da bi poučili ljudi, zlasti mlade, o pripravljanju slepih na življenje, je Center slepih pripravil razstavo

Skofja Loka – Ta teden je bila na osnovni šoli Cvetko Golar na Trati zanimiva razstava o delu in življenju slepih v Centru slepih dr. Antona Kržišnika. Učenci so pokazali veliko zanimanje za dokaj skrivenost utrip življenja slepih in slabovidnih, ob zaključku razstave pa so se tudi njihovi starši lahko poučili o načinu usposabljanja slepih v centru.

Razstava je sicer majhna, saj pri-

kazuje le značilnosti iz zgodovinskega razvoja centra ter delovno usposabljanje v njem, kasneje pa jo nameravajo dopolniti še z informacijo o varstvu starejših oslepelih in o invalidskih delavnicah. Šolarje je razstava prevzela, ker so jih o razstavljenih predmetih in življenju v zavodu poučevali gojenci sami. Namen centra, ki izobražuje in poklicno usposablja slepo in slabovidno mladino iz osnovne šole zavo-

da za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, ter njegov razvoj ostaja ljudem precej neznana. Fotografije in ostali dokumenti skušajo to medlo podobno čimborj razjasniti. Začetki varstva slepih v Škofjeloškem zavodu sežejo v leto 1935, ko so dobili odrasli slepi v starem Strahlovem graju svoj prvi dom. Po vojni pa je varstvo slepih in slabovidnih dobiti širše in humanejše razsežnosti. Treba je bilo zagotoviti materialne in duhovne pogoje za enakopravno vključitev slepih v življenje in delo. Ta prizadevanja je v povojnem obdobju podpiral tedanji minister za socialno politiko dr. Anton Kržišnik, čigar ime danes nosi zavod. Iz začetnih varstvenih oblik slepih se je zavod razvil v ustavno posebega družbenega pomena, ki izobražuje in usposablja, zaposluje v invalidskih delavnicah in zagotavlja vso oskrbo. 1979 leta so gojence naseobili v novih, sodobnih prostorih, posodobili pa so tudi vzgojnoizobraževalni proces.

Do danes je zavod usposobil več kot 400 na vidu prizadetih, od katerih so se skoraj vsi uspešno vključili v življenje in opravljajo dela, za katera so se v zavodu izučili. Danes se slepi in slabovidni usposabljajo za poklic administratorja, telefonista, pružajoče se za dela v mizarski, ščetarski, kovinarski in metlarski stroki, nekateri pa se šolajo tudi v rednih šolah. Posebej so poskrbeli za tiste, ki so oslepeli kasneje. Te vključujejo v proces socialne rehabilitacije. Usposabljanje je organizano tako, da si gojenci pridobijo kar največ potrebnega znanja in izkušenja za samostojno življenje. Zato je proces izobraževanja dopolnjeno s številnimi dejavnostmi, od samoupravnega odločanja do interesnega delovanja. Gojenci bivajo v internatu, njihovo oskrbo pa krijejo socialna skrbstva občin, iz katerih prihajajo.

Ko govorimo o enakopravnosti vključevanja v delo in življenje slepih in slabovidnih, je običajno prva misel zaposlitve. Danes smo miselnost, da so slepi sposobni opravljati le dela v telefonskih centralah, že prerasli, vendar pa je izbor poklicev za osebe, prizadete na vidu, še vedno skromen. Mnogi sicer že delajo na delovnih mestih, ki bi jih njega dni prisodili le zdravim, toda zaposlitvene možnosti so vse bolj omejene. Zdaj si prizadevajo, da bi slepe izobraževali tudi v računalništvu, pa tudi druge se odpirajo nova obzorja.

D. Žlebir

naj bi bila dela končana najkasneje do konca tega meseca.

Pri samoupravnemu komunalnemu interesu skupnosti so se v začetku tega tedna sestali predstavniki trgovskih in drugih organizacij, kjer so se dogovorili, da bo v trgovinah zagotovljena nemotena preskrba in dobava. Delovna organizacija Alpetour bo glede na zaporo moral posebej ureiti mestni avtobusni promet. Ker pa v stranskih ulicah ne bo mogoče parkiranje osebnih avtomobilov, bo lastnike s tega območja odprt parkirni prostor pri Prešernovem gledališču in po potrebi tudi na Titovem trgu.

Na sestanku so še posebej poudarili, da se bodo vsi, ki bodo udeleženi pri vzdrževalnih delih, trudili, da bi bila dela čimprej opravljena in da redni promet ne bi bil predolgo okrnjen.

A. Žalar

Tatvine v gneči
Kranj – Postaja milice v Kranju obravnava štiri primere tatvin denarnic, ki so jih neznani storilci zgrešili v trgovinah in avtobusih, kadar je tam vladala večja gneča. Žeparijo so denarnice pobrali oškodovankam iz torbic. Postaja milice zato opozarja občane na budnost, kadar se zadržujejo med množico, kajti delo Žeparjem je v takih okoliščinah še lažje.

NESREČE

ZADEL KOLESARKO

Kranj – V križišču Gregorčičeve ulice, Maistrovega trga in Koroške ceste v Kranju sta se v ponedeljek, 29. marca, ob osmi uri zvečer nesrečno srečala voznik osebnega avtomobila in kolesarka. Voznik, 31-letni Anton Jankovič, doma z Golnikom, se je namreč vzvratno vključeval v promet s parkiršča v križišču. S tem je zaprl pot kolesarki, 16-letni Ireni Arh, ki je brez luči ta hit pripeljala v križišče. V trčenju je bila kolesarka teže ranjena, zato so jo iz zdravstvenega doma odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

NEPREVIDNO V NASELJU

Godešič – Voznik osebnega avtomobila Franc Šetina, star 67 let, doma iz Sore pri Medvodah, je v torki, 30. marca, v naselju Godešič povozil otroka. Vozil je iz Škofje Loke proti Jeprici s precejšnjo hitrostjo glede na to, da je bila cesta mokra in sploška in da se je približeval naselju. Zaradi velike hitrosti tudi ni takoj reagiral, ko je opazil, da mu z leve namerava prečkati cesto otrok. Prekasno je zaviral in zato trčil v 7-letno Jerico Bertoncelj, ki je vrglo po cesti. Otrok je v nesreči utrel težje telesne poškodbe.

D. Ž.

Iščemo par za kmečko ohcet

Letos avgusta bo na Bledu že tradicionalna kmečka ohcet, ki jo pripravlja organizacijski odbor Kmečke ohceti. Prireditev vsako leto pritegne številne obiskovalce in goste Bleda, saj organizatorji znajo poskrbeti za zanimivo prireditve, na kateri se zares poroči tudi mladi par, ki ga izberejo organizatorji.

Prireditelji skupaj z našim časopisom, ki praznuje letos 27-letnico izhajanja, iščejo par za letošnjo kmečko ohcet. Prijavijo se lahko mladi pari, ki se nameravajo letos poročiti. Mladoporočenca naj ne bi bila stara več kot 35 let, doma naj bi bila z Gorenjske in po možnosti kmečkega rodu.

Cakamo na vaše prijave, ki jih lahko posljete organizacijskemu odboru kmečke ohcet na Bledu ali Časopisu Glas. Može Prijave 1, Kranj.

GLASOVNA ANKETA

Brez osemletke ne gre

Ze vrsto let ima Delavska univerza Tomo Brejc v Kranju organizirano osnovno šolanje ob delu. Po pol leta traja pouk za en razred. Ves teden so predavanja, ob petkih, sobotah in nedeljah pa imajo čas za uk. Tisti, ki se odločijo tudi za tuj jezik, so obvezani prihajati na predavanja tudi ob petkih. Nobenega časa ni več ne za klepet, ne za šport, ne za televizijo, niti za kaj malega kulture. Ce začneš, ce si trdno odločen, da moraš narediti, kar si si zadal, se moraš odpovedati vsemu in živeti v veri, da bo potem, ko bo spet prostega časa na pretek, lepše. Tudi ceniti ga boš vse drugače znal. Ni samo to, da nadreš razred in zadosti formalnostim, ki jih zahtevajo na delovnem mestu, da ga lahko obdržiš ali pa se šola naprej. Brez osemletke ni srednje šole. Pomembno je znanje, ki ga pridobiš. Nič koliko staršev se je pri tridesetih, petintridesetih odločilo za nadaljnje šolanje, ker jih je enostavno postal sram pred otroki, ker niso znali več odgovarjati na njihova vprašanja. Zbrali so moči in pogum, se odločili in veliko jih je dokončalo z uspehom. Tudi srednje šole, pa tudi višje so potem še naredili, ko se je enkrat pokazal uspeh in je bila volja vse večja. Res pa je, da moraš biti korajen, da se odločiš in trden, da zdržiš.

Matjaž Marčina, 8. razred osnovne šole: »V osmi razred sem že hodil v šolskem letu 1980/81, vendar le prvo polletje, potem sem zbolel. Saj bi s sedmimi razredi morda lahko šel v Iskrino šolo za vzdrževalce, pa sem se raje odločil, da naredim še razred, da imam dokončano osemletko, pa grem potem na katerekoli srednjo šolo. Rad bi šel na Iskrino srednjo tehnično šolo. Vesel sem, da lahko pri delavski univerzi dokončam ta razred. Zame je veliko lažje, ker pa nisem zaposlen, nekateri sošolci pa morajo vse to opraviti zraven rednega dela v tovarni, pri dveh, treh otrocih. To pa je res naporno.

Franc Kožar, skladisnik v Gradbincu: »Za dokončanje osemletke sem se odločil, ker bi rad naredil tečaj za skladisnika, zanj je pa pogoj dokončana osemletka. Delo skladisnika je opravljam, delo mi je včetve in nikakor bi ga ne hotel izgubiti. Naporno je takole ob delu. Zatrad ob pol petih grem na avtobus, ob pol desetih zvečer pa pride domov. Od 28. vpuskanj nas le še 13 redno hodim. Vendar vztrajamo. Ne le za to delovno mesto, tudi sicer nikoli v življenu ne veš, kdaj ti bo šola prisa prav. Neko podlago moraš imeti da lahko dobro opravljaš svoje delo. Okrog 20. junija bo že konec najhujšega. Vesel sem, da sem se odločil za to zdaj, ko sem se prost, ko tudi doma nimam nobenih zadržkov.«

D. Dolenc

Afriški spektakel Narodnega folklornega ansambla Gvineja – v nabiči polni dvorani na Planini v Kranju, pred 1.600 gledalci, je mali torek nastopil Narodni folklorni ansambel iz Gvineje. Štiridesetčlanski folklorni ansambel poklicnih plesalcev, plesalk, pevcev in glasbenikov je pričaral pravo pašo za oči, polno afriškega ritma in folklornega izročila, predstavo, ki je z besedami ni moč opisati, izraziti je lahko le človeško telo in ritem. Društvo Modrina je tako pripravilo v Kranj že drugi folklorni ansambel iz daljne, prijateljske dežele, saj smo lani videli nastop mehiškega folklornega baletnega ansambla. Že 27. aprila pa se obeta tretji spektakel, nastop folklornega ansambla iz Lime v Peruji, ki bo predstavil ples in pesmi daljne južnoameriške dežele. V perujskem folklornem ansamblu nastopa po svetu tudi znani kitarist Pepe Torres, povejmo še, da boste slišali tudi znano pesem El kondor pasa.«